

Mgo Hinang to mgo Apustulis

¹ Sir Teofilo, to diya una no insuyat ku, imbatbat ku to sinugdanan* to diya tibo nahinang ni Jesus yakip to diya impang-anad din ²⁻³ kotob to diya pagbatuna kandin diya to yangit. To diya wada pad batuna si Jesus, pighimatajan sikandin di nabanhaw da. Sed to kap-atan no aedow, piglinogwa din sikan pinili din no mgo apustulis. Mahan-in to impakita din kandan no ogmatuud yagboy no nabanhaw sikandin. Imbatbat din isab kandan to paghari to Diyus aw ikagihi pinaagi to Ispiritu Santu to igpahinang kandan. ⁴ Songo aedow no migsasayu sikandan to pagkoon, meyduon insugu din kandan no pig-iling, “Tagad kow kani to Jerusalem, su sikan ognangonon ku† no Ispiritu Santu no insaad to Amoy ku madani on igbogoy iyu. ⁵ To diya una no panahon, wohig to imbawtismu ni Juan. Di kona da ogkapilaan, Ispiritu Santu on to igbawtismu iyu.”

*To Pagbatuna ki Jesus diya to Yangit
(Lucas 24:44-53)*

⁶ Songo aedow no nahimun to mgo apustulis duon ki Jesus, mig-usip sikandan, “Ginuu, seinid on iyan to panahon no oggawangon nu sikan

* **1:1** To trabahu no pigsugudan ni Jesus no dini pad sikandin to kalibutan impadajun di impabaja on to diya mgo apustulis dow duma no mgo magtutuu hangtod kuntoon. † **1:4** Lucas 24:49

namanmandu kanami aw tukudon nu manda to gingharian to Israel?”

⁷ Migtabak si Jesus, “Kona kow ogmaanon dow nokoy panahona ubin aedawa to pigbootan to Diyus no Amoy no ogkahitabu sikan. ⁸ Di seini da. Ogbogajan kow to gahom ko konsadan kow on to Ispiritu Santu. Na, ignawnangon a now kani to Jerusalem hasta to tibuuk Judea dow diya to Samaria aw inggad diya to kinasangkoan to kalibutan.”

⁹ Tapus to pag-ikagi ni Jesus to sikan, nabatun sikandin diya to yangit. Namanyanghag sikan mgo apustulis su ogsaepan dan si Jesus, di wada dan on kitaa su nakahobong on sikandin duon to gabun.

¹⁰ No namanyanghag pad sikandan, natokawan sikandan to daduwa no ka otow no nangabo to maputi no migtindog duon to topad dan. ¹¹ Kagi to sikan mgo anghil, “Sikiyu no mgo taga-Galilea, nokoy no aboy kow pad man ogyanghag? Si Jesus no pigbatun duon iyu pailing diya to yangit iyan mismu ogpauli dini to pasak sahian ka da to sikan pagbatuna kandin.”

To Pag-ilisi ki Judas

¹² Dajun togbang sikan mgo apustulis likat to sikan Kaulibuhan no bubungan su ogpauli diya to Jerusalem no songo kilumitru da to kadiyu.

¹³ Pagtidow dan duon, migponhik sikandan duon to ikaduwa no andana to sikan bayoy no pigpaabutan dan. Sikandan si Pedro, si Juan, si Santiago, si Andres, si Felipe, si Tomas, si Bartolome, si Mateo, si Santiago no anak ni Alfeo, si Simon

no maunungon to tribu dan, dow si Judas no anak‡ ni Santiago. ¹⁴ Kanunoy sikandan mighi-himun, aw to mgo hona-hona dan nasaboka to pag-ampu. Meyduon pad duma no naman-agpot kandan yakip si Maria no inoy ni Jesus dow duma no mgo bohi hasta to mgo suun ni Jesus no mgo yukos.

¹⁵ Songo aedow meyduon nahimun no 120 no ka otow. Migtindog si Pedro aw ikagihi sikandan, ¹⁶ “Mgo suun ku, kinahangyan no matuman to diya impasuyat to Ispiritu Santu ki David duon to Kasuyatan bahin ki mina Judas. Su sikandin to diya mighindu ki Jesus to sikan namandakop kandin. ¹⁷ Duma noy si Judas to diya una su pinili man isab sikandin ni Jesus to pagtrabahu to seini mgo hinangon noy.” Sikan to pig-ikagi ni Pedro.

¹⁸ Na, to diya panahon no iyansang si Jesus duon to krus, imboli ni Judas to pasak sikan saepi no insuhue kandin to sikan madoot no hinang din. Duon sikandin kauyug no nakayangkob, migbotu to gotok aw kahakwad to tino-i. § ¹⁹ Sikan nahitabu ki Judas migtangkap diya to Jerusalem, kaling pighingadanan dan sikan pasak to Akel-dama, no ko ita pa, Pasak no Nayangosahan.

²⁰ Na, migpadajun si Pedro to pag-ikagi, “Mgo suun ku, nasuyat duon to Salmo no pig-iling, ‘Maojowan podom sikan pig-ugpaan din.

Wadad podom muugpa duon.’*
Meyduon isab nasuyat duon no pig-iling,

‡ **1:13** To yain no igpasabut to seini: *suun ni Santiago*. Seini no Santiago wada yabot to sikan apustulis no mgo Santiago. § **1:18**
Mateo 27:3-8 * **1:20** Salmo 69:25

‘Meyduon podom makailis to katongdanan din.’†
 21 Kaling,” kagi ni Pedro, “manno wadad on si Judas, ogpili ki to songo otow no ig-ilis kandin. Kinahangyan no sobuuk sikandin to diya nakadumaduma kanami dow ki Jesus no Ginuu 22 sugud to diya panahon no namawtismu si Juan kotob no batunon on si Jesus, agun makakistigus isab sikandin to pagkabanhaw ni Jesus.”

23 Na, migtubuy sikandan to daduwa no ka otow, si Matias dow si Jose no pigngadanan isab ki Barsabas dow ki Justo. 24 Dajun sikandan ampu, “Ginuu, namaanan nu to inggad nokoy no nakased to ginhawa to tibo mgo otow. Kaling ihindu kanami dow andei to seini daduwa no ka otow to pigpili nud 25 no iyan ig-ilis ki Judas to pagka-apustul. Su pig-ojowan din to katongdanan din aw nakaandiyad to banwa no angay kandin.” 26 Tapus to pag-ampu, pigripa dan sikan daduwa, aw si Matias to naripahan. Dajun dan sikandin idugang to sikan sampuyu-tag-isa no mgo apustulis ni Jesus.

2

To Pagsed to Ispiritu Santu duon to mgo Magtutuu

1 Pag-abut on to sikan pista to mgo Hibru no og-ilingon to Aedow to Pentecostes,* tibo to mgo magtutuu nahimun duon to songo bayoy. 2 Puli sikandan natokow to dinabohong no napuun diya to yangit no migyokop duon to sed to bayoy.

† 1:20 Salmo 109:8 * 2:1 To Pentecostes, pista to mgo Hibru. Malipajon sikandan no oghalad to mgo binogkot no abut dan. Ognabasa seini duon to Levitico 23:15-21.

Angod sikan to hinodos to maagbot no kaemag.
³ Pigkita dan dajun to angod to mgo yogdog to kaeju no migsusuwoy-suwoy aw untud duon to kada sobuuk no nahimun duon. ⁴ Duon-dajun piggahoman sikandan tibo to Ispiritu Santu aw nakaikagi to yain-yain no mgo inikagihan no wada dan anadi no impalituk kandan to Ispiritu Santu.

⁵ Na, duon to sikan siyudad to Jerusalem meyduon isab diyusnon no mgo Hibru no nangkapuun diya to yain-yain no mgo nasyun. ⁶ Pagkadinog dan to sikan migsasamuk, natingkag sikandan. Hilabi sikandan natingaya su kada sobuuk nakadinog no nalituk to kaugalingon din no inikagihan. ⁷ Naboyong yagboy sikandan aw pauusipay, “Nokoy man buwa to duon? Kona no mgo taga-Galilea man sikandan? ⁸ Na, naamonu no ogdinogon ta man no og-ikagi sikandan to mgo inikagihan no nabuyatan to kada sobuuk ita? ⁹ Su meyduon seini mgo duma ta no taga-Partia, taga-Media, taga-Elam, taga-Mesopotamia, taga-Judea, taga-Capadocia, taga-Ponto, taga-Asia, ¹⁰ taga-Frigia, taga-Pampilia, taga-Ehiptodow to duma no napuun diya to mgo banwa no sakup to Libya no dani to Cirene. Aw meyduon ngani taga-Roma ¹¹ no mgo Hibru hasta kona no mgo Hibru no migpasakup to tinuuhan ta. Meyduon isab mgo taga-Creta dow taga-Arabia. Na, naamonu no ogpakabatbat man sikan mgo taga-Galilea to kabeynganan no mgo hinang to Diyus duon to inikagihan to kada sobuuk ita?” ¹² Kaling hilabi natingaya sikan mgo otow dow nalibod aw pauusipay sikandan, “Nokoy man

buwa to igpasabut to seini?” ¹³ Di meyduon namanngingisi to sikan mgo magtutuu. Kagi dan, “Eh, mgo hingow!”

To Pagwali ni Pedro

¹⁴ Dajun tindog si Pedro dow sikan duma din no sampuyu-tag-isa no mgo apustulis duon to atubangan to kaotawan, aw ikagi si Pedro to maagbot, “Sikiyu no angod ku no mgo Hibru dow tibo iyu no naman-ugpa kani to Jerusalem, paminog kow aw indani seini. ¹⁵ Nailing buwa to boot now no mgo hingow seini mgo duma ku. Di kona, su alas nuybe pad man to masem. ¹⁶ Seini no hitabu kuntoon iyan katumanan to diya pigsuyat ni Joel no kibali ba-ba to Diyus no pig-iling,

¹⁷ ‘Seini to oghinangon ku diya to umaabut no panahon, kagi to Diyus.

Igpakonsad ku to Ispiritu Santu duon to tibo yain-yain no kaotawan.

To anak now no mgo yukos dow mgo bohi ogpak-
abatbat to igpaikagi ku.

Meyduon igpasailow ku to batan-on no mgo
yukos,
aw meyduon isab igpatagainop ku to mgo
manigaon.

¹⁸ To suguonon ku no mgo yukos dow mgo bohi
ogpakonsadan ku to Ispiritu Santu diya to
umaabut no panahon,
su meyduon igpaikagi ku kandan.

¹⁹⁻²⁰ Kona pad on og-abut to mahinongdanon dow
kabeynganan no aedow no siak no Ginuu
oghukum to kaotawan,

meyduon igpakita ku no mgo kabeynganan diya to yangit.

Ogdigyom to soga, aw to buyan ogkaangod to yangosa to kayogdog.

Meyduon isab igpakita ku no mgo kabeynganan dini to pasak no yangosa dow kaeju hasta madamey hilabi no obey.

²¹ Di inggad hintawa no og-ampu kanay no Ginuu dinumahan to pagsalig ogkayuwas.[†]

²² “Na,” kagi ni Pedro, “mgo suun ku no mgo kaliwat ni Israel,[‡] paminog kow kanay su igbatbat ku iyu si Jesus no taga-Nazaret. To pagpaandini kandin to Diyus pigmatuud pinaagi to diya mgo milagru dow duma no mgo kabeynganan no impabaja din ki Jesus. Namaan kow to sikan su pigkita now yagboy. ²³ Namaanan now isab to nadeygan ni Jesus su kibali indata sikandin iyu to Diyus, su tahan din man planu sikan. Na, sikiyu to migdata manda kandin diya to mgo otow no wada Diyus agun iyansang duon to krus. Pigpahimatajan now, ²⁴ di pigbanhaw sikandin to Diyus. Pigyuwas din si Jesus to gahom to kamatajon su kona ogkahimu no tagonan sikandin to sikan. ²⁵ Su meyduon intag-an ni Hari David to diya una bahin kandin no pig-iling,

‘Kanunoy ku pigkita to Diyus kani to dani ku to pagpanalipod kanay.

Kaling kona ogkaamonu to ginhawa ku.

²⁶ Tongod to sikan, ogtukhow a hilabi.

Kona ku ogkapogongan to pagsaja kandin,

[†] 2:21 Joel 2:28-32 [‡] 2:22 To mgo kaliwat ni Israel og-ilingon isab no mgo Hibru.

Su inggad mamatoy to yawa ku, meyduon da ogkaiman ku.

²⁷ Su namaan a no kona nu puli og-ojowan to umagad ku diya to banwa to mgo umagad, aw kona nu igtugut no madunut to yawa ku no pinadajag nu.

²⁸ Pighinduan a nu to dayan pailing diya to matuud no kinabuhi, aw oglipajon a nu hilabi su madani ka man kanay.'§ ”

²⁹ Migpadajun si Pedro, “Mgo suun ku, hintawa man sikan ognangonon ni David? Sikandin buwa ko yain? Kona ogkahimu no sikandin. Bantugan iyan si Hari David no minuna, di nayugoy da kamatoy. Hangtod kuntoon ogkitaon ta pad sikan pigyobongan kandin, aw wada duwa-duwa no nadunut on to yawa din. ³⁰ Di manno kibali ba-ba to Diyus si David, tahan din on namaanan to panaad to Diyus no ogpaharion to sobuuk no kaliwat din no iyan ogpadajun to pagkahari din.

³¹ Si Cristo yagboy sikan kaliwat ni David no ognangonon din, su sikandin man to pigbanhaw to Diyus. Kaling namaanan ta no wada ojowi to Diyus to umagad ni Jesus diya to banwa to mgo umagad. Sikan yawa din wada isab kadunut.

³² Kistigus koy tibo su pigkita noy yagboy tapus sikandin banhawa. ³³ Na, pigbatun si Jesus diya to yangit aw paingkuda to Diyus duon to kalintuu no takidingan din no pinasidonggan no lugar. Imbogoy kandin to Ispiritu Santu no insaad kandin to Diyus no Amoy, aw ipakonsad din dini kanami

§ 2:28 Salmo 16:8-11

kuntoon. Sikan to hinongdan to seini naaha dow nadinog now. ³⁴⁻³⁵ Meyduon pad sinuyat ni David bahin to sikan pigbatun no pig-iling,

‘Mig-ikagi to Ginuu no Diyus diya to Agayon ku, Ingkud ka kani to kalintuu no takidingan ku kotob no daogon ku yagboy to mgo kuntra nu aw makayuhud duon to atubangan nu.’*

Sikan ognangonon ni David kona man ogkailing no sikandin, su wada man sikandin batuna diya to yangit. Si Jesu-Cristo sikan. ³⁶ Kaling sikiyu tibo no mgo kaliwat ni Israel, ligdongi now yagboy seini. Si Jesus no impayansang now duon to krus iyan pighinang to Diyus no Magboboot dow Hari.”

³⁷ Pagkadinog to sikan mgo otow to wali ni Pedro, angod to pighiwa to ginhawa dan. Kaling nakapangusip sikandan ki Pedro dow to duma no mgo apustulis, “Mgo suun, og-amonu koy on man buwa?”

³⁸ Migtabak si Pedro, “Kada sobuuk iyu kinahangyan musosey to sae din aw talikudi. Pabawtismu kow isab to ngadan ni Jesu-Cristo. Na, ogkapasaylu to mgo sae now aw ogbogajan kow to Ispiritu Santu. ³⁹ Su insaad man ni Jesu-Cristo no igbogoy din to Ispiritu Santu duon to kada sobuuk iyu no ogtawagon to Ginuu no Diyus ta, yakip to mgo anak now hasta inggad to mgo otow no naman-ugpa diya to madiyu.”

⁴⁰ Nayuyugajan si Pedro to pagwali dow pagkumbinyu to sikan mgo otow. Kagi din, “Likoy kow agun kona kow makayakip to seini balingag no kaotawan kuntoon ko kastiguhon

* **2:34-35** Salmo 110:1

to Diyus.” ⁴¹ Na, migpabawtismu to diya mgo otow no migtuu to kagi ni Pedro. Kaling duon to sikan no aedow, nadugangan to tatoyu no libu sikan mgo magtutuu. ⁴² Nasaboka to ginhawa dan. Ogpaminog sikandan to pagpang-anad to mgo apustulis aw og-ampu dow oghandom to kamatajon ni Jesus pinaagi to pagsasayu dan to pagkoon.

To Paghihilabi to mgo Magtutuu

⁴³ Mahan-in to mgo milagru dow duma no mgo kabeynganan no pighinang to Diyus no impabaja to mgo apustulis. Kaling nasasakot to haedok dow katingaya to tibo mgo otow. ⁴⁴ Kanunoy oghihimun to tibo mgo magtutuu dow ogpasasagapay.† ⁴⁵ Ko meyduon mgo suun to pagtuu no ogkalisod-lisod, dajun ogpamaligja to duma no mgo magtutuu to inggad nokoy no katigajunan dan agun matabangan to diya oglisod. ⁴⁶ Kada aedow oghihimun sikandan duon to Bayoy to Diyus, aw ogsasayu isab to pagkoon duon to mgo bayoy dan. Malipajon sikandan dow mapaobsanon ⁴⁷ no kanunoy ogsaja to Diyus. Nasaja sikandan to kaotawan, aw kada aedow mey ogkangkayuwas no indugang to Diyus duon kandan.

3

To Pulid no Naulian

¹ Songo aedow, migduduma si Pedro dow si Juan diya to Bayoy to Diyus no alas tres to kahapunon no iyan uras no ig-ampu to mgo Hibru. ² Pagtidow dan duon to sikan yawanganan to

† **2:44** To Surigao no Minanubu: *og-inihapay*

Bayoy to Diyus no og-ilingon to Yawanganan no Madojow Og-ahaon, iyan naaha dan to otow no pulid sugud pad to pagkaotow din. Kada aedow ogdinaehon sikandin aw ibotang duon to dani to sikan yawanganan agun makapalimus sikandin to mgo otow no ogsed duon. ³ Na, pagkita din ki Pedro dow ki Juan no ogsed duon to Bayoy to Diyus, namuju sikandin to limus. ⁴ Pigyongyongan sikandin ni Pedro dow ni Juan, aw ikagi si Pedro, “Yagi, aha ka dini kanami.” ⁵ Migyanghag dajun sikan limusan su nailing to boot din no meyduon iglimus kandin.

⁶ “Eh,” kagi ni Pedro, “wada yagboy saepi ku, di meyduon yain no igkabogoy ku ikow. Tongod to gahom to ngadan ni Jesu-Cristo no taga-Nazaret ogsuguan ku ikow, panow ka!” ⁷ Dajun tagoni ni Pedro to kalintuu no boyad to sikan pulid aw patindoga. Duon-dajun migdoson to mgo kobong dow yoyoatan din. ⁸ Hinggawan sikandin patitindog dow panow-panow aw duma ongki Pedro diya to sed to Bayoy to Diyus. Nakapanow-panow sikandin aw linaksu no migsaja to Diyus. ⁹ Pagkita to tibo mgo otow to pagpakapanow din no migsaja to Diyus, ¹⁰ nadomdoman dan no sikandin naan to diya limusan no kanunoy og-ingkud duon to sikan Yawanganan no Madojow Og-ahaon. Kaling hilabi sikandan natingaya.

To Pagwali ni Pedro diya to Bayoy to Diyus

¹¹ Na, duon to pawa to sikan Bayoy to Diyus meyduon sikan og-ilingon to Hoyunganan ni Salomon. Duon titindog si Pedro dow si Juan hasta sikan bag-u kaulii no otow no aboy nanagon kandan.

Mahan-in to mgo otow no namanlinaguy pailing diya kandan su nangkatingaya to pagkaulii to sikan pulid. ¹² Pagkita ni Pedro to sikan mahan-in no mgo otow no nahimun, pig-ikagihan din sikandan, “Mgo suun ku no mgo kaliwat ni Israel, nokoy no naboyong kow man to seini otow? Nokoy no pigyongyongan koy now man? Unu kay ko mailing to ginhawa now no sikami to nakauli to seini no otow tongod to kaugalingon noy no gahom ubin pagkadiyusnon. ¹³ Di kona, su iyan nakauli kandin to Diyus to mgo kaaw-apuan ta no si Abraham, si Isaac dow si Jacob. Pig-iling din to seini agun mapasidonggan sikan Suguonon din no si Jesu-Cristo. Di sikiyu, impadakop now sikandin, aw wada now tuguti si Gubernadur Pilato to pagsabuk kandin. ¹⁴ Balaan si Jesus. Wada yagboy maligsom duon to ginhawa din, di pigsu-pak now aw hangyu kow no iyan nasi sabukan to kriminal. ¹⁵ Anoy su si Jesus to ogpakabogoy to kinabuhi, iyan nasi pigpahimatajan now. Di pigbanhaw on sikandin to Diyus. Sikami to kistigus to sikan. ¹⁶ Na, nokoy man to nakauli to seini kiyaya now no pulid? Iyan da nakauli to gahom to ngadan ni Jesus dow to pagtuu kandin. Oho, aha kow. Madoson on yagboy sikandin.

¹⁷ “Mgo suun ku, sikiyu dow to mgo panguyu now migpahimatoy ki Jesus su wada now kamaani dow hintawa yagboy sikandin. ¹⁸ Di nailing to sikan agun matuman to Diyus to diya tahan din impatag-an. To diya tibo kibali mgo ba-ba din mig-iling no ogpaantuson sikan Insaad no

Manyuyuwat.* ¹⁹ Na kuntoon sosey kow. Talikudi to mgo sae now aw iyan on atubangon now to Diyus agun mapapas to mgo sae now. ²⁰ Ko tumanon now sikan, og-abut to panahon no ogbogajan kow to Ginuu to malinow no kinabuhi, su ogpabalikon din si Jesus no iyan ogpaharion din ita, su sikan man to tahan no planu din. ²¹ Di ogpakamonang pad si Jesus diya to yangit kotob no bag-uhon on to Diyus to tibo agun ogpakaangod to kadojow to diya sinugdanan. Sikan to kagi to Diyus ita no impabaja to diya mgo otow no kibali ba-ba din. ²² Su meyduon intag-an ni Moises bahin ki Jesus no pig-iling, ‘Diya to umaabut no panahon, meyduon angod kanay no ogpaandinihon iyu to Ginuu no Diyus now no kibali ba-ba din. Sikan no otow angod tanow da no Hibru. Kinahangyan no suguton now to tibo igsugu din iyu, ²³ su tibo to kona ogpaminog kandin oggawangon duon to ginsakupan to Diyus aw ogpuuhon.’† ”

²⁴ Kagi manda ni Pedro, “Mgo suun, kona no si Moises da to migtag-an to seini nangkahitabu kuntoon. Su migtag-an isab to tibo kibali ba-ba to Diyus yakip si Samuel dow to diya namakasunu kandin. ²⁵ Sikita to ogpaka-erinsya to sikan intag-an dan hasta isab to diya kasabutan to Diyus diya to mgo kaaw-apuan ta. Su pig-ikagihan din si Abraham no minuna ta no pig-iling, ‘Pinaagi to kaliwatan‡ nu ogkamadojawan to tibo kaotawan kani to babow to kalibutan.’ ²⁶ Kaling sikita no

* **3:18** To Grigu no inikagihan: *Cristo*. To kahuyugan to Cristo, Insaad no Manyuyuwat no ogpaharion to Diyus to kaotawan din.

† **3:23** Deuteronomio 18:15,18,19 ‡ **3:25** To yain no igpasabut to seini: *liwat*

mgo Hibru iyan una no ogmadojawan to Diyus, su pigpaandini din si Jesus no Suguonon din agun no musosey ki aw ogpatalikudon ki din to mgo sae ta.”

4

To Pag-imbistiga ki Pedro dow ki Juan

¹ No migwali pad si Pedro dow si Juan, meyduon migduguk kandan no mgo Saduseo dow mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru hasta to panguyu to mgo magbantajay duon to Bayoy to Diyus.

² Naboyu sikandan ki Pedro dow ki Juan su nang-anad sikandan no nabanhaw on si Jesus, kaling meyduon isab aedow no ogbanhawon to tibo mgo patoy. ³ Pigdakop dan si Pedro dow si Juan, di wada dajun imbistigaha su ogkadukilom on. Puli sikandan pigpakabukasan diya to prisuhan. ⁴ Di inggad pad to sikan, mahan-in gihapun to diya namakadinog to wali dan no namanuu on. Na, to kahan-inan to mgo otow no migpasakup ki Jesu-Cristo mig-abut on to mgo lima no libu.

⁵ Pagkabukas, mighihimun duon to Jerusalem to mgo panguyu to mgo Hibru dow to mgo inila hasta to mgo mastru to tinuuhan. ⁶ Nakayakip duon si Anas no kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan dow to mgo sakup to panimayoy din yakip si Caifas, si Juan, hasta si Alejandro. ⁷ Dajun dan paatubanga si Pedro dow si Juan aw usipa, “Hintawa man gahom dow katongod to piggamit now to pagpapanow to seini pulid?”

⁸ Si Pedro no piggahoman to Ispiritu Santu migtabak, “Tinahud no mgo panguyu dow mgo inila noy no mgo kaliwat ni Israel, ⁹ ko iyan

ing-imbistigaha kanami kuntoon tongod to diya madojow no nahinang noy to seini otow no tahan pulid, na, ognangonan ku sikiyu dow naamonu to pagkaulii din. ¹⁰ Kinahangyan no mamaan kow dow to tibo mgo kaliwat ni Israel no naulian seini otow no migtindog kani to atubangan now tongod to gahom ni Jesu-Cristo no taga-Nazaret. Impayansang now sikandin duon to krus aw kamatoy, di pigbanhaw to Diyus. ¹¹ Sikandin to diya ognangonan duon to Kasuyatan to Diyus no pig-iling,

‘Sikan batu no pig-ojowan now no mgo pandoy
su nailing to boot now no wada pues

iyang nasi indigon to bayoy.’*

¹² Si Jesus da to ogpakayuwas ita, su wada yain dini to babow to kalibutan no imbogoy to Diyus ita agun mayuwas ki.”

¹³ Pagkita to sikan mgo panguyu dow mgo inila no masaligon onsi Pedro to pag-ikagi, natingaya hilabi sikandan su namaanan dan no kona sikandan no idukadu, su yanu puli to pagkaotow dan. Di nadomdoman dan no gin-anow nailing to sikan su nakaduma-duma man naan sikandan ki Jesus.

¹⁴ Sikan mgo maghusajay wada makatabak to pig-ikagi ni Pedro dow ni Juan. Wada kalidung sikan milagru no nahinang dan, su pigkita dan man yagboy sikan otow no naulian no migtindog duon to topad onni Pedro. ¹⁵ Kaling pigpayuwas dan naa onsi Pedro to sikan husajan. Dajun sikandan hihimanu no mig-iling, ¹⁶ “Og-amonuhon tad man sikan no mgo otawa? Su to tibo mig-ugpa

* **4:11** Salmo 118:22

dini to Jerusalem namaan to sikan kabeynganan yagboy no milagru no nahinang dan. Konad sikan ogkalidung. ¹⁷ Di kinahangyan no konad on ogtangkap sikan igpang-anad dan. Kaling ogpinahan ta sikandan to konad paglituk to ngadan ni Jesus diya to inggad hintawa.” ¹⁸ Dajun dan manda paseda si Pedro dow si Juan aw pinahi no konad yagboy ogpang-anad ubin og-ikagi bahin ki Jesus.

¹⁹ Di mig-ikagi onsi Pedro, “Nokoy man to honahona now? Sikiyu to’g tumanon ko Diyus? ²⁰ Di sikami, kona ogkahimu no kona noy ikanawnangon sikan pigdinog aw pigkita noy no mgo hinang dow kagi ni Jesus.” ²¹ Dajun dan manda pak pinahi aw sabuki su wada man napasikadan to pagkastigu kandan. Nahaedok isab sikandan to kaotawan, su to tibo mgo otow migsaja to Diyus tongod to pagkaulii to sikan pulid. ²² Migdugang yagboy to kabantug to sikan no milagru su subra on to kap-atan no tuig to pagkapulid din.

To Pag-ampu to mgo Magtutuu no Buyutan Sikandan to Pagnawnangon

²³ No sabukan on si Pedro dow si Juan, migpadajun sikandan diya to mgo kadumahan dan aw nangoni to pig-ikagi to sikan mgo maghusajay. ²⁴ Pagkadinog to mgo magtutuu to sikan, mighihimun sikandan aw ampu, “Ginuu no Magboot to tibo, sikuna to mighinang to yangit, to pasak, to dagat dow to tibo namakabotang duon. ²⁵ Sikuna to mig-ikagi no impabaja ki David no suguonon nu. Minanduan to Ispiritu Santu, migiling sikandin,

‘Nokoy no naboyu man sikan kona no mgo Hibru?
 Nokoy no migyangub man to mgo Hibru to
 pagsupak to Ginuu?

Wada buwa sikandan kamaan no wada pues to
 sikan?

²⁶ Mighihimun to mgo hari dow duma no naman-
 mandu kani to kalibutan
 su ogsupakon dan to Ginuu no Diyus dow
 sikan ogpaharion din.†

²⁷ Na Ginuu,” kagi dan, “namaan koy no bag-
 u pad sikan katuman kani to Jerusalem. Su si
 Hari Herodes dow si Gubernadur Poncio Pilato
 migpagsaboka to sikan mgo Hibru hasta to diya
 kona no mgo Hibru su ogsupakon dan sikan Bal-
 aan no Suguonon nu no si Jesus no iyan ogpa-
 harion nu. ²⁸ Di sikuna Ginuu iyan migboot to
 sikan pighinang dan agun matuman sikan tahan
 nud pigplanu pinaagi to gahom nu. ²⁹ Na, aha
 ka Ginuu, su pigpatahanan koy dan. Bogaji koy
 no mgo sakup nu to buyut agun kona koy mahae-
 dok to pagnawnangon to kagi nu. ³⁰ Ipakita to
 kaotawan to gahom nu. Maulian podom to mgo
 masakiton. Mahinang isab podom to mgo mila-
 gru dow duma no mgo kabeynganan pinaagi to
 gahom to ngadan ni Jesus no Balaan no Suguonon
 nu.”

³¹ Pagkatapus to pag-ampu dan, nahojong sikan
 pighihimunan dan. Dajun sikandan tibo pigga-
 homan to Ispiritu Santu aw wadad haedok no
 mignawnangon to kagi to Diyus.

To Pagtinabangay to mgo Magtutuu

† **4:26** Salmo 2:1,2

³² Nasaboka to tibo mgo magtutuu. Wada ogiling, “Kanay da seini,” ko kona no ogsinagapay sikandan. ³³ Piggahoman kanunoy to Diyus to mgo apustulis to pagnawnangon to pagkabanhaw ni Jesus no Ginuu, aw pigtabangan din yagboy to tibo magtutuu. ³⁴ Wada sobuuk kandan no pigkabusan to kinahangyanon su ko meyduon ogkalisodan, sikan mey pasak dow bayoy ogpamaligja, ³⁵ aw to halin igسالig dan diya to mgo apustulis agun iyan ogbahin-bahin sibu to kinahangyanon to kada sobuuk.

³⁶ Na, si Jose no taga-Cipre sobuuk to sikan mgo magtutuu. Hibru isab sikandin no kaliwat ni Levi. Pigdagnajan sikandin to mgo apustulis ki Bernabe, no ko ita pa, Magdasigay. ³⁷ Migbaligja sikandin to pasak aw to halin insalig din diya to mgo apustulis agun ipamogoy.

5

Si Ananias dow si Safira

¹ Meyduon isab otow no migbaligja to pasak no iyan ngadan si Ananias, aw sikan asawa din si Safira. ² Pagkahalin to sikan pasak dan, piguujunan dan no mag-asawa no ogsalinan sikan halin ayha ighatod diya to mgo apustulis. Na, pagbogoy ni Ananias to sikan saepi diya to mgo apustulis, ³ pig-ikagihan sikandin ni Pedro, “Eh, nokoy no migpatintal ka man ki Satanas? Nokoy no pigginayuan nu man to Ispiritu Santu? Su na-maan a no pighipidan nu to duma no halin to diya pasak nu. ⁴ No wada nu pad ibaligja sikan pasak, ikow man sikan. Aw pagbaligja nud, to halin ikow

man to ogpakaboot. Nokoy no mig-iling ka man no imbogoy nu kanami to tibo halin? Sikami da podom to pigginayuan nu, di yabow no nakaginayu ka to Diyus.”⁵⁻⁶ Pagkadinog ni Ananias to sikan, dajun sikandin natuad aw kabigtawi. Sikan yawa din pigtongos to mgo batan-on no yukos aw daeha diya to yuwas su igyobong. Nangkahaedok to tibo no namakadinog to sikan nahitabu.

⁷ Anoy man no pigtatoyuhan on no uras, mi-gyupug sikan asawa ni Ananias, di wada pad sikandin kamaan to nahitabu to sikan bana din. ⁸ Dajun ipakita kandin ni Pedro sikan saepi no imbogoy to diya bana din aw usipa, “Seini da iyan to tibo halin to sikan pasak no imbaligja now?”

Migtabak si Safira, “Hoo, sikan da iyan.”

⁹ Kaling mig-iling si Pedro, “Nokoy no mig-uujun kow man to pag-anti to Ispiritu to Ginuu? Oho, sujad on to mgo otow no migyobong to bana nu. Sikuna isab ogyayahungan dan diya to yuwas su igyobong. ¹⁰ Dajun natuad si Safira duon to atubangan ni Pedro aw kamatoy. Pagtidow to sikan mgo batan-on, pigkita dan no patoy on si Safira. Dajun dan yayahungi padeg diya to yuwas aw iyobong duon to topad to bana din. ¹¹ Hilabi nangkahaedok to tibo mgo magtutuu to sikan nahitabu hasta inggad hintawa no nakadinog.

To mgo Milagru no Nahinang to mgo Apustulis

¹² Mahan-in to nahinang to sikan mgo apustulis no mgo milagru dow duma no mgo kabeynganan no pigkita to kaotawan. Sikandan dow to tibo duma no mgo magtutuu oghihimun duon to sikan Hoyunganan ni Salomon no duon to pawa to

Bayoy to Diyus. ¹³ Pigtahud sikandan to mgo otow no wada tuu ki Jesus, di wada sikandan yangub to pag-agpot. ¹⁴ Inggad pad sikan on, kanunoy gihapun mahan-in to mgo yukos dow bohi no migpasakup to Ginuu aw nakadugang to sikan mgo magtutuu. ¹⁵ Tongod to mgo milagru no nahinang to mgo apustulis, mahan-in to mgo masakiton no pigdaya duon kandan. To mgo hibatanan dan duon igbotang to kilid to sikan ogbajaan ni Pedro, su basi da man matopadan sikandan to yambung din ko muyaboy sikandin. ¹⁶ Mahan-in isab to namantidow likat to kayunsudan duon to nakalibong to Jerusalem no migdaya to mgo masakiton hasta to diya pigpansamuk to madoot no ispiritu. Nangkaulian sikandan tibo.

To Pagpaantus to mgo Apustulis

¹⁷ Na, sikan kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru dow to tibo duma din no mgo Saduseo migsilag hilabi to mgo apustulis. ¹⁸ Kaling pigdakop dan aw prisuha. ¹⁹ Di sikan no kadukiloman, pigyogwa sikan mgo apustulis to anghil to Ginuu. Pig-abri din to mgo pertahan to sikan prisuhan aw payuwasa sikandan. Kagi to sikan anghil, ²⁰ “Andiya kow to Bayoy to Diyus aw itibo i-anad to mgo otow sikan bag-u no kinabuhi no igbogoy ni Jesu-Cristo.” ²¹ Kaling pagkabukas, saju to kamasemon, mig-andiya sikandan to Bayoy to Diyus aw pang-anada to kaotawan.

Duon to iyan da no kamasemon, sikan kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan dow to mgo duma din mighimun to tibo maghusajay

to mgo kaliwat ni Israel. Impadokat dan to mgo apustulis duon to prisuhan su ogpaatubangon dan. ²² Di pagtidow to sikan mgo sinugu, puli migjopot to pilok dan su wadad on sikan mgo apustulis duon to prisuhan. Dajun sikandan pauli diya to husajan aw ikagi, ²³ “Aday Sir, wadad on to diya mgo otow! Madigon man to pagkasira to pertahan, aw to mgo magbantajay tibo man duon. Di pag-abri noy, wadad on sikan mgo prisu duon.”

²⁴ Pagdinog to mgo magbantajay to Bayoy to Diyus dow sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan, nalibod hilabi sikandan aw nakapauusipay dow nokoy on to ogkadeygan to sikan.* ²⁵ Na, meyduon migtidow no mig-iling, “Oho, sikan mgo otow no pigprisu now gabii, dutun on to pawa to Bayoy to Diyus no nang-anad to mgo otow!” ²⁶ Dajun panow sikan panguyu to mgo magbantajay duma to mgo sakup din aw daeha sikan mgo apustulis. Di wada dan amonuha su nahaedok ko batuhon sikandan to kaotawan.

²⁷ Pigpaatubang sikan mgo apustulis duon to mgo maghusajay aw pangabey-i to sikan kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan.

²⁸ Kagi din, “Pigpinahan noy on sikiyu no kona now on igpang-anad sikan no otawa. Di nasi now on impatangkap sikan impang-anad now kani to Jerusalem. Impasabut now man ngani no sikami to angajan no ogbasuyon to kamatajon din.”

²⁹ Dajun tabak si Pedro dow to duma din no mgo apustulis. Kagi din, “Kinahangyan no iyan ogtu-manon noy to sugu to Diyus, kona no otow. ³⁰ To

* **5:24** To yain no igpasabut to seini: *dow andei man sikandan makadeg*

Diyus to mgo kaaw-apuan ta iyan migbanhaw ki Jesus no impayansang now duon to krus. ³¹ Na, kuntoon pigpasoing on sikandin duon to kalintuu no takidingan to Diyus agun mapasidonggan. Pig-bogajan sikandin to Diyus to katongod to pagka-Agayon dow pagka-Manyuyuwag agun no mu-sosey ki aw patalikudan din ita no mgo kaliwat ni Israel to mgo sae ta, agun isab mapasaylu ki din. ³² Sikami to ogmatuud to sikan hasta to Ispiritu Santu no igbogoy to Diyus to diya ogtuman to mgo sugu din.”

³³ Pagdinog to sikan mgo maghusajay to kagi ni Pedro, pigyangotan hilabi sikandan. Kaling oghimatajan dan podom sikan mgo apustulis. ³⁴ Di si Gamaliel migtindog su og-ikagi. Songo Pariseo sikandin no maistru to tinuuhan no tinahud to tibo mgo otow. Dajun sikandin sugu no payuwason naa sikan mgo apustulis ³⁵ aw ikagi, “Mgo suun ku no mgo kaliwat ni Israel, kona ki puli ogyagmak to paghukum to sikan mgo otow. ³⁶ Basi kay nalingawan now on si Teudas no kunungkun inila. Meyduon nasakup din no mgo upat no gatus no ka otow. Di pighimatajan da sikandin aw to mgo sakup din nasusuwoy-suwoy. Na, nokoy man to nahimu dan? Wada! ³⁷ To diya isab pagsugu to gubernu to pagpalista to mgo otow, meyduon taga-Galilea no iyan ngadan si Judas. Mahan-in to nasakup din, di pighimatajan isab sikandin aw kasusuwoy-suwoy to tibo mgo sakup din. ³⁸ Kaling mgo suun ku, kona ta oghilabotan sikan no mgo otow, su ko pig-otawan puli to mgo planu dow hinang dan, ogkagawang da. ³⁹ Di ko Diyus to napuunan, kona now yagboy

sikandan ogkadaog. Unu ko mailing nasi no Diyus naan to og-atuhan now!” Pagdinog to sikan mgo maghusajay to sambag ni Gamaliel, mig-ujun sikandan. ⁴⁰ Di pigpased dan manda to mgo apustulis aw palinapdosi. Pagkatapus, pigpinahan dan manda no kona dan on yagboy igpang-anad si Jesus. Dajun sikandan sabuki. ⁴¹ Na, migpanow sikan mgo apustulis no malipajon, su pig-isip dan no dongog to pag-antus to kasikawan su sakup man sikandan ni Jesus. ⁴² Migpadajun sikandan to pagnawnangon no si Jesus to diya Insaad no Manyuyuwat.† Kada aedow ogpang-anad aw ogpangwali sikandan diya to Bayoy to Diyus hasta diya to kabaejan to mgo magtutuu.

6

To Pitu no Ogbulig to mgo Apustulis

¹ To diya no panahon, meyduon daduwa no grupu no mgo magtutuu: mgo Hibru no Grigu to inikagihan, dow nitibu no mgo Hibru. Na, paghan-in on to mgo otow no migpasakup ki Jesus, migbagutbut sikan mgo Hibru no Grigu to inikagihan, su to bayu dan no mgo bujag ogyabay-yabajan to nitibu no mgo Hibru ko ogpamogoy to inaedow-aedow no ogkabuhian. ² Pagkadinog to sikan sampuyu-tag-duwa no mgo apustulis to sikan pagbagutbut, pighimun dan to tibo magtutuu aw ikagihi, “Mgo suun, kona no angajan ko sikami to ogdumaya to pagpamogoy to ogkabuhian to mgo bayu. Iyan ogpayabihon noy to pagwali to kagi to Diyus. ³ Kaling madojow

† 5:42 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

ko mupili kow to pitu no ka yukos duon iyu no maalamon dow togob to Ispiritu Santu. Sikandan to ogsaligan noy to sikan no trabahu⁴ agun ogkat-ibuyus to kanami no hinangonon no pag-ampu dow pagwali.”

⁵ Nasajaan to mgo magtutuu to sikan planu to mgo apustulis. Sobuuk no pigpili dan si Esteban no madigon yagboy to pagtuu to Diyus aw togob to Ispiritu Santu. Pigpili dan isab si Felipe, si Procoro, si Nicanor, si Timon, si Parmenas, dow si Nicolas no taga-Antioquia. Si Nicolas kona no Hibru, di migpasakup on tahan to tinuuhan dan. ⁶ Pagkatapus to sikan, pigdaya diya to mgo apustulis sikan mgo otow no nangkapili. Dajun ampu sikan mgo apustulis aw bogaji sikan pitu no mgo pinili to katongod pinaagi to pagsampoyong kandan.

⁷ To mgo magtutuu migpadajun to pagnawnan-gon to kagi to Diyus. Mahan-in to mgo otow diya to Jerusalem no migpasakup ki Jesus yakip to mahan-in no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru.

To Pagdakop ki Esteban

⁸ Na, si Esteban natogob to panalangin to Diyus aw maaslag* to gahom no imbogoy kandin. Mahan-in to mgo milagru dow duma no mgo kabeynganan no nahinang din no pigkita to mgo otow. ⁹ Di meyduon migsupak kandin no mgo sakup to simbahan to mgo Hibru no og-ilingon to Simbahan to mgo Udipon no Sinabukan. Mgo Hibru sikandan no taga-Cirene, taga-Alejandria,

* **6:8** To Surigao no Minanubu: *madogi*

taga-Cilicia dow taga-Asia. Migpagdibati sikan-dan ki Esteban, ¹⁰ di wada dan kadaog tongod to kaalam no imbogoy kandin to Ispiritu Santu. ¹¹ Kaling meyduon mgo otow no pigsabut dan to paghapey ki Esteban. Kagi dan, “Iling kow, nadinog noy si Esteban no migpasipaya ki Moises dow to Diyus.” ¹² Pigpabuyutan dan to kaotawan dow to mgo maistru to tinuuhan hasta to duma no mgo inila. Dajun dan dakopa si Esteban aw paatubanga diya to husajan. ¹³ Meyduon manda pigsabut dan no pila no ka otow to pagkistigus to gayu. Mig-iling sikandan, “Si Esteban aboy ogpasipaya to seini Bayoy to Diyus hasta to mgo balaod to tinuuhan ta. ¹⁴ Su pigdinog noy to kagi din no oggobaon kun ni Jesus no taga-Nazaret seini Bayoy to Diyus. Hasta og-isabon din kun to mgo tumanon no imbilin ita ni Moises.” ¹⁵ Pagdinog to sikan mgo maghusajay to sikan ginayu no pagkistigus, pigyongyongan dan si Esteban. Naaha dan no naisab to bayhu[†] din aw naangod on to bayhu to anghil.

7

To Diskursu ni Esteban

¹ Na, mig-usip ki Esteban sikan kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibu, “Tutuu iyan sikan inriklamu dan kuntra ikow?”

² Migtabak si Esteban, “Talahudon no mgo inila dow mgo suun ku, paminog kow. Namaan kow no si Abraham no minuna ta pigyogwa to gamhanan no Diyus. Duon pad sikandin ugpa

[†] **6:15** To Surigao no Minanubu: *goja*

to Mesopotamia, wada pad makabalhin diya to Haran. ³ Mig-ikagi to Diyus kandin, ‘Ojowi sikan banwa nu dow mgo kasuunan nu aw balhin ka diya to banwa no ighindu ku ikow.’

⁴ “Dajun ojowi ni Abraham sikan banwa din no Caldea aw balhin diya to Haran. Pagkama-toy on to amoy din, pigpabalhin manda sikandin to Diyus kani to seini pig-ugpaan ta kuntoon. ⁵ Pagtidow din kani, wada imbogoy kandin to Diyus no pasak, inggad mae-payad da. Di migsaad da sikandin no og-abut to panahon no igbogoy din seini pasak ki Abraham agun ogka-erinsya to mgo kaliwat din, inggad wada pad isab anak din to diya no panahon. ⁶ Meyduon pad pig-ikagi to Diyus kandin no pig-iling, ‘Diya to umaabut no panahon, to mgo kaliwat nu ogkahinang no yampot* diya to yain no banwa. Ogkaudipon sikandan duon aw ogdaog-daogon sed to upat no gatus no tuig. ⁷ Di ogkastiguhon ku sikan nasyun no ogudipon kandan. Pagkatapus to sikan, ogyagujan dan sikan no nasyun aw ogpauli dini, aw kani a dan da ogsimbahon.’† ”

⁸ Migpadajun si Esteban to pag-ikagi, “Insugu to Diyus ki Abraham no tulion to tibo mgo yukos no sakup din yakip to mgo kaliwat din pagpakiyaya no nayakip sikandan to sikan kasabutan to Diyus ki Abraham. Kaling pigtuli ni Abraham si Isaac no anak din no nawayuhan on no aedow. Angod da to pagtuman ni Isaac to sikan no tumanon no maotow si Jacob no anak din. Pigtuman isab

* 7:6 Ubin *dayu* † 7:7 Genesis 15:13-14

ni Jacob sikan duon to sikan mgo anak din no sampuyu-tag-duwa no mgo kaaw-apuan ta.

⁹ “Na, si Jose no sobuuk no anak ni Jacob pigsilagan to mgo kakoy din. Kaling imbaligja dan sikandin aw kaudipon diya to nasyun to Ehipto. Di pigdumahan sikandin to Diyus. ¹⁰ Pigyuwas din si Jose to tibo mgo kalisod. Su pag-aha to sikan hari to Ehipto to sikan kaalam no imbogoy kandin to Diyus, pigsaja din si Jose aw bogaji to katongdanan to pagka-gubernadur to tibuuk gingharian din. Insalig isab ki Jose to tibuuk panimayoy din. ¹¹ Anoy man no nayugoy-yugoy on, mig-abut to maagbot no bontas duon to tibuuk nasyun to Ehipto hasta diya to banwa to Canaan. Hilabi nalisodan to tibo mgo otow, aw sikan mgo kaaw-apuan ta wadad on mgo pagkoon. ¹² Kaling, no makadinog si Jacob no amoy dan no meyduon pagkoon diya to Ehipto, pigsugu din sikan mgo anak din to pag-andiya. Sikan to una no pag-andiya dan to Ehipto to pagboli to pagkoon. ¹³ Duon to ikaduwa no pag-andiya dan to Ehipto, migpakiyaya si Jose to sikan mgo suun din aw nakiyayahan isab to mgo suun din to sikan hari. ¹⁴ Dajun tuguni ni Jose sikan amoy din no si Jacob to pagbalhin diya to Ehipto hasta tibo to panimayoy din. Kapituan-mey-lima sikandan tibo. ¹⁵ Dajun andiya si Jacob to Ehipto duma to tibo mgo sakup din. Duon sikandin kamatoy hasta sikan mgo anak din no mgo kaaw-apuan ta ¹⁶ aw daeha kani to seini banwa dan. Duon sikandan iyobong to sikan yobongan no kuyba diya to Siquem no naboli ni Abraham likat to mgo kaliwat ni Hamor.

¹⁷ “Na,” kagi isab ni Esteban diya to mgo maghusajay, “no madani on ogtumanon to Diyus to diya insaad din ki Abraham no ogpabalikon to mgo kaliwat din dini to banwa dan, mighanin on hilabi sikandan diya to Ehipto. ¹⁸ Duon to sikan no panahon, meyduon bag-u no mig-ingkud to paghari duon to Ehipto no wadad on kamaan ki Jose. ¹⁹ Pigtuntu to sikan hari to mgo kaaw-apuan ta aw daog-daoga dow paojowi to mangkaintok no mgo bata dan agun mangkamatoy.

²⁰ “To diya no panahon meyduon ing-anak no kona no puli-puli no bata no iyan ngadan si Moises. Sed to tatoyu no buyan pig-atiman sikandin duon to bayoy to ginikanan din. ²¹ Di mig-abut to panahon no konad on sikandin igkahobong duon to bayoy. Na, iyan ingkadojow su no ikayuwas on sikandin, pigsagop to bohi no anak to hari aw buhi-a din no angod to tinood din no anak. ²² Piganad sikandin to tibo namaanan to mgo Ehip-tuhanon hangtod no nabantug sikandin tongod to pagpang-ikagi din dow mgo hinang.

²³ “Anoy man no kap-atan on no tuig to idad ni Moises, migyouy sikandin to sikan angod din no mgo kaliwat ni Israel. ²⁴ Pagtidow din, pigkita din to sobuuk kandan no pigdaog-daog to songo Ehiptuhanon. Piggapian din sikan angod din no Hibru aw himataji sikan Ehip-tuhanon. ²⁵ Nailing to boot ni Moises dow ogpakasabut sikan angod din no mgo Hibru no sikandin to pigpili to Diyus to pagyuwas kandan to sikan madoot no kinogdan dan. Di wada man sikandan makasabut. ²⁶ Pagkasunu no ae-

dow, pigkita ni Moises to daduwa no mgo Hibu no migbubuyow. Oghusajon din podom, kaling mig-ikagi sikandin, ‘Yagi, ajaw kow og-uunoy og-bubuyow su migsusuun kow da.’

²⁷ “Di ingwakli si Moises to sikan otow no mi-gyupig to sikan sobuuk aw ikagi, ‘Eh, hintawa ka man no ogmandu dow oghusoy kanami?’ ²⁸ Basi kay ig-angod a nu to paghimatoy nu to diya Ehiptuhanon gabii.’ ²⁹ Pagkataga ni Moises no namaanan on to paghimatoy din to diya Ehiptuhanon, migyaguy sikandin aw yampot diya to Midian. Duon to sikan no banwa, naotow sikan daduwa no anak din no mgo yukos.

³⁰ “Anoy man no migyaboy on manda to kapatatan no tuig, meyduon migyogwa ki Moises no angod to anghil duon to masagkop no kaju no migyogdog duon to sikan matahay no banwa no madani to bubungan to Sinai. ³¹ Pagkita ni Moises to sikan, naboyong sikandin kaling migpadani su ogdeyjawon din og-ahaon. Di no madanihan din on, nadinog din to tingog to Ginuu no mig-iling, ³² ‘Siak to Diyus to mgo minuna nu no si Abraham dow si Isaac hasta si Jacob.’ Pagkadinog ni Moises to tingog to Ginuu, migpidpid sikandin tongod to haedok no wadad makayangub to pag-aha. ³³ Dajun ikagi to Ginuu, ‘Hukasa to sapatu su balaan seini pigtindogan nu no pasak, su kani ka yogwaa to Diyus. ³⁴ Oho, naaha ku to mapoit no pagpaantus to kaotawan ku diya to Ehipto. Nadinog ku to mgo pag-agoyo dan, kaling migkonsad a su ogyuwason ku sikandan. Na Moises, ogsuguon ku sikuna diya to Ehipto.’

³⁵ “Na,” kagi manda ni Esteban, “to diya una, si Moises wada iyan dawata to mgo Hibru su mig-iling sikandan, ‘Hintawa ka man no ogmandu dow oghusoy kanami?’ Di sikandin naan to pig-sugu to Diyus to pagmandu dow pagyuwas kandan. Pigbuligan sikandin to Diyus no migpabayuy no anghil no migyogwa kandin duon to sikan masagkop no kaju. ³⁶ Si Moises to migdae to sikan mgo Hibru no muyaguy sikandan likat to Ehipto. Sikandin isab to mighinang to mgo milagru dow kabeynganan diya to Ehipto aw duon to sikan og-ilingon to Mayogdog no Dagat hasta diya isab to matahay no banwa no makapanow-panow to diya mgo Hibru sed to kap-atan no tuig. ³⁷ Si Moises iyan mig-ikagi diya to angod din no mgo kaliwat ni Israel no mig-iling, ‘Diya to umaabut no panahon, meyduon angod kanay no ogpaandinihon iyu to Diyus no kibali ba-ba din. Sikan no otow angod tanow da no kaliwat ni Israel.’‡ ³⁸ Paghihimun to diya mgo kaaw-apuan ta diya to matahay no banwa no duon to Bubungan to Sinai, si Moises to pig-ikagihan to Diyus no migpabayuy no anghil. Duon din isab kadawat sikan kagi to Diyus no ogpakabogoy to kinabuhi, aw ibilin din isab dini ita.

³⁹ Di sikan mgo kaaw-apuan ta wada yagboy kaliyag ki Moises. Wada dan suguta to sugu din. Su iyan pighandom dan to kinabuhi diya to Ehipto. ⁴⁰ Kaling no nayugoy on si Moises duon to sikan bubungan, pig-ikagihan dan si Aaron, ‘Hinangi koy on to mgo diyus-diyus no iyan ogdae ita. Su indoy dow nokoy on to nadeygan to kani otow

‡ 7:37 Deuteronomio 18:15

no migdaya ita likat to Ehipto.’ ⁴¹ Kaling mighinang sikandan to diyus-diyus no impaaw-angod to nati no baka. Dajun dan haladi to pigtutung dan no mananap aw migkinalipay to pagpahinongod to sikan pighinang dan no diyus-diyus. ⁴² Kaling pigtalikudan sikandan to Diyus aw pabay-ani no iyan simbahon dan to mgo sumisilat diya to yangit. Sikan to ognangonon to Diyus no impasuyat din to songo otow no kibali ba-ba din no pig-iling, ‘Sikiyu no mgo kaliwat ni Israel, kagi to Diyus, meyduon ig-usip ku iyu.

No duon kow pad ugpa to matahay no banwa sed to kap-atan no tuig,
 siakon buwa to pighaladan now to ogtutungan no mgo mananap?
 Siakon to pigtuman now?

⁴³ Kona, su pigdaya-daya now sikan bayoy-bayoy no og-ampuan now ki Moloc.
 Pigdaya-daya now isab si Repan no impaaw-angod to bituon.

Sikan kan mgo diyus-diyus no pighinang now no iyan pigtuman now.

Kaling ogbootan ku no bihagon kow
 aw daeha diya to kaylu pad to Babilonia.’§ ”

⁴⁴ Na, migpadajun si Esteban to pag-ikagi no mig-iling, “No diya pad to mgo kaaw-apuan ta to sikan matahay no banwa, meyduon tulda no simbahan no pigdaya-daya dan no ogpakiyaya no migduma-duma to Diyus kandan. Paghinang dan to sikan, pigsunud dan sikan impakita to Diyus

§ 7:43 Amos 5:25-27

ki Moises. ⁴⁵ Na, pagkamatoy ni Moises, si Josue to mig-ilis kandin to pagdaya kandan kani to seini no banwa. Sikan tulda no na-erinsya dan, pigdaya dan no mailog dan seini pasak to diya una no naman-ugpa kani no pig-abug to Diyus. Duon sikandan simba to sikan tulda kotob to panahon ni Hari David. ⁴⁶ Nasajaan to Diyus ki David. Mighangyu sikandin to Diyus no pahinangon sikandin to Bayoy to Diyus no iyan pigsimba ni Jacob no minuna din. ⁴⁷ Di si Salomon no anak ni David iyan nasi nakahinang.

⁴⁸ “Di,” kagi ni Esteban, “to Diyus no Yabow to Tibo kona yagboy og-ugpa duon to bayoy no hininang to otow. Su meyduon kibali ba-ba to Diyus no mig-iling,

⁴⁹ “To yangit iyan trunu ku, kagi to Ginuu, aw to pasak iyan untudanan to kobong ku. Na, man-u da man to bayoy no oghinangon now kanay!

⁵⁰ Su siak to mighinang to tibo yangit dow pasak.’*

⁵¹ “Na mgo suun ku,” kagi ni Esteban, “angod kow da to mgo otow no wada Diyus, su mangkadoson to uyu now. Migmaojow kow to pagpaminog dow pagtuu. Masinupakon kow to Ispiritu Santu angod to diya mgo kaaw-apuan now. ⁵² Hintawa man to igkahindu now no songo otow no kibali ba-ba to Diyus to diya una no wada dan paantusa? Pigpanghimatajan dan man ngani to diya namanag-an to pagtidow to sikan matarong no Suguonon to Diyus no si Jesus. Na, pagtidow din on, pigsunud now to batasan dan

* **7:50** Isaias 66:1,2

su pigyuiban now aw pahimataji. ⁵³ Anoy su sikiyu to nakadawat to diya mgo balaod to Diyus no impabaja to mgo anghil, wada now hinuun tumana.”

To Pagbatu ki Esteban

⁵⁴ Pagkadinog to sikan mgo maghusajay to kagi ni Esteban, migpangagot to mgo ngipon dan su hilabi pigyangotan. ⁵⁵ Di si Esteban no togob to Ispiritu Santu migyanghag diya to yangit, aw pigkita din to kasiga to Diyus hasta si Jesus no nakatindog duon to kalintuu no takidingan to Diyus. ⁵⁶ Kagi ni Esteban, “Oho! Aha kow to suja yangit no naabri! Ogkaaha ku si Jesus no og-ilingon no Anak to Otow no migtindog on duon to kalintuu no takidingan to Diyus.”

⁵⁷ Dajun sikandan namangiyak aw sampongi to mgo talinga dan. Migdodongan sikandan migdagha diya ki Esteban ⁵⁸ aw gugujuda diya to yuwas to siyudad dow tatabangi dan to pagbatu. To kabo to sikan namanbatu kandin imbilin to songo otow no iyan ngadan si Saulo.† ⁵⁹ No batuhon dan pad si Esteban, mig-ampu sikandin no mig-iling, “Jesus no Ginuu, dawata to umagad ku.” ⁶⁰ Dajun sikandin yuhud aw pangiyak, “Ginuu, ajaw sikandan ogsukuti to seini pighinang dan.” Dajun sikandin kabigtawi.

8

1-2 Inyobong si Esteban to diyusnon no mgo otow, aw maagbot to pagdegmatoy dan tongod to pag-oyog dan kandin.

† **7:58** Si Saulo pigngadanan isab ki Pablo.

To Pagpaantus ni Saulo to mgo Magtutuu

Sugud to diya paghimataji ki Esteban, mapoit yagboy to pagpaantus to mgo magtutuu diya to Jerusalem. Kaling namanyaguy sikandan aw kangkakanat-kanat diya to mgo prubinsya to Judea dow Samaria. Iyan da migpakamonang to mgo apustulis diya to Jerusalem.

Na, si Saulo mig-ujun to diya paghimataji ki Esteban. ³ Sugud to diya no panahon migpan-ingkamot sikandin to pagdoot to punduk to mgo magtutuu agun magawang. Pigyogob-yogob din to paged to mgo kabaejan aw pandakopa to mgo yukos dow bohi aw ipaprisu.

To Pagwali to Kagi to Diyus diya to Samaria

⁴ Na, sikan mgo magtutuu no nangkakanat-kanat diya to yain-yain no mgo banwa mignaw-nangon to sikan Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesu-Cristo. ⁵ Si Felipe no sobuuk kandan mig-andiya to sikan mayow-ag no siyudad duon to Samaria su igwali din si Jesus no In-saad no Manyuyuwas.* ⁶ Pagdinog to mgo taga-Samaria to kagi ni Felipe aw pagkita dan to mgo milagru no nahinang din, tibo yagboy sikandan naminog kandin. ⁷ Mahan-in to mgo otow duon no pigsamuk to mangkadoot no ispiritu. Ogpamakapangiyak sikan mgo ispiritu ko og-abugon ni Felipe. Mahan-in isab to nangkaulian no mgo piang dow nangkaparalays. ⁸ Kaling migtukhow hilabi to mgo otow duon.

⁹ Na, duon to sikan no siyudad meyduon sala-mangkiru no iyan ngadan si Simon. Nayugoy

* **8:5** To Grigu no inikagihan: *Cristo*

da no nabeyngan to mgo taga-Samaria sikan mgo hinang din. Pigpatuu din sikandan no gamhanan sikandin. ¹⁰⁻¹¹ To tibo taga-Samaria, bantugan ko obos, naminog yagboy ki Simon su nayugoy-yugoy on man to diya pagkaboyong dan to sikan salamangka din. Og-angkon no gamhanan sikandin no napuun to Diyus. ¹² Di no pasabuton ni Felipe sikan mgo otow to sikan Madojow no Nawnangonon bahin to paghari to Diyus dow bahin ki Jesu-Cristo, migtuu sikandan aw pabawtismu, mgo yukos dow bohi. ¹³ Ngani man si Simon di migtuu aw pabawtismu. Pagkat-apus, migduma-duma sikandin ki Felipe. Hilabi naboyong si Simon no kitaon din sikan mgo mi-lagru dow duma no gamhanan no mgo hinang ni Felipe.

¹⁴ Pagkadinog to mgo apustulis diya to Jerusalem no mahan-in on to taga-Samaria no migtuu to kagi to Diyus, pigpaandiya dan si Pedro dow si Juan. ¹⁵ Pagtidow dan, mig-ampu sikandan no mabogajan podom sikan mgo taga-Samaria to Ispiritu Santu, ¹⁶ su wada pad man inggad sobuuk duon kandan no pigkonsadan to Ispiritu Santu. Su to pagpabawtismu dan, ngadan da man ni Jesus no Ginuu to piggamit. ¹⁷ Pagsampoyong ni Pedro dow ni Juan to sikan mgo magtutuu, dajun sikandan nakadawat to Ispiritu Santu.

¹⁸ Pagkita ni Simon no nakadawat to Ispiritu Santu sikan pagsampoyongan to mgo apustulis, pigbogajan din podom si Pedro dow si Juan to saepi. ¹⁹ Kagi din, “Bogaji a to sikan no gahom agun no inggad hintawa no ogsampoyongan ku

ogpakadawat isab to Ispiritu Santu.”

²⁰ Di mig-iling si Pedro, “Mayagyag ka podom duma to sikan saepi nu! Su nailing to boot nu no ogkaboli sikan igbogoy puli to Diyus. ²¹ Wada yabot nu to seini, su maligsom to ginhawa nu duon to atubangan to Diyus. ²² Na, sosey ka aw talikudi sikan madoot no hona-hona nu aw pangamuju ka to Diyus, su basi da man pasayluhon ka. ²³ Su namaan a no ponu ka to pagsilag, angod ka to piggapus to sae.”

²⁴ Kagi ni Simon, “Sadangay i-ampu a now to Ginuu agun no sikan kastigu no ognangonon now kona ogkodog kanay.”

²⁵ Tapus to sikan, migpang-anad pad si Pedro dow si Juan to kagi to Ginuu aw pang-ikagi to diya nangkaaha dan no mgo hinang ni Jesus. Pagpauli dan diya to Jerusalem, pigpanghapitan dan pad to mgo kabaryuhan no sakup to Samaria aw inawnangon dan sikan Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesu-Cristo.

Si Felipe dow sikan Upisyal no Taga-Etiopia

²⁶ Songo aedow mey anghil to Ginuu no migsugu ki Felipe no mig-iling, “Andiya ka to baebagan[†] aw unug ka to sikan dayan no oglikat to Jerusalem pailing diya to Gasa no wada bayoy no ogkaba-jaan.” ²⁷ Dajun panow si Felipe.

Na, meyduon otow no taga-Etiopia no mig-andiya to Jerusalem su ogsimba to Diyus. Impurtanti sikandin no upisyal[‡] ni Candace[§] no

[†] **8:26** To yain no igpasabut to seini: *gaja maugtu* [‡] **8:27** To Grigu no inikagihan: *yunuku* [§] **8:27** Candace kona no ngadan di igtawag sikan to rayna dan diya to Etiopia.

rayna din su sinaligan sikandin to tibo katigajunan to sikan rayna. ²⁸ Pag-uli to sikan upisyal no migsakoy to sakajan din, pigbasa-basa din to sinuyat ni Isaias no kibali ba-ba to Diyus. ²⁹ Pagkita ni Felipe to sikan otow, pig-ikagihan si Felipe to Ispiritu Santu, “Andiya ka aw padanihi sikan sakajan.” ³⁰ Dajun linaguy si Felipe. No madani on sikandin to sikan sakajan, pigdinog din no migbasa sikan upisyal to sikan sinuyat ni Isaias. Dajun din usipa sikan upisyal, “Sir, nasabutan nu sikan pigbasa nu?”

³¹ Kagi to sikan upisyal, “Eh, og-amonuhon ku man to pagsabut no wada man ogpasabut kanay?” Dajun din pasakaja si Felipe. ³² To pigbasa to sikan upisyal pig-iling, “Sikan no otow angod to karneru no ogdaehon diya to matansahanan.

Angod isab sikandin to nati no karneru no kona ogsamuk ko og-upawan, su mahagtong puli sikandin.

³³ Pigpakasikawan sikandin su pigkastigu inggad wada sae.

Wada ogpakapamatbat to kaliwatan din su majopot da man to kinabuhi din kani to babow to kalibutan.”*

³⁴ Sikan upisyal mig-usip ki Felipe, “Hintawa man buwa sikan ognangonon kani? Sikan migsuyat, ko yain no otow?” ³⁵ Dajun pasabuta ni Felipe sikan upisyal sugud duon to sikan pigbasa din pailing duon to sikan Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesu-Cristo. ³⁶ Anoy man no migpadajun pad, nakatidow sikandan duon

* **8:33** Isaias 53:7,8

to sikan meyduon wohig. Kagi to sikan upisyal, “Oho, meyduon suja wohig. Nokoy no kona a nu pad man ogbawtismuhan?” ³⁷ †

³⁸ Dajun pasigkona to sikan upisyal sikan sakan aw pon-ug sikandan no daduwa aw togbang diya to wohig. Na, pigbawtismuhan ni Felipe sikan upisyal. ³⁹ Paghaw-as dan, puli on pigboy-ong to sikan upisyal si Felipe su pigdaya to Ispiritu to Ginuu. Na, migpadajun sikan upisyal to pagpanow no malipajon. ⁴⁰ Hinuun kamaan si Felipe, diyad on naan sikandin to Asoto. Dajun sikandin panow pailing diya to Cesarea, aw kada yunsud no ogkabajaan din, igwali din sikan Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesu-Cristo.

9

To Pagkakabig ni Saulo (Hinang 22:2-13; 26:9-18)

¹ To diya no panahon, si Saulo migpadajun to sikan maagbot no pagpaantus din to mgo magtutuu to Ginuu. Kanunoy sikandin nanglinaum to paghimatoy kandan. Songo aedow mig-andiya si Saulo to sikan kinayabawan no magdudumaya to tinuuhon dan no mgo Hibru. ² Mighangyu no bogajan sikandin to mgo suyat no igkapakita din duon to mgo simbahan to mgo Hibru diya to siyudad to Damasco. Sikan to ogmatuud no meyduon katongod din to pagdakop to inggad hintawa no

† **8:37** Bersikulu ³⁷ ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Migtabak si Felipe, “Ogkahimu ko bug-us to pagtuu nu.” Sikan upisyal mig-iling, “Migtuu ad no si Jesu-Cristo, Anak to Diyus.”*

ogtuu ki Jesus, bohi ko yukos. Aw sikan ogpan-dakopon din ogdaehon din no ginapus diya to Jerusalem. Na, pagkadawat ni Saulo to sikan mgo suyat, dajun sikandin panow.

³ No madani on sikandin duon to Damasco, meyduon masiga hilabi no hinggawan migsimag duon kandin likat to yangit. ⁴ Natuad dajun si Saulo aw makadinog to migtawag no mig-iling, “O Saulo, nokoy no ogpaantuson a nu man?”

⁵ Nangusip si Saulo, “Hintawa ka man?”*

Pigtabak sikandin no pig-iling, “Siak si Jesus no ogpaantuson nu. ⁶ Na, tindog ka. Padajun ka diya to Damasco su ogpaikagihan ku sikuna to oghinangon nu.”

⁷ Natonongan to mgo duma ni Saulo. Nadinog dan sikan tingog, di wada pigkita dan no otow. ⁸ Dajun tindog si Saulo aw buyata to mata din, di konad sikandin ogkita. Kaling man pigpikit sikandin to mgo duma din pailing diya to Damasco. ⁹ Sed to tatoyu no aedow wada sikandin kita. Wada isab koon aw inggad pag-inom.

¹⁰ Na, duon to Damasco meyduon magtutuu ki Jesus no iyan ngadan si Ananias. Nasailow din no pigtawag kun sikandin to Ginuu no mig-iling, “Ananias!”

Dajun tabak si Ananias, “Seini a Ginuu.”

¹¹ Kagi to Ginuu, “Ananias, andiya ka to sikan karsada no og-ilingon to Matul-id aw pamanghaa to bayoy to songo otow no iyan ngadan si Judas. Pagtidow nu diya, i-usip to otow no taga-Tarso no

* **9:5** To Grigu no inikagihan: “*Hintawa ka man Ginuu?*” Ginuu to intawag ni Saulo to sikan pigdinog din, di nalibod sikandin dow hintawa.

iyang ngadan si Saulo. Mig-ampu sikandin duon,¹² aw meyduon impakita ku kandin. Nakasailow sikandin to otow no iyang ngadan si Ananias no migduguk kandin aw sampoyongi agun makakita manda.”

¹³ Di si Ananias migtabak, “Adoy Ginuu, mahan-in da man to nadinog ku bahin to sikan no otow! Pigpaantus din kun to mgo sakup nu diya to Jerusalem. ¹⁴ Aw iyang ing-andini din su pigbogajan kun sikandin to sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to katongod to pagdakop to mgo sakup nu.”

¹⁵ Di to Ginuu mig-ikagi kandin, “Inggad on. Andiyaid su sikandin to pigpili ku no ognawnan-gon bahin kanay diya to mgo Hibu hasta isab diya to kona no mgo Hibu, yakip sikan ogpamangmandu kandan. ¹⁶ Igpasabut ku kandin no mahan-in to ogkangkabajaan din no mgo antusonon tongod to pagtuman din kanay.”

¹⁷ Na, pigtuman ni Ananias sikan insugu to Ginuu. Pig-andiya din sikan pigpaabutan ni Saulo. Dajun sikandin sed aw sampoyongi si Saulo. Kagi din, “Suun Saulo, pigsugu a ni Jesus no Ginuu no migpakita ikow duon to dayan no ogpadeg ka pad dini. Pigpaandini a din agun makakita ka manda aw agun magahoman ka to Ispiritu Santu.” ¹⁸ Duon-dajun meyduon angod to mgo hun-ap no nangkatanak likat to mata ni Saulo aw nakakita manda. Migtindog sikandin aw pabawtismu. ¹⁹ Tapus to sikan, migkoon on aw migdosen.

To Pagwali ni Saulo diya to Damasco

Pagkaulii to mata ni Saulo, diya pad sikandin ugpa to Damasco sed to pila no aedow duma to mgo sakup ni Jesus. ²⁰ Dajun sikandin andiya to mgo simbahan to mgo Hibru su igwali din no si Jesus Anak yagboy to Diyus. ²¹ To tibo nakadinog kandin nangkaboyong aw naman-usip, “Kona no sikandin man to diya migpaantus to mgo sakup ni Jesus diya to Jerusalem? Kona no iyan man tuud din dini to pagdakop kandan aw paatubanga to sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan ta?” ²² Di tongod to gahom to Diyus, nasi on naosoyan[†] si Saulo. Madigon to mgo kamatuudan din no si Jesus iyan to diya Insaad no Manyuyuwat,[‡] kaling wada ingkatabak to sikan mgo Hibru duon to Damasco.

²³ Di pagkayugoy-yugoy, meyduon mgo Hibru no migplanu no oghimatajan dan si Saulo. ²⁴ Aedow dow madukilom migbangan sikandan duon to mgo yawanganan to sikan siyudad, di namaanan ni Saulo sikan planu dan. ²⁵ Kaling songo kadukiloman, inyuwan sikandin to mgo inanad din duon to baeknan aw tuntuna dan duon to songo bintana to matikang no padir[§] to sikan siyudad. Na, nakalikoy si Saulo.

To Pag-andiya ni Saulo to Jerusalem

²⁶ Pagtidow ni Saulo diya to Jerusalem, migduguk sikandin to mgo magtutuu ki Jesus su og-agpot podom, di tibo nangkahaedok kandin. Wada sikandan tuu no migpasakup on si Saulo ki Jesus. ²⁷ Di meyduon sobuuk no sakup ni

[†] 9:22 Ubin *nasugu* [‡] 9:22 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

[§] 9:25 Ubin *dingding*

Jesus duon to Jerusalem no iyan ngadan si Bernabe. Impakiyaya din si Saulo duon to mgo apustulis aw nangoni to diya pagpakita dow pag-ikagihi to Ginuu ki Saulo duon to dayan. Pignangonan din isab sikandan to kabuyut ni Saulo to pagwali bahin ki Jesus diya to Damasco. ²⁸ Kaling nakaagpot si Saulo kandan. Wada pagkahaedok din to pagyogob-yogob to Jerusalem to pagwali to sikan Madojow no Nawnangonan bahin ki Jesus no Ginuu. ²⁹ Kanunoy sikandin ogpaggilaung* dow ogpagtabak to mgo Hibru no Grigu to inikagihan. Di wada kayugoy, sikan no mgo otow namangha to paagi to paghimatoy kandin. ³⁰ Di pagkamaan to mgo magtutuu to sikan planu dan, inghatod dan si Saulo diya to Cesarea aw paandiyaa to siyudad to Tarso.

³¹ Duon to sikan no panahon, miglinow to kaugpa to mgo magtutuu duon to Judea dow Galilea hasta Samaria. Migdugang to kahan-in dan dongan to pagdigon to pagtuu dan tongod to pagtahud dan to Ginuu hasta to tabang to Ispiritu Santu.

To Pagdojow ki Eneas

³² Na, migyouy si Pedro to mgo magtutuu diya to yain-yain no mgo banwa. Songo aedow mig-andiya sikandin to yunsud to Lida. ³³ Meyduon otow duon no iyan ngadan si Eneas. Wayu on no tuig no kona sikandin ogpakabangun su na-paralays. Pagkita ni Pedro kandin, ³⁴ pig-ikagihan din, “Yagi, naulian kad on ni Jesu-Cristo. Na, bangun kad on aw yukuta sikan pighibatan nu.”

* **9:29** To Surigao no Minanubu: *migpagaung-yaung*

Duon-dajun migbangun si Eneas. ³⁵ Pagkita to mgo taga-Lida dow to naman-ugpa duon to kapatagan to Saron no naulian on sikan otow, tibo sikandan migpasakup ki Jesus no Ginuu.

To Pagbanhaw ki Dorcas

³⁶ Na, meyduon yunsud duon to dani to Lida no og-ilingon to Jope. Duon to sikan no yunsud meyduon bohi no magtutuu no kanunoy ogtabang to mgo otow yabi to mgo pubri. Si Tabita to ngadan din, aw to yain no ngadan din si Dorcas. ³⁷ To diya no panahon, nasakit sikandin aw kamatoy. Sikan patoy no yawa din pigdigus aw kotanga duon to sinabong diya to diatas to bayoy. ³⁸ Pagkadinog to mgo magtutuu no duon si Pedro to Lida no kona da no madiyu duon to Jope,[†] pigsugu dan to daduwa no ka otow dow paikagihi si Pedro, “Sadangay duma ka dajun kanami.”

³⁹ Na, migduma si Pedro kandan. Pagtidow din, pigpaponhik sikandin diya to diatas no pigkotangan ki Tabita. Piglilibongan si Pedro to bayu no mgo bohi no namaniyahu. Impakita dan kandin to mgo kabo no tinohi ni Dorcas no buhi pad sikandin.

⁴⁰ Pigpayuwas sikandan tibo ni Pedro aw yuhud sikandin dow ampu. Dajun din atubanga sikan minatoy aw ikagihi, “Tabita, bangun ka!” Nakabuyat dajun si Tabita. Pagkita din ki Pedro, migbangun sikandin. ⁴¹ Dajun tagoni ni Pedro to boyad din aw patindoga. Pigtawag din sikan mgo bayu no bohi hasta to duma no mgo magtutuu aw ipakita din kandan si Tabita no nabuhi. ⁴² Sikan

[†] **9:38** Sampuyu-tag-lima no kilumitru to Lida likat to Jope.

pagkabuhi ni Tabita nabantug duon to tibuuk Joje, kaling mahan-in to migpasakup ki Jesus no Ginuu. ⁴³ Si Pedro duon paabut to bayoy ni Simon no mag-andamay to mgo kindae to mananap. Nayugoy to pag-ugpa din duon.

10

Si Pedro dow si Cornelio

¹ Meyduon kapitan to mgo sundayu diya to siyudad to Cesarea no iyan ngadan si Cornelio. Sakup sikandin to panon no og-ilingon to Kasundayuhan no taga-Italia. ² Si Cornelio dow to tibuuk no panimayoy din matinahudon dow matinumanon to Diyus inggad kona sikandan no mgo Hibru. Makawkae-aton si Cornelio to mgo pubri aw mainampun. ³ Songo aedow no alas tres on to kahapunon, meyduon nasailow din. Mapajag hilabi to pag-aha din to sikan anghil no migyogwa kandin aw ikagi, “Cornelio!”

⁴ Pigdaitan si Cornelio no migyongyong to sikan anghil. Kagi din, “Nokoy man Sir?”

Migtabak sikan anghil, “Wada kalingawi to Diyus to mgo pag-ampu nu dow to pagtabang nu to mgo pubri. ⁵ Na, ipadokat to songo otow diya to Joje no iyan ngadan si Simon no onngadanan isab ki Pedro. ⁶ Duon sikandin paabut ki Simon no mag-andamay to mgo kindae to mananap. To bayoy din nakapahigad to dagat.”

⁷ No boyongon on ni Cornelio sikan anghil, pigtawag din dajun to daduwa no mgo suguonon din dow sobuuk to sundayu no diyusnon no pangabaga din. ⁸ Pignangonan din sikandan to tibo no nasailow din aw sugu-a din diya to Joje.

⁹ Pagkaugtu to sikan migsunu no aedow, madani on sikandan ogtidow diya to Jope.

Na, duon to iyan da no uras, migponhik si Pedro diya to atop* to bayoy su og-ampu. Wada sikandin kamaan no meyduon namangha kandin.

¹⁰ Pagkahina-hina, pigbontas sikandin. Di no oghikajon pad to paniugtu, meyduon impakita to Diyus kandin. ¹¹ Naabri kun to yangit, aw

meyduon pigkita din no angod to mayow-ag no sabanas no pighikotan to upat no ka suyuk. Pig-tuntun sikan likat to yangit pailing dini to pasak.

¹² Pigkita din to tibo klasi no mgo mananap duon yakip sikan ogpamangunanap† hasta mgo manuk-manuk. ¹³ Nadinog ni Pedro to kagi no mig-iling, “Pedro, tindog ka. Himatoy ka to seini aw koona.”

¹⁴ Di migtabak si Pedro, “Eh, og-ojow a Ginuu, su wada a pad disti makakoon to inggad nokoy no ig-ojow to tinuuhan noy.”

¹⁵ Pigdinog din manda to kagi no mig-iling, “Kona ka og-iling no ig-ojow sikan intugut on to Diyus.” ¹⁶ Katatoyu igdaha si Pedro aw kata-toyu isab sikandin balibad. Dajun kabatun sikan pigkita din padeg diya to yangit.

¹⁷ Nalibod si Pedro to diya pigkita din. No mighona-hona pad sikandin dow nokoy buwa to kahuyugan to diya, migtidow duon to yunsud sikan mgo sinugu ni Cornelio aw usip dow andei to bayoy ni Simon. No duon on sikandan to

* **10:9** To atop to bayoy to diya no panahon angod to saog aw oghagdanan isab su oghinangon sikan no diskansuhanan.

† **10:12** To Surigao no Minanubu: *ogpananap*

yawanganan, ¹⁸ nanabi sikandan aw pangusip, “Meyduon migpaabut kani no iyan ngadan si Simon no ogngadanan isab ki Pedro?”

¹⁹ No diya pad si Pedro to diatas no mighonahona to kahuyugan to diya pigkita din, pigikagihan sikandin to Ispiritu Santu, “Oho, meyduon bag-u tidow no tatoyu no ka otow no namangha ikow. ²⁰ Pon-ug ka dajun aw kona kad ogduwa-duwa to pagduma, su siak to migpaandini kandan.” ²¹ Dajun pon-ug si Pedro aw ikagihi din sikan mgo otow, “Siakon to ogpamanghaon now. Nokoy man to tuud now kanay?”

²² Kagi dan, “Pigsugu koy ni Cornelio no kapitan to mgo sundayu. Matarong sikandin, matinahudon to Diyus aw tinahud yagboy to tibo mgo Hibu. Meyduon anghil to Diyus no mi-gyogwa kandin aw ikagihi no ipadokat ka agun makadinog sikandin to og-ikagihon nu.” ²³ Dajun paseda ni Pedro sikan mgo sinugu ni Cornelio aw duon din pahibata to sikan no kadukiloman.

Pagkabukas, migduma si Pedro kandan, aw meyduon isab migduma no pila no ka magtutuu no taga-Jope. ²⁴ Pagkasunu no aedow, migtidow sikandan diya to Cesarea. Pigpaabut sikandan ni Cornelio dow sikan mgo kasuunan din hasta mgo amigu no pighimun din. ²⁵ No ogsed on si Pedro duon to bayoy, pigtagbu sikandin ni Cornelio aw yuhud duon to atubangan din. ²⁶ Di pigpatindog sikandin ni Pedro aw ikagihi, “Eh, kona ka ogyuhud su otow a da.” ²⁷ Na, pagsed ni Pedro dow ni Cornelio no miggigilaung,[‡] naaha ni Pedro

[‡] **10:27** To Surigao no Minanubu: *migpayaung-yaung*

sikan mahan-in no mgo otow no nahimun. ²⁸ Kagi din, “Namaan kow on no supak to tinuuhan noy no mgo Hibru to pagduma-duma to otow no kona no Hibru, inggad to pagbisita. Di pigpasabut ad to Diyus no wada naan otow no ogpalikajan kanay. ²⁹ Kaling no ipadokat a ni Cornelio, wada a duwaduwa to pag-andini. Na kuntoon, nangoni a dow nokoy to impaandini now kanay.”

³⁰ Si Cornelio to migtabak, “Ikaupat on kuntoon no aedow no mig-ampu a to alas tres to kahapunon angod to seini no uras kuntoon. Puli nakatokow nakayogwa to otow no nangabo to makinlow ³¹ no mig-iling, ‘Cornelio! Pigdinog to Diyus to mgo pag-ampu nu. Wada din kalingawi to mgo pagtabang nu to mgo pubri. ³² Na, ipadokat nu to songo otow no diya to yunsud to Jope no iyan ngadan si Simon no onngadanan isab ki Pedro. Duon sikandin paabut ki Simon no magandamay to mgo kindae to mananap. To bayoy din nakapahigad to dagat. ³³ Kaling impadokat ku dajun sikuna, aw salamat su mig-andini ka. Iyan ingkahimun noy kani to atubangan to Diyus su ogpaminog koy to tibo no igpaikagi ikow to Ginuu.”

To Pagwali ni Pedro ongi Cornelio

³⁴ Kagi ni Pedro, “Bali no nasabutan kud no wada ogkinawaehon to Diyus. ³⁵ Su ogdawaton din to otow no ogtahud kandin dow oghinang to matarong, inggad nokoy to tribu din. ³⁶ Sikan Madojow no Nawnangonon ingmaan to Diyus kanami no mgo kaliwat ni Israel agun mamaanan no si Jesus no Magboboot to tibo mgo otow iyan

inghusoy ita dow to Diyus agun no ogkahiuli kinow dow to Diyus. ³⁷ Nadinogan now on buwa to mangkadojow no nahitabu diya to banwa noy no mgo Hibru. Migsugud sikan duon to Galilea tapus makapang-anad aw makapamawtismu si Juan. ³⁸ Su to Ispiritu Santu pigpakonsad to Diyus duon ki Jesus no taga-Nazaret aw bogaji sikandin to gahom. Tapus to sikan, piglibut ni Jesus to banwa noy. Nanghinang sikandin to madojow aw pinang-ulian din to pigsamuk to mangkadoot no ispiritu. Nahinang din sikan su pigdumahan man to Diyus.

³⁹ “Kistigus koy no mgo apustulis to tibo pigpanghinang ni Jesus duon to banwa noy no mgo Hibru yakip to siyudad to Jerusalem. To katapusan, pigpahimatajan si Jesus to mgo Hibru pinaagi to pagyansang duon to krus. ⁴⁰ Di pigbanhaw da sikandin to Diyus duon to ikatoyu no aedow aw payogwaa. ⁴¹ Wada yain no pigyogwa din gawas kanami no pigpili to Diyus to pagkistigus. Nakapagsayu pad man ngani sikandin kanami to pagkoon dow pag-inom. ⁴² Pigsugu koy ni Jesus to pagwali dow to pagmatuud no sikandin to ogpahukumon to Diyus to mgo patoy dow mgo buhi. ⁴³ Sikandin to pighisgutan to diya tibo mgo otow no kibali ba-ba to Diyus. Mig-iling sikandan no pinaagi kandin, ogkapasaylu to sae to tibo ogtuu dow ogsalig kandin.”

To Pagkonsad to Ispiritu Santu ongi Cornelio

⁴⁴ Dugaja pad mig-ikagi si Pedro, migkonsad on to Ispiritu Santu duon to tibo naminog to kagi din. ⁴⁵ Nangkaboyong sikan magtutuu no mgo

Hibru no duma ni Pedro, su sikan kona no mgo Hibru pigkonsadan isab to Ispiritu Santu. ⁴⁶ Su pigdinog dan man no namakalitik sikandan to yain no mgo inikagihan no wada dan kasabuti, aw migsaja sikandan to Diyus.

Dajun ikagihi ni Pedro sikan Hibru no mgo duma din, ⁴⁷ “Seini no mgo otow pigkonsadan to Ispiritu Santu angod to pagkonsadi ita no mgo Hibru. Na, wada yagboy ogpakapogong ko bawtismuhan sikandan.” ⁴⁸ Dajun sugu si Pedro ongki Cornelio no mupabawtismu sikandan to ngadan ni Jesu-Cristo. Tapus sikandan kabawtismuhi, pighangyu si Pedro onni Cornelio no mupakamonang naa sikandan duon sed to pila no aedow.

11

To Pagbatbat ni Pedro to Pag-andiya Din ki Cornelio

¹ Na, to duma no mgo apustulis dow mgo magtutuu diya to prubinsya to Judea nakadinog no meyduon kona no mgo Hibru no migtuu isab to kagi to Diyus. ² Kaling, pagpauli ni Pedro diya to Jerusalem, meyduon mgo Hibru no migsawoy kandin. Sikandan to namogos no to diya ogkahinang no mgo sakup ni Jesus kinahangyan mutuman to mgo tumanon to mgo Hibru.* ³ Migiling sikandan ki Pedro, “Nokoy no migsed ka man duon to bayoy to sikan wada tuman to mgo tumanon ta? Migpagsayu ka man ngani kandan no supak man sikan to tinuuhan ta!”

* **11:2** To pagpatuli sobuuk no tumanon to mgo Hibru. Oskabasa seini duon to Genesis 17:9-14.

⁴ Pagdinog ni Pedro to kagi dan, pignangonan din sikandan to tibo nahitabu sugud to sinugdanan. ⁵ Kagi din, “No diya a to yunsud to Jope, mig-ampu a aw meyduon nasailow ku. Pigkita ku to angod to mayow-ag no sabanas no pighikotan to upat no ka suyuk. Pigtuntun kun sikan likat diya to yangit pailing dini to pasak aw sigkon duon to topad ku. ⁶ Paghiling-hiling ku to sed to sikan, iyan naaha ku to mgo kadlaganon dow binuhi no mgo mananap dow sikan ogpamangunanap[†] hasta mgo manuk-manuk. ⁷ Dajun ku dinoga to kagi no pig-iling, ‘Pedro, tindog ka. Himatoy ka to seini aw koon.’ ⁸ Di migtabak a, ‘Eh, og-ojow a Ginuu, su wada a pad disti makakoon to inggad nokoy no ig-ojow to tinuuhan noy.’ ⁹ Pigdinog ku manda to kagi likat to yangit no mig-iling, ‘Kona ka og-iling no ig-ojow sikan intugut on to Diyus.’ ¹⁰ Katatoyu a igdaha, aw dajun kabatun sikan pigkita ku padeg diya to yangit.

¹¹ “To diya yagboy no uras, meyduon migtidow no tatoyu no ka otow duon to sikan pigpaabutan ku. Diya sikandan kapuun to Cesarea, aw iyan ing-andiya dan to Jope to pagdokat kanay. ¹² Kona iyan sikandan no mgo Hibu, di pigmanduan a to Ispiritu Santu to pagduma kandan no wada pagpihig. Seini onom no mgo suun ta no taga-Jope migduma kanay diya to Cesarea. Pagtidow noy diya, migsed koy duon to bayoy ni Cornelio. ¹³ Duon koy din nangoni bahin to diya anghil no migyogwa kandin duon to sed to bayoy din aw ikagihì sikandin, ‘Ipadokat nu to songo otow diya

[†] **11:6** To Surigao no Minanubu: *ogpananap*

to Jope no iyan ngadan si Simon no ogHINGADANAN isab ki Pedro. ¹⁴ Sikuna dow to panimayoy nu ogpasabuton din dow og-amonuhon no mayuwas kow.' Sikan to pig-ikagi to sikan anghil ki Cornelio.

¹⁵ "Na, no puli a pad migsugud to pag-ikagi, migkonsad to Ispiritu Santu duon kandan angod da to diya una no pagkonsad din dini ita. ¹⁶ Dajun ku nadomdoman to diya kagi ni Jesus no Ginuu no pig-iling, 'Si Juan iyan imbawtismu to wohig, di Ispiritu Santu to igbawtismu iyu.' ¹⁷ Na," kagi ni Pedro, "ko gustu to Diyus no ibogoy to Ispiritu Santu to sikan kona no mgo HIBRU angod to diya pagbogoy din ita no mutuu kid ki Jesu-Cristo no Ginuu, hintawa a man no ogpogong kandin?"

¹⁸ No makadinog sikandan to kagi ni Pedro, migsigkon sikandan to pagsawoy. Nasi no pigsaja dan to Diyus. Kagi dan, "Piggahoman naan to Diyus sikan kona no mgo HIBRU agun musosey sikandan aw talikudan to mgo sae dan. Na, ogbogajan sikandan to kinabuhi no wada katapusan."

To mgo Magtutuu diya to Antioquia

¹⁹ To diya panahon no himatajan si Esteban, maagbot yagboy to pagpaantus to mgo magtutuu. Kaling nasusuwoy-suwoy sikandan diya to yain-yain no mgo banwa. To duma diya makadeg to sikan madiyu no banwa to Fenicia, diya to Cipre no puyu to dagat, hasta diya to siyudad to Antioquia. Inggad andei sikandan makadoyog, ingnawnangon dan si Jesus, di mgo HIBRU da to pignangonan dan. ²⁰ Di meyduon isab mgo magtutuu no taga-Cipre dow taga-Cirene

no naman-andiya to Antioquia, aw iyan pigwalihan dan to kona no mgo Hibu no Jesus no Ginuu. ²¹ Piggahoman yagboy sikandan to Ginuu, kaling mahan-in hilabi to migtuu dow migpasakup kandin.

²² Namakadinog to mgo magtutuu diya to Jerusalem no meyduon migpasakup ki Jesu-Cristo diya to Antioquia no kona no mgo Hibu. Kaling pigpaandiyang dan si Bernabe agun digonon din sikan bag-u no namanuu. ²³⁻²⁴ Na, si Bernabe madojow no otow. Togob sikandin to Ispiritu Santu aw madigon to pagtuu din. Pagtidow din diya to Antioquia, naaha din dow man-u to pagtabang kandan to Diyus, kaling nalipay sikandin. Pignongnong din sikandan no digonon to pagtuu dan aw mupabilin to bug-us no pagtuman to pagboot to Ginuu. Pag-ugpa ni Bernabe duon, migdugang pad to kahan-in to mgo sakup to Ginuu.

²⁵ Likat duon to Antioquia, mig-andiya si Bernabe to Tarso su ogpamanghaon din si Saulo.

²⁶ No makitaan din on, pigduma din diya to Antioquia. Sed to songo tuig, kanunoy sikandan migpaghimun to sikan mgo magtutuu, aw pigpang-anad dan to mahan-in yagboy no mgo otow. To mgo magtutuu diya to Antioquia iyan una no pigngadanan no Cristuhanon.

²⁷ To diya no panahon, meyduon mgo taga-Jerusalem no kibali ba-ba to Diyus no mig-andiya to Antioquia. ²⁸ To sobuuk kandan no iyan ngadan si Agabo migtindog duon to atubangan to nahimun no mgo magtutuu su ogtag-an. Pigpaikagi sikandin to Ispiritu Santu no meyduon maag-

bot no bontas no og-abut kani to tibuuk kalibutan. (Natuman to diya no bontas no si Claudio iyan mighari diya to Roma.) ²⁹ Kaling naujunan to sikan mgo magtutuu no ogpadaehan to hinabang to angod dan no mgo magtutuu diya to prubinsya to Judea. Kada sobuuk migbogoy kotob to nahimu din. ³⁰ Pagkahimun to sikan igtabang dan, impahatod dan ki Bernabe dow ki Saulo diya to mgo pangyuu to mgo magtutuu duon to Judea.

12

To Pagdugang to Pag-antus to mgo Magtutuu

¹ To diya no panahon, migsugud si Hari Herodes to pagpaantus to pila no mgo magtutuu. ² Pignatampodan din to liog si Santiago no suun ni Juan. ³ Pagsabut din no ingkalipay to mgo Hibu sikan pagpahimataji din ki Santiago, impadakop din isab si Pedro. Nakatapu sikan to diya pista to mgo Hibu no og-ilingon to Pista to Pan no Wada Patubu. ⁴ Pagkadakop ki Pedro, impaprisu sikandin aw pabantaji to upat no ka grupu no mgo sundayu no ogsinokoli. Kada grupu tag-upat no ka sundayu. Mighona-hona si Herodes no ko tapus on to pista, ogpaatubangon din si Pedro to kaotawan agun hukuman. ⁵ Kaling pigpabantajan din si Pedro diya to prisuhan. Di migpangamuju yagboy to mgo magtutuu no tabangan sikandin to Diyus.

To Pagyuwat ki Pedro to Pagkaprisu

⁶ Mae-kasem pad oghukuman si Pedro, sikan no kadukiloman nalipodong sikandin no pigpusasan aw ipusas isab duon to boyad to mgo sundayu.

Meyduon isab mgo sundayu no migbantoy duon to pertahan to sikan prisuhan. ⁷ Na, puli naka-tokow nakayogwa to anghil to Ginuu, aw katang-awi sikan sinabong to kasiga din. Dajun din dagpi-a si Pedro aw ikagihi, “Bangun ka. Dali ka!” Duon-dajun natangtang to mgo pusas no inggapus to mgo boyad din. ⁸ Kagi to sikan anghil, “Pamagkos ka aw panapatus.” Dajun migtuman si Pedro. Kagi manda to sikan anghil, “Na, aapid ka to kabo aw duma ka kanay.” ⁹ Dajun sunud si Pedro to sikan anghil pailing diya to yuwas. Di wada sikandin kamaan no tinood to pighinang to sikan anghil. Nailing to boot din no puli din nasailow. ¹⁰ Na, pigyabajan dan sikan una no bantoy, dajun duon to ikaduwa hangtod migtidow sikandan duon to yawanganan no pigsirahan to puthow no ogpailing diya to siyudad. Kabeynganan su puli naabri sikan sira no wada mig-abri, dajun sikandan yuwas. Wada pad sikandan makapanow to madiyu, pigboyong on ni Pedro sikan anghil. ¹¹ Bali no nasabutan din no kona naan no nasailow din puli. Ginhawa din, “Tinood naan no pigpaandinihan a to Diyus to anghil din! Pigyuwas a din to sikan pig-iman ni Herodes hasta to mgo Hibu no ogkahitabu kanay.”

¹² Tapus makapaantoyo si Pedro, migpadajun sikandin diya to bayoy ni Maria no inoy ni Juan no pigngadanan isab ki Marcos. Duon to sikan no bayoy nahimun to mahan-in no mgo mag-tutuu no naman-ampu. ¹³ Pagtidow ni Pedro duon to bayoy, migtuktuk sikandin. Na, meyduon bohi no suguonon duon no iyan ngadan si Roda. Mig-andiya sikandin aw ahaa dow hintawa to

migtidow. ¹⁴ Pagkiyaya din to tingog ni Pedro, migtukhow yagboy sikandin. Dajun sikandin balikid aw linaguy diya to sed, di wada din pad kaabrihi si Pedro. Kagi din, “Duon si Pedro!”

¹⁵ Di wada tuu sikan mgo duma din. Nasi no mig-iling sikandan, “Eh, nabuang ka kay buwa!”

Kagi ni Roda, “Eh, si Pedro iyan.”

Di wada gihapun sikandan tuu. Kagi dan, “Anghil din buwa sikan.” ¹⁶ Di si Pedro wada sigkon to pagtuktuk. No maabri on to sira aw no maaha dan no si Pedro iyan, hilabi sikandan natingaya. ¹⁷ Di pigsingyasan din sikandan no mupahonok. Imbatbat din dow pig-amonu to Diyus to pagpayuwas kandin to prisuhan. Kagi din, “Nangoni si Santiago* dow to duma no mgo suun ta to pagtuu.” Dajun panow si Pedro aw andiya to yain no banwa.

¹⁸ No mabukas on, nalibod hilabi aw nahaedok sikan mgo magbantajay su wada dan katagahi dow nakaandeid si Pedro. ¹⁹ Impapamangha sikandin ni Herodes di wada kakita-i. Kaling pig-imbistiga ni Herodes sikan mgo magbantajay aw pagkatapus, pigpahimatajan.

Pagkatapus to sikan, miglikat si Herodes to Judea pailing diya to Cesarea, aw nayugoy-yugoy to pag-ugpa din duon.

To Pagkamatoy ni Herodes

²⁰ Duon to sikan no panahon, naboyu yagboy si Hari Herodes to mgo taga-Tiro dow taga-Sidon.

* **12:17** Seini no Santiago, suun ni Jesus no nahinang no yabow no panguyu to mgo magtutuu diya to Jerusalem.

Kaling naujunan to sikan mgo otow no og-ajum-ajumon† dan si Herodes, su diya man sikandan og-pudut to pagkoon to sikan banwa no pigmanduan din. Una dan pigkumbinyu si Blasto no tabangan sikandan su iyan man sinaligan duon to palasyu.

²¹ Na, pag-abut to sikan aedow no nasabutan no og-atubang kandin sikan mgo otow, migpangabo si Herodes to kabo din no kaning hari aw ingkud duon to trunu aw diskursu. ²² Tapus to diskursu din, migkinuliya sikan mgo otow no mig-iling, “Diyus kay sikan mig-ikagi, kona no otow puli!” ²³ Duon-dajun pigkastigu si Herodes to anghil to Ginuu, su wada din sikandan pasabuta no iyan da man og-angodon to sikan to pagsaja ko Diyus. Kaling pig-iyasan to ginhawahan din aw kamatoy.

²⁴ To kagi to Diyus migpadajun to pagtangkap, aw migdugang to kahan-in to mgo otow no migtuu. ²⁵ Na, pagkatuman to tuud ni Bernabe dow ni Saulo diya to Jerusalem, migpauli sikandan diya to Antioquia. Migduma kandan si Juan no pigngadanan isab ki Marcos.

13

To Pagsugu ki Bernabe dow ki Saulo to Ispiritu Santu

¹ Diya to Antioquia, meyduon pigpanghinang to Diyus no kibali ba-ba din dow mgo mag-anaday. Iyan mgo ngadan dan si Bernabe, si

† **12:20** To Surigao no Minanubu: *og-aju-ajuon*

Simon no pigdagnajan ki Negro, si Lucio no taga-Cirene, si Manain no sakup to panimayoy ni Gubernadur Herodes* to diya una, hasta si Saulo. ² Songo aedow no migsimba sikandan to Ginuu aw migpuasa, pig-ikagihan sikandan to Ispiritu Santu, “Ibahin now kanay si Bernabe dow si Saulo su meyduon igpahinang ku kandan.” ³ Tapus sikandan puasa aw ampu, pigsampoyongan† dan si Bernabe dow si Saulo aw palikata ⁴ agun mutuman to insugu to Ispiritu Santu.

Si Bernabe dow si Saulo diya to Cipre

Paglikat ni Bernabe dow si Saulo duon to Antioquia, migtogbang sikandan to Seleucia. Pagtidow dan, migsakoy sikandan to barku no linayagan su og-andiya to sikan maaslag‡ no puyu to dagat no og-ilingon to Cipre. ⁵ Duma dan si Juan no pigngadanan isab ki Marcos no pangabaga dan. Pagtidow dan diya to Cipre, duon sikandan duung to yunsud to Salamina. Dajun dan iwali to kagi to Diyus duon to mgo simbahan to mgo Hibru.

⁶ Likat to Salamina, pigbajaan dan sikan puyu to Cipre kotob no migtidow sikandan diya to yunsud to Papos. Duon dan kabaeki to songo Hibru no salamangkiru no iyan ngadan si Bar-Jesus. Pigpatuu din to mgo otow no kibali ba-ba sikandin to Diyus. ⁷ Songo upisyal sikandin to sikan gubernadur no iyan ngadan si Sergio Paulo no utokan no otow. Impatawag to sikan gubernadur si Bernabe dow si Saulo su gustu din no ogpaminog to

* **13:1** Amoy seini to diya Herodes no pigkastigu to Ginuu.

† **13:3** To pagsampoyong iyan pagpakita no pigbogajan sikandan to katogdanan. ‡ **13:4** To Surigao no Minanubu: *madogi*

kagi to Diyus. ⁸ Di migsupak sikan salamangkuru no pigngadanan isab ki Elimas. Migpaningkamot sikandin to pagbaebag agun kona makatuu ki Jesus sikan gubernadur. ⁹ Di si Saulo no pigngadanan isab ki Pablo, togob to Ispiritu Santu. Pigyongyongan din sikan salamangkuru ¹⁰ aw ikagihi, “Sikuna no sakup ni Satanas, malimbun-gon ka aw mapagustuhon. Kuntra ka to tibo mangkadojow, su og-ilingon nu no gayu sikan matuud no kaning Ginuu. ¹¹ Na,” kagi ni Pablo, “ogkastiguhon ka to Ginuu. Ogkabuta ka kotob no padojawan ka din.” Dajun miggagabun to pag-aha ni Elimas hangtod no migdigyom on yag-boy. Nakapandamdam sikandin su ogpamangha to otow no ogpikit kandin. ¹² Pagkita to sikan gubernadur to nahitabu, migtuu sikandin ki Jesus no Ginuu. Hilabi sikandin natingaya to sikan ing-anad onni Pablo bahin kandin.

Onsi Pablo diya to Antioquia no Sakup to Pisidia

¹³ Miglikat onsi Pablo duon to Papos aw sakoy to sakajan diya to dagat pailing diya to Perga no sakup to Pampilia. Di pig-ojowan sikandan ni Juan no pigngadanan isab ki Marcos aw uli diya to Jerusalem. ¹⁴ Likat duon to Perga, migpadajun onsi Pablo diya to Antioquia no sakup to Pisidia. Anoy man no Aedow on no Tigpahuway, mig-anduon sikandan to simbahan to mgo Hibru aw paman-ingkud. ¹⁵ Meyduon migbasa to sinuyat ni Moises dow sinuyat to diya duma no kibali baba to Diyus. Tapus to pagbasa, impausip to mgo panguyu to sikan simbahan si Pablo dow si Bernabe dow meyduon igkawali dan no ogpakadigon

to mgo otow duon. ¹⁶ Kaling migtindog si Pablo aw singyasi sikandan agun mupahonok. Kagi din, “Mgo suun ku no mgo Hibru dow sikiyu no kona no mgo Hibru no migtahud isab to Diyus, paminog kow. ¹⁷ To Diyus ta no mgo Hibru iyan migpili to diya mgo minuna ta. Aw no muyampot§ to kaliwatan dan diya to Ehipto, pigpahan-in sikandan to Diyus aw digona. Pinaagi to gahom din, pigpayuwas din sikandan to Ehipto. ¹⁸ Sed to kap-atan no tuig no makapanow-panow sikandan diya to matahay no banwa, migpadajun to kadojow to Diyus kandan sahian ka da to pag-atiman to ginikanan. ¹⁹ Pagtidow dan duon to banwa to Canaan, impayagyag to Diyus sikan tahan no naman-ugpa duon no pitu no ka tribu aw ibogoy din kandan sikan pasak. ²⁰ Upat on no gatus mey kalim-an no tuig to migyaboy.

“Tapus to sikan, meyduon mgo datu no pigpamandu to Diyus kandan kotob to panahon ni Samuel no pighinang din isab no kibali ba-ba din. ²¹ Di sikan mgo Hibru nangamuju to Diyus no bogajan sikandan to hari. Kaling pigpahari to Diyus si Saulo no anak ni Kis no sakup to kaliwatan ni Benjamin. Mighari sikandin sed to kap-atan no tuig. ²² Tapus to sikan, pighukasan to Diyus si Saulo to pagkahari aw ilisi ki David no anak ni Isai. Kagi to Diyus, ‘Si David ogpakaduyug to ginhawa ku, su ogtumanon din to tibo pagboot ku.’ ²³ Na,” kagi isab ni Pablo, “si David meyduon liwat no Manyuyuwas no imbogoy ita no mgo kaliwat ni Israel. Si Jesus sikan no iyan katu-

§ 13:17 Ubin *mudayu*

manan to diya insaad to Diyus to mgo kaaw-apuan ta. ²⁴ Di no wada pad sugud si Jesus to trabahu din, pigwalihan on ni Juan no Magbawtismuhay to tibo mgo kaliwat ni Israel. Mig-iling sikandin no kinahangyan mupabawtismu sikandan pag-pakiyaya no migsosey on sikandan aw migtalikud to mgo sae dan. ²⁵ No madani on ogkatapus sikan impahinang to Diyus ki Juan, pig-ikagihan ni Juan to kaotawan, ‘Basi mailing to boot now no siakon to diya Insaad no Manyuyuwas.* Di kona no siakon, su sikan Manyuyuwas ogpakasunu kanay. Obos a da hilabi kandin su ngani man to paghukas ku to sapatu din, di kona a og-angajan.’

²⁶ Migpadajun si Pablo to pag-ikagi, “Mgo suun no angod ku no mgo kaliwat ni Abraham hasta sikiyu no kona no mgo Hibru no migtahud isab to Diyus, kuntoon pigpadaehan ki to Diyus to Madojow no Nawnangonon agun mayuwas ki. ²⁷ Sikan mgo Hibru diya to Jerusalem yakip to mgo panguyu dan wada kamaan no si Jesus to og-pakayuwas ita. Ogkapaminogan dan no ogbasahon kada Aedow no Tigpahuway† sikan sinuyat to diya mgo otow no kibali ba-ba to Diyus. Di wada dan gihapun kasabuti no sikandan naan to diya ognangonon no ogpahimatoy ki Jesus. ²⁸ Su inggad wada sae no angay igkahimatoy kandin, pighangyu dan si Pilato no pahimatajan sikandin. ²⁹ Tapus dan katuman sikan tibo nasuyat no oghinangon dan ki Jesus, pigpudut sikan yawa din duon to krus aw iyobong. ³⁰ Di pigbanhaw

* **13:25** To Grigu no inikagihan: *Cristo* † **13:27** To mgo Hibru kona ogtrabahu to Sabadu su iyan man aedow to pagsimba dan.

da sikandin to Diyus. ³¹ Sed to mahan-in no mgo aedow piglinogwa din to diya mgo otow no migduma-duma kandin likat to Galilea pailing diya to Jerusalem. Sikandan kuntoon to ogkistigus bahin ki Jesus diya to mgo Hibru.

³² “Na, sikami kuntoon,” kagi isab ni Pablo, “mig-andini koy su meyduon madojow no ignawangon noy iyu. Su to diya insaad to Diyus to mgo kaaw-apuan ta no mgo Hibru ³³ natuman on dini ita pinaagi ki Jesus no pigpaandini din on. Su meyduon pig-ikagi to Diyus ki Jesus duon to ikaduwa no Salmu no pig-iling,

‘Anak ku sikuna,

aw kuntoon igmaan ku no siakon to Amoy nu.’[‡]

³⁴ Namaan ki isab no pigmatuud to Diyus to pagbanhaw din ki Jesus no konad on ogkamatoy su nasuyat on no pig-iling,

‘Ogtumanon ku yagboy duon iyu sikan insaad ku ki David no mgo kadojawan.’[§]

³⁵ Meyduon isab intag-an ni David no nasuyat duon to libru to mgo Salmu no pig-iling,

‘Kona nu igtugut no madunut to yawa ku no pinadajag nu.’^{*}

³⁶ “Na,” kagi ni Pablo, “hintawa man naan sikan ognangonon no wada kadunut to yawa? Ki David? Kona, su namaan ki no tapus din katuman to diya impahinang kandin to Diyus, namatoy sikandin. To yawa din inyobong duon to topad to mgo kaaw-apuan din aw kadunut. ³⁷ Di sikan pigbanhaw to Diyus no si Jesus, wada kadunut to yawa din.

[‡] 13:33 Salmo 2:7 [§] 13:34 Isaias 55:3 ^{*} 13:35 Salmo 16:10

³⁸ “Mgo suun ku, ognangonan ku sikiyu to sikan agun mamaanan now no ogkapasaylu to mgo sae now tongod to diya pighinang ni Jesus. ³⁹ Kona no iyan igdawata to Diyus to otow tongod to pagtuman to sikan mgo balaod no imbilin ni Moises, di tongod da to pagtuu dow pagsalig ki Jesus. ⁴⁰ Kaling bantoy kow no kona ogkahitabu iyu sikan intag-an no insuyat to otow no kibali ba-ba to Diyus no pig-iling,

⁴¹ ‘Sikiyu no kona ogtuu, paminog kow, kagi to Diyus.

Meyduon igpakita ku iyu no oghinangon ku no hilabi now ogkatingaehan.

Di ogkamatoy kow gihapun su kona kow man ogtuu no ogkahitabu sikan inggad meyduon ogpasabut iyu.’† ”

⁴² No ogpamanyuwas on onsi Pablo, mighangyu sikan namanimba no mupauli da sikandan to sunu no Aedow no Tigpahuway su ogpaanad manda sikandan. ⁴³ No diyad on sikandan to yuwas to simbahan, namanduma ki Pablo dow ki Bernabe to mahan-in no mgo Hibru hasta sikan puli namanpasakup to tinuuhan to mgo Hibru. Migpaggilaung‡ onsi Pedro kandan aw nongnonga to pagsalig kanunoy to kadojow dow kayuuy to Diyus.

⁴⁴ Anoy man no Aedow manda no Tigpahuway, halus tibo taga-Antioquia nahimun duon to simbahan su ogpaminog to kagi to Diyus. ⁴⁵ Di pagkita to mgo Hibru to sikan mahan-in no mgo otow no nahimun duon, migsilag sikandan. Kaling

† **13:41** Habacuc 1:5

‡ **13:43** To Surigao no Minanubu:

migpagaung-yaung

pigtamay dan si Pablo. Pigtalabad dan isab aw yalisa yagboy sikan ingwali din. ⁴⁶ Di nasi on nahinogotan si Pablo dow si Bernabe to pag-ikagi no wada pagkahaedok. Mig-iling sikandan, “Kinahangyan podom no sikiyu no mgo Hibru iyan og-unahan noy ognangonan to kagi to Diyus. Di manno pig-ojowan now, migpasabut sikan no kona kow og-angajan no ogbogajan to kinabuhi no wada katapusan. Kaling diya koy on ogwali to kona no mgo Hibru. ⁴⁷ Su ogtumanon noy to sugu to Diyus no pig-iling,

‘Pighinang ku sikuna no soga diya to kona no mgo Hibru.

Sikuna to ogtang-ow to mgo otow
 inggad diya to kinasangkoan to kalibutan
 agun makakita sikandan to dayan to
 kayuwasan.’§ ”

⁴⁸ Na, pagdinog to kona no mgo Hibru to sikan kagi ni Pablo, migtukhow hilabi sikandan aw nakaikagi, “Pagkadojow on man to sikan kagi to Diyus!” Dajun migpasakup ki Jesus to tibo mgo otow duon no tahan pigpili to Diyus no ogbogajan to kinabuhi no wada katapusan.

⁴⁹ To kagi to Diyus migtangkap diya to tibo mgo kabaryuhan no sakup to Antioquia. ⁵⁰ Di sikan mgo Hibru duon to Antioquia, pigpabuyutan dan to inila no mgo bohi no kona no mgo Hibru di migsimba to Diyus. Pigpabuyutan dan isab to inila no mgo yukos. Pigpaantus dan si Pablo dow si Bernabe aw abuga duon to banwa dan. ⁵¹ Kaling pig-ojowan onni Pablo sikan no banwa. Pagyuwas

§ 13:47 Isaias 49:6

dan on to sikan yunsud, pigpadpad dan to abug to sapatu dan pagpakiyaya no konad on sikandan ogkasukutan ko kastiguhon sikan no mgo otow. Dajun sikandan panow padeg diya to yunsud to Iconio. ⁵² Di namanukhow sikan naliusan dan no namanuu on ki Jesus, aw natogob sikandan to Ispiritu Santu.

14

Onsi Pablo diya to Iconio

¹ Pagtidow ni Pablo dow ni Bernabe diya to Iconio, mig-andiya sikandan to simbahan to mgo Hibru no iyan nabatasan dan aw wali. To mgo kagi dan mig-utong yagboy duon to ginhawa to sikan naminog, kaling mahan-in to migpasakup ki Jesu-Cristo no mgo Hibru hasta kona no mgo Hibru. ² Di to mgo Hibru no wada tuu, pigpabuyutan dan to diya kona no mgo Hibru no wada isab tuu agun ogkuntrahon dan to diya namanuu ki Jesus. ³ Di wada haedok onni Pablo to pagkistigus bahin to kadojow dow kayuuy to Ginuu. Nayugoy gihapun to pag-ugpa dan duon to Iconio. To impang-anad dan pigmatuud to Diyus pinaagi to mgo milagru dow duma no mgo kabeynganan no nahinang dan. ⁴ To mgo taga-Iconio nabahin. Meyduon miggapi to sikan mgo Hibru no wada tuu ki Jesus, aw meyduon isab miggapi to sikan mgo apustulis. ⁵ Na, meyduon mgo Hibru dow kona no mgo Hibru, yakip to mgo panguyu dan, no migplanu no oghimatajan si Pablo dow si Bernabe. Ogsulungon dan podom aw ogbatuhon kotob no mamatoy. ⁶ Di pagkamaan onni Pablo to sikan oghinangon dan, migyaguy sikandan aw paaput

diya to Listra dow Derbe no sakup to Licaonia.
⁷Diya dan iwali sikan Madojow no Nawnangonon hasta diya isab to mgo kabaryuhan no madani duon.

Onsi Pablo diya to Listra

⁸Diya to Listra meyduon natae-an dan no pulid no wada yagboy makapanow sugud to pagkaotow din. ⁹Mig-ingkud sikandin duon su ogpaminog ki Pablo. Na, pagyongyong ni Pablo to sikan otow, nasabutan din no migtuu sikan otow no ogkaulian sikandin. ¹⁰Kaling mig-ikagi si Pablo to maagbot, “Tindog ka!” Duon-dajun nakayaksu sikan pulid aw makapanow.

¹¹Pagkita to mgo otow to sikan nahinang ni Pablo, namangiyak sikandan aw ikagi to inikagihan dan no pig-iling, “Aduy, migkonsad kay dini ita to mgo diyus no nabayuy no otow!” ¹²Dajun dan hingadani si Bernabe ki Seus no yabow no diyus dan, aw si Pablo pighingadanan dan ki Herme no songo diyus dan isab, su sikandin man to migwali.* ¹³Na, duon to gawas to sikan yunsud meyduon ampuanan dan ki Seus. Sikan baylan no mig-ugpa duon mig-andiya to yawanganan to sikan ampuanan. Migdaya sikandin to mgo baka no pigpaliotan to buyak su sikandin dow to mgo taga-yunsud ogtuman podom ongki Pablo.

¹⁴Di pagsabut onni Pablo to tuud to sikan mgo otow, pighigbit dan to kabo dan pagpakiyaya no nadootan sikandan. Dajun sikandan linaguy diya to kaotawan aw sapadi, ¹⁵“Hoy, nokoy man sikan

* **14:12** Migtuu sikan mgo otow no si Herme iyan ba-ba ni Seus no yabow no diyus dan.

oghinangon now? Ajaw now ogpadajuna su angod koy da iyu no mgo otow. Iyan ing-andini noy su meyduon madojow no ignawnangon noy iyu agun talikudan now to mgo hinang no wada pues aw atubangon now sikan buhi no Diyus. Sikandin to mighinang to yangit, to pasak, to dagat, dow to tibo namakabotang duon. ¹⁶ To diya una pigpabay-anan din to mgo otow no wada dalimagmagan to Diyus agun matuman dan to inggad nokoy no ogtuuhon dan inggad wada mgo pues. ¹⁷ Di migpakita gihapun to pagka-Diyus din, su meyduon mgo kadojawan no igpamogoy din ita. Su ogpaudanon din agun abútan ki to panghinanom ta agun ogkaabundahan ki to pagkoon aw ogkalipay ki.” ¹⁸ Di inggad pad to sikan no mgo kagi onni Pablo, halus kona ogkapogongan sikan mgo otow to paghalad kandan to mananap.

¹⁹ Na, meyduon migtidow no mgo Hibru no napuun diya to naliusan onni Pablo no Antioquia dow Iconio. Pigkumbinyu dan to mgo taga-Listra to pagkuntra ki Pablo. Dajun dan batuha aw gugujuda diya to yuwas to yunsud su nailing to boot dan no patoy on. ²⁰ Di sikan namanuu on ki Jesus nahimun aw lilibongi dan si Pablo. Dajun sikandin bangun aw pauli duon to yunsud. Pagkabukas, mig-andiya si Pablo dow si Bernabe to yunsud to Derbe.

To Pagpauli diya to Antioquia no Sakup to Siria

²¹ Pagtidow onni Pablo diya to Derbe, ingwali dan sikan Madojow no Nawnangonon. Mahanin to mgo otow duon no migpasakup ki Jesu-Cristo. Pagkatapus to sikan, pigbalikan dan to

diya nangkabajaan dan no mgo yunsud to Litra dow Iconio hasta Antioquia no sakup to Pisidia. ²² Duon to kada yunsud, pigdigon dan to mgo magtutuu aw sambagi no padajunon dan to pagsalig ki Jesus. Kagi dan, “Sikita no mgo magtutuu ogpakabaja to mahan-in no mgo kakulian ayha ki ogtidow duon to sikan gingharian to Diyus diya to yangit.” ²³ Duon to kada grupu to mgo magtutuu, migpili si Pablo dow si Bernabe to mgo panguyu. Dongan to pag-ampu dow pagpuasa, insalig sikandan onni Pablo diya to Ginuu no iyan isab pigsaligan dan.

²⁴ Tapus to sikan, migpauli si Pablo dow si Bernabe to sikan imbaja dan duon to mgo prubinsya to Pisidia dow Pampilia. ²⁵ Pagtidow dan duon to yunsud to Perga, ingwali dan to kagi to Diyus. Tapus to pagwali dan duon, migpadajun sikandan diya to yunsud to Atalia ²⁶ aw nanakajan diya to dagat padeg diya to Antioquia no sakup to Siria. Duon sikandan likat to diya una no mig-ampu to mgo magtutuu no tabangan sikandan to Diyus to diya igpahinang din kandan. Na, manno natuman on sikan tibo, mig-uli on sikandan. ²⁷ Pagtidow dan diya to Antioquia, pighimun dan to mgo magtutuu aw nangoni to tibo impahinang to Diyus kandan. Ingnangon dan isab no mahan-in to kona no mgo Hibru no pigbogajan on to Diyus to lugar no makatuu on ki Jesu-Cristo. ²⁸ Nayugoy to pagugpa ni Pablo dow ni Bernabe duon duma to mgo magtutuu.

15

To Miting to mgo Panguyu diya to Jerusalem

¹ Na, meyduon magtutuu no mgo Hibu no taga-Judea no migtidow duon to Antioquia su ogpanganadon dan to mgo magtutuu duon. Mig-iling sikandan, “Ko kona now tumanon to pagtuli no insugu duon to sikan mgo balaod no imbilin ni Moises, kona kow ogkayuwas.” ² Di si Pablo dow si Bernabe hilabi supak to sikan, kaling pigyalis dan yagboy sikan mgo otow. Na, naujunan no umandiya to Jerusalem si Pablo dow si Bernabe hasta pila no taga-Antioquia no mgo magtutuu. Ogpagmiting sikandan to mgo apustulis dow duma no mgo panguyu to mgo magtutuu su oghusoy to sikan nayayalisan.

³ Kaling pigpalikat sikandan to taga-Antioquia no mgo magtutuu padeg diya to Jerusalem. Di nanghapit-hapit sikandan diya to mgo kayunsudan no sakup to Fenicia dow Samaria. Iyan tuud dan to pagnawnangon duon bahin to sikan kona no mgo Hibu no migpasakup on to Ginuu. Kaling migtukhow to mgo magtutuu no namakadinog to sikan. ⁴ Na, pagtidow onni Pablo diya to Jerusalem, madojow to pag-abi-abi kandan to mgo magtutuu yakip to mgo panguyu dan hasta to mgo apustulis. Dajun ibatbat onni Pablo to tibo pighinang to Diyus no impabaja kandan. ⁵ Di meyduon mgo magtutuu no sakup to Pariseo no migpagyalis. Migtindog sikandan aw ikagi, “Sikan mgo magtutuu no kona no Hibu, kinahangyan no tumanon dan sikan tumanon no imbilin ni Moises.”

⁶ Kaling nahimun manda to mgo apustulis dow duma no mgo panguyu to mgo magtutuu su oghusoy to sikan nayayalisan. ⁷ Tapus to ma-

haba no paghisgut, migtindog si Pedro aw ikagi, “Mgo suun ku, namaan kow no pigpili a to Diyus duon iyu agun ikawali ku sikan Madojow no Nawnangonon diya to kona no mgo Hibru agun makadinog sikandan aw pasakup ki Jesu-Cristo. ⁸Na, to Diyus no namaan to sed to ginhawa to tibo mgo otow migpakiyaya no pigdawat din on sikan namanuu no kona no mgo Hibru. Su pigpakon-sad din to Ispiritu Santu duon kandan angod to pighinang din ita to diya una. ⁹Sikan pighinang din kandan wada kayainan ita, su to paggawang din to mgo sae dan tongod da man isab to pagtuu dow pagsalig ki Jesu-Cristo. ¹⁰Kaling mgo suun, ko pabog-atan now sikandan to pagtuman to mgo tumanon no nabatasan ta, ogpakasupak kow to Diyus. Su ngani man sikita dow to mgo kaaw-apuan ta, di wada makatuman to sikan tibo. ¹¹Na, ko migtuu ki no mgo Hibru no ogkayuwas ki tongod da to kadojow dow kayuuy ita to Ginuu no si Jesus, kinahangyan isab no tuuhan ta no ogkayuwas sikandan to angod da no paagi.”

¹²Migpahagtong to tibo nahimun. Naminog yagboy sikandan ki Bernabe dow ki Pablo no migikagi to mgo milagru dow duma no mgo kabeynganan no nahinang to Diyus diya to kona no mgo Hibru no impabaja kandan. ¹³Tapus to pag-ikagidan, mig-iling si Santiago, “Mgo suun, paminog kow kanay. ¹⁴Pignangonan kow on ni Simon Pedro to una no pagpakita to Diyus to kayuuy din diya to kona no mgo Hibru agun meyduon ogkasakup din. ¹⁵Katumanan yagboy sikan to pigsuyat to diya kibali mgo ba-ba to Diyus no pigiling,

16 ‘Og-abut to panahon no ogbootan ku, kagi to Ginuu, no ogpauli a aw og-isabon ku ogtukudon to diya nawasa no gingharian ni David.*

Ogkaangod to ogtul-id a to bayoy no nayugoy da kagoba.

17 Og-ilingon ku to sikan agun mamangha kanay to diya kona no mgo Hibru, su meyduon to diya oghinangon ku no mgo sakup.

18 Sikan to kagi to Ginuu no imaan din to planu din to diya una.† ”

19 Migpadajun si Santiago to pag-ikagi, “Kaling seini to planu ku. Kona ta ogsamukon to kona no mgo Hibru no ogpasakup to Diyus. 20 Di madojow ko pasuyatan ta no meyduon ogpalikajan kandan. Kona sikandan ogkoon to igtuman to mgo diyus-diyus. Kona isab sikandan ogkoon to yangosa dow to ogpityokon no mgo mananap, su kona ogpakaawas to yangosa. Hasta kona sikandan oghinang to kayaw-ajan. 21 Seini no mgo balaod igpatuman ta to sikan kona no mgo Hibru agun to angod ta no mgo Hibru kona ogkadootan kandan. Su namaan ki no sugud pad to diya una, impanganad on sikan mgo balaod ni Moises duon to kada yunsud. Aw hangtod kuntoon ogbasahon sikan duon to simbahan ta no mgo Hibru kada Aedow no Tigpahuway.”

* **15:16** To diya gingharian ni David mayow-ag dow mauswagon. Si Jesus no kaliwat ni Hari David iyan ognangonon kani no ogpaharion to Ginuu. † **15:18** Amos 9:11,12

To Suyat diya to mgo Magtutuu no Kona no Hibu

²² Kaling to mgo apustulis dow to дума no mgo magtutuu diya to Jerusalem yakip to mgo panguyu dan nahuijun no ogpili sikandan to pila no mgo дума dan no oghatod to suyat diya to Antioquia. Ogduma sikandan ki Pablo dow ki Bernabe. Iyan pigpili dan to daduwa no mgo panguyu dan no si Silas dow si Judas no pigdagnajan ki Barsabas. ²³ Sikan suyat no impadae kandan pig-iling,

“Kumusta kow no kona no mgo Hibu diya to Antioquia dow Siria hasta diya to Silicia no naangod on kanami no magtutuu? Sikami no mgo apustulis dow panguyu to mgo magtutuu, ²⁴ nakadinog koy no meyduon kun дума noy no namansamuk iyu no kona no mgo Hibu aw nali-bod kow su yahi sikan impang-anad dan. Di wada noy sikandan sugu-a. ²⁵ Kaling pig-uujunan noy no ogpili koy to mgo otow no ogsuguon noy diyan iyu. Ogpadahon noy sikandan ki Bernabe dow ki Pablo no mgo hinilabi ta. ²⁶ Maunungon sikan-dan ki Jesu-Cristo no Ginuu ta inggad nakabaja sikandan to mgo kamuyahanan tongod kandin. ²⁷ Na, si Judas dow si Silas no ogpadumahon noy ongi Pablo iyan ognangon iyu to seini suyat noy. ²⁸ Paghihimun noy, migmandu to Ispiritu Santu no kona kow ogpabog-atan to mgo tumanon. Sikami isab mig-ujun to sikan. Di meyduon sikan ogpalikajan iyu. ²⁹ Kona kow ogkoon to igtuman to mgo diyus-diyus. Kona kow isab ogkoon to yangosa dow to ogpityokon no mgo mananap, su kona ogpakaawas to yangosa. Hasta kona kow

oghinang to kayaw-ajan. Kadojawan now ko likajan now sikan tibo. Sikan da.”

³⁰ Dajun palikata sikan upat no ka otow aw panow sikandan padeg diya to Antioquia. Pagti-dow dan, pighimun dan to tibo mgo magtutuu aw ibogoy kandan sikan suyat. ³¹ No mabasa dan on sikan, migtukhow hilabi sikandan aw migdigon to ginhawa dan. ³² Na, si Judas dow si Silas no kibali mgo ba-ba to Diyus nayuyugajan to pagnongnong to sikan mgo magtutuu agun mahogot to pagtuu dan. ³³ Tapus to pila no simana no pag-ugpa dan duon, pigpalikat sikandan to taga-Antioquia no mgo magtutuu duma to panghinaut no malinow to panow dan. Dajun sikandan pauli duon to sikan migsugu kandan. ³⁴ † ³⁵ Nayugoy pad si Pablo dow si Bernabe duon to Antioquia. Ing-anad dan aw iwali to kagi to Ginuu no pigbuligan to mgo duma dan.

To Pagsusuwoy ni Pablo dow ni Bernabe

³⁶ Songo aedow pig-ikagihan ni Pablo si Bernabe, “Madojow ko youjon ta to mgo suun ta diya to mgo yunsud no pigwalihan ta to kagi to Diyus.” ³⁷ Mig-ujun si Bernabe, di gustu din no ogpadumahun si Juan no pigngadanan isab ki Marcos. ³⁸ Di nayogda si Pablo su to diya una no panow dan diya to Pampilia, pig-ojowan sikandan ni Marcos. Wada sikandin padajun to pagbulig. ³⁹ Sikandin to nakaamung to maagbot no pagyayalis ni Pablo dow ni Bernabe hangtod migsusuwoy sikandan. Si Bernabe migpaduma ki Marcos aw sakoy to

† **15:34** Bersikulu 34 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Di si Silas migpabilin diya to Antioquia.*

barku no linayagan padeg diya to Cipre. ⁴⁰ Si Pablo migpaduma ki Silas. Tapus to pag-ampu to mgo magtutuu no tabangan sikandan to Ginuu, migpanow sikandan ⁴¹ no duon baja to mgo prubinsya to Siria dow Cilicia, aw hogota dan to pagtuu to mgo magtutuu no oghihimun diya to yainyain no mgo banwa.

16

To Pagduma ni Timoteo ongki Pablo

¹ Na, migpadajun si Pablo dow si Silas diya to mgo yunsud to Derbe dow Listra. Duon to Listra meyduon magtutuu no iyan ngadan si Timoteo. Hibru to inoy din no sakup ni Jesus, di to amoy din Grigu. ² Nasaja si Timoteo to tibo mgo taga-Listra dow taga-Iconio no mgo magtutuu. ³ Pagkabaeki ni Pablo ki Timoteo, pigduma din. Di no wada pad sikandan likat, impatuli sikandin ni Pablo agun kona madootan to mgo Hibru, su namaan sikandan no Grigu to amoy ni Timoteo aw kona ogtuman to sikan no tumanon to mgo Hibru. ⁴ Na, pigyogob-yogob dan to mgo kayunsudan aw inawngan dan sikan ogpalikajan to kona no Hibru no migtuu on. Sikan to naujunan to mgo apustulis hasta to mgo panguyu to mgo magtutuu diya to Jerusalem. ⁵ Na, migdigon to pagtuu to mgo sakup to Ginuu, aw kada aedow migdugang to kahan-in dan.

To Pagsugu ki Pablo diya to Macedonia

⁶ Og-andiya podom onsi Pablo to prubinsya to Asia su ogwali to kagi to Diyus, di wada tugut to Ispiritu Santu. Kaling duon sikandan baja to mgo

prubinsya to Frigia dow Galacia. ⁷ No madani on sikandan to prubinsya to Misia, ogsuwoy podom pailing to prubinsya to Bitinia, di wada isab tugut to Ispiritu ni Jesus, no ko ita pa, Ispiritu Santu. ⁸ Kaling migbaja sikandan duon to Misia aw togbang diya to yunsud to Troas. ⁹ To diya no kadukiloman, meyduon taga-Macedonia no otow no nasailow ni Pablo. Migtindog kun sikandin aw pakiyuuy no mig-iling, “Sadangay payahus ka dini to Macedonia aw tabangi koy.” ¹⁰ Dajun koy* panghimos su nakasabut koy no ogsugon koy to Diyus to pagwali to sikan Madojow no Nawnan-gonon diya to prubinsya to Macedonia.

To Pagpasakup ni Lydia ki Jesu-Cristo

¹¹ Na, migsakoy koy to barku no linayagan likat to Troas pailing diya to Macedonia. To una no aedow migpayohus koy diya to sikan puyu to dagat no og-ilingon to Samotracia, aw pagkabukas migpadajun koy diya to yunsud to Neapolis. ¹² Pagduung noy, mighaw-as koy aw panow pailing diya to Filipos no mayow-ag no siyudad duon to sikan distritu to Macedonia. Mahan-in to mgo taga-Roma no mig-ugpa duon, aw migtuman sikandan to mgo balaod dow batasan to Roma. Nayugoy-yugoy koy duon to sikan no siyudad.

¹³ Duon to Aedow no Tigpahuway, migyuwas koy to siyudad aw togbang diya to higad to wohig su basi meyduon oghihimun no mgo Hibru no og-ampu duon. Pagtidow noy, meyduon iyan pigkita noy no mgo bohi no mighihimun. Dajun koy ingkud aw walihi noy sikandan. ¹⁴ Songo

* **16:10** Nakaduma on si Lucas no tag-suyat to seini.

magsisimba to Diyus no naminog to mgo kagi noy iyan ngadan si Lydia. Taga-Tiatira sikandin no mamaligjaay to mahalon no panapton no bayulit to kulur. Pagdinog din to sikan kagi ni Pablo, pigdugangan to Diyus to pagsabut din hangtod migtuu sikandin ki Jesus. ¹⁵ Dajun sikandin pabawtismu dow to tibo panimayoy din. Tapus to sikan, pigpak hinggat koy din. Kagi din, “Ko naaha now no matuud to pagtuu ku to Ginuu, dini kow paabut to bayoy ku.” Na, wada koy makabalibad to hangyu din.

To Pagprisu ki Pablo dow ki Silas

¹⁶ Songo aedow no ogpadodoyog koy duon to sikan ampuanan noy, nakatagbu koy to udipon no daega no meyduon diwata no ogpanag-an. Sikan mgo tag-udipon nangkasapian tongod to pagpanag-an din. ¹⁷ Sikan daega migyupug-yupug kanami dow ongki Pablo aw kinuligsik, “Seini no mgo otawa mgo suguonon to Diyus no Yabow to Tibo! Ognangonan kow dan dow og-amonuhon agun mayuwas kow.” ¹⁸ Sed to mahan-in no mgo aedow migkinuligsik sikan daega hangtod no naingey on yagboy si Pablo. No wada din on kaantus sikan no kasamuk, piglingi din sikan bohi aw ikagihi sikan migyona kandin, “Tongod to gahom to ngadan ni Jesu-Cristo ogsuguon ku sikuna, yaguji sikan daega!” Duon-dajun migyaguy sikan migyona kandin.

¹⁹ Pagkamaan to sikan mgo tag-udipon no natampod to panaepi dan, pigdakop dan dajun si Pablo dow si Silas aw gujuda diya to husajan su ogpaatubangon to mgo huwis. ²⁰ Pagtidow dan

duon to atubangan to mgo huwis, sikan mgo tagudipon mig-iling, “Seini no mgo Hibu oksamuk-samuk dini to siyudad ta. ²¹ Gustu dan no ogdawat aw ogtuman ki to sikan batasan dan no supak to balaod ta no mgo sakup to Roma.” ²² Dajun masigsikad to mgo otow no nahimun duon aw hinang to kagubut. Dajun sugu sikan mgo huwis no hukasan si Pablo dow si Silas aw palinapdosi. ²³ Tapus dan linapdosi to maagbot, pigprisu sikan-dan. Pigsugu to sikan mgo huwis sikan sinaligan to prisuhan no deyjawon yagboy to pagbantoy kandan. ²⁴ Kaling imbotang sikandan diya to kinasoyodan no sinabong aw ipandog to mgo kobong dan.

²⁵ Na, duon to sikan prisuhan, si Pablo dow si Silas mig-ampu aw kanta to pagsaja to Diyus, aw to duma no mgo prisu naminog kandan. Anoy man no tonga on to kadukiloman, ²⁶ hinggawan migtiyog to maagbot no migkusu-kusu to sikan pigpasikadan to prisuhan. Dajun kangkaabri to tibo mgo pertahan aw kangkatangtang to gapus to tibo mgo prisu. ²⁷ Pagkapukawi to sikan sinaligan to prisuhan, pigkita din no nangkaabri on to mgo pertahan. Nailing to boot din no namanyaguy on to tibo mgo prisu, kaling pighuyabut to ispada din su og-ogot podom. ²⁸ Di migbansagon si Pablo, “Hoy! Kona ka’g ogot! Seini koy da tibo!” ²⁹ Dajun pasoga-i to sikan sinaligan to sed to prisuhan. Dajun sikandin migpatised aw yuhud no namidpid duon to atubangan ni Pablo dow ni Silas. ³⁰ Pigpayogwa din sikandan aw pangusip, “Og-amonu a man agun mayuwas a?”

³¹ Migtabak sikandan, “Tuu aw salig ka ki Jesus no Ginuu agun mayuwas ka yakip to mgo sakup to panimayoy nu.” ³² Dajun sikandin walihi onni Pablo to kagi to Ginuu hasta to mgo sakup to panimayoy din.

³³ To diya no uras to kadukiloman, pighunadan to sikan sinaligan to prisuhan to mgo pali dan. Dajun sikandin pabawtismu yakip sikan mgo sakup din. ³⁴ Tapus to sikan, pigdae din si Pablo dow si Silas diya to bayoy din aw pakoona. Malipajon sikan sinaligan to prisuhan hasta to mgo sakup din su migtuu on sikandan to Diyus. ³⁵ Pagkabukas, sikan mgo huwis migsugu to mgo pulis no pasabukan si Pablo dow si Silas. ³⁶ Kaling pignangonan to sikan sinaligan si Pablo, “Og-pasabukan kow to mgo huwis. Na, ogpakayuwas kow on, wadad ogsamuk iyu.”

³⁷ Di pig-ikagihan ni Pablo sikan mgo pulis, “Eh, sikami no mgo sakup to Roma,† impayatus koy dan gabii duon to atubangan to kaotawan aw ipaprisu no wada imbistigaha. Kaling nakayapas sikandan to balaod to Roma! Na, pagkakuntoon, ighinobong dan to pagpayuwas kanami. Kona sikan ogkahimu! Kinahangyan no sikandan mismu to umandini aw iyan mupayuwas kanami.”

³⁸ Dajun panow sikan mgo pulis aw nangoni to mgo huwis to pig-ikagi ni Pablo. Pagkadinog dan no sakup naan to Roma si Pablo dow si Silas,

† **16:37** To mgo uminugpa duon to pila no mgo siyudad no nakagawas to siyudad to Roma og-ilingon isab no sakup to Roma. Kona sikandan ogkakastigu gawas ko maimbistiga aw makitaan no sae-an.

nangkahaedok sikandan. ³⁹ Kaling mig-andiya to prisuhan aw pamuju to pasaylu ongki Pablo. Dajun dan payuwasa onsi Pablo aw hangyu-a no yagujan sikan siyudad dan. ⁴⁰ No makayuwasa on si Pablo dow si Silas, mig-andiya sikandan to bayoy ni Lydia aw sambagi dan sikan mgo suun dan duon ki Jesu-Cristo no digonon to pagtuu dan. Dajun sikandan panow.

17

Onsi Pablo diya to Tesalonica

¹ Nakabaja si Pablo dow si Silas to mgo yunsud to Ampipolis dow Apolonia ayha sikandan tidow diya to Tesalonica. Duon to sikan no siyudad, meyduon simbahan to mgo Hibru. ² Migsimba si Pablo duon su sikan man to nabatasan din. Sed to tatoyu no Kasabaduhan no iyan Aedow no Tigpahuway to mgo Hibru, migwali sikandin pinasikad to Kasuyatan to Diyus. ³ Impasabut din kandan to diya Insaad no Manyuyuwas,* aw pigmatuud din no kinahangyan og-antus sikandin aw ogkamatoy aw tapus to sikan, ogkabanhaw da. Kagi ni Pablo, “Si Jesus sikan ognangonon ku no Insaad no Manyuyuwas.” ⁴ Pagkadinog to mgo otow to kagi ni Pablo, meyduon mgo Hibru no migtuu ki Jesus aw migpasakup ongki Pablo. Mahan-in isab to mgo Grigu no tahan migsimba to Diyus no migtuu on ki Jesus yakip to inila no mgo bohi.

⁵ Di to duma no mgo Hibru migsilag ongki Pablo. Kaling pighimun dan to buguy no mgo otow no

* **17:3** To Grigu no inikagihan: *Cristo*

duon da og-ugpa to kadayanan aw ipagubut dan to siyudad. Pigsulung dan to bayoy ni Jason su ogpamanghaon dan si Pablo dow si Silas su ogpaatubangon to kaotawan. ⁶ Di manno wada dan katae-i, piggujud dan si Jason dow duma no mgo magtutuu diya to mgo upisyalis to sikan siyudad aw pamanbansagon, “Nakayogob onsi Pablo to paghinang to kasamuk, aw kuntoon nakatidow on dini ita! ⁷ Duon sikandan papaabuta ni Jason to bayoy din. Tibo sikandan migyapas to balaod to sikan yabow no hari diya to Roma, su og-iling no iyan on yabow no hari sikan og-ilingon to Jesus.” ⁸ Pagkadinog to kaotawan dow mgo panguyu dan to sikan riklamu to mgo Hibu, nagubut sikandan. ⁹ Di si Jason dow to mgo duma din pigsabukan tapus dan papiyansahi.

Onsi Pablo diya to Berea

¹⁰ Pagkadukilom on, si Pablo dow si Silas pigpalikat to sikan mgo suun to pagtuu pailing diya to Berea. Pagtidow dan, migpadajun sikandan diya to simbahan to mgo Hibu. ¹¹ Na, to taga-Tesalonica ogyupigon to taga-Berea su to mgo taga-Berea nahinangop to pagdawat to sikan inganad ni Pablo. Aw kada aedow ogsusihon dan to Kasuyatan to Diyus agun maaha dan dow matuud iyan sikan impang-anad ni Pablo. ¹² Mahan-in duon kandan to migpasakup ki Jesus yakip to Grigu no mgo yukos dow inila no mgo bohi no Grigu isab.

¹³ Di sikan pagwali ni Pablo to kagi to Diyus diya to Berea pigdinog to diya taga-Tesalonica no mgo Hibu no migsilag ki Pablo, kaling mig-andiya

sikandan aw samuka to kaotawan. ¹⁴ Duon-dajun pigpalikat si Pablo to mgo magtutuu pailing diya to higad to dagat. Di si Silas dow si Timoteo migpakamonang da duon to Berea. ¹⁵ Si Pablo imbue-us to pila no ka otow kotob to siyudad to Atenas. Pagtidow dan duon, migpauli sikan mgo duma din diya to Berea no migdaya to tugun ni Pablo ki Silas dow ki Timoteo no padalion da sikandan payupugon.

Si Pablo diya to Atenas

¹⁶ No migtatagad pad si Pablo to pagtidow onni Silas diya to Atenas, hilabi migdoot to ginhawa din su pigkita din no mahan-in hilabi to mgo diyus-diyus no pig-ampuan to mgo taga-duon. ¹⁷ Duon to simbahan to mgo Hibu, pigwalihan ni Pablo sikan mgo Hibu hasta sikan kona no mgo Hibu no migtahud isab to Diyus. Duon isab to kabaknaan to siyudad ogpaghisgut sikandin kada aedow to mgo otow no ogpakaanduon. ¹⁸ Meyduon mgo mastru no sakup to Epikurio dow Estoiko[†] no nakapaggilaung[‡] ki Pablo. Pagkadinog dan to kagi din, to duma kandan mig-iling, “Nokoy man buwa to igpasabut to sikan kagi din no wada sibli?” Mig-iling isab to duma, “Sikan pighisgutan

[†] **17:18** To sakup to Epikurio mighona-hona no to kalibutan natubu puli, wada mighinang. Mighona-hona isab sikandan no ko mamatoy to otow, iyan da kinotoban din. Kaling iyan da tuud to otow to pagpatujang to inggad nokoy no igkalipay din. To sakup to Estoiko isab mighona-hona no to umagad to otow kotob da duon to kamatajon. Ogpabay-anan dan puli to kahayahay dow to kalisod su ogpayabihon dan to ogkahona-honaan dan. Su to hona-hona iyan kun ogmandu to yawa. [‡] **17:18** To Surigao no Minanubu: *migpayaung-yaung*

din angod man to yahi no mgo diyus.” Pig-ikagi dan sikan su iyan ing-anad ni Pablo si Jesus dow to pagkabanhaw. § 19 Dajun dan daeha si Pablo duon to bubungan no og-ilingon to Areopago no mitinganan to mgo inila to sikan siyudad. Dajun dan sikandin ikagihi, “Ogkaliyag koy ogpaminog to sikan bag-u no igpang-anad nu. 20 Su bag-u sikan dini kanami, aw gustu noy no makasabut koy to sikan.” 21 Pigpaikagi dan si Pablo su sikandan no mgo taga-Atenas dow to mgo yampot* duon, hilabi ogganahan ogpaminog dow oghisgut-hisgut to inggad nokoy no bag-u no igpang-anad inggad magkahapun.

22 Kaling migtingdog si Pablo duon to atubangan dan aw ikagi, “Mgo taga-Atenas, nakapaniid a no matinumano kow yagboy to tinuuhan now. 23 Su to paghihipanow ku kani to seini siyudad now, pigkita ku to mgo ampuonon now. Meyduon ngani pigkita ku no haladanan no meyduon sinuyat no pig-iling, ‘Og-ampunon kani sikan diyus no wada noy kamaani.’ Na kuntoon, ignangon ku iyu sikan pigsimba now no wada now kamaani. 24 Sikandin to Diyus no mighinang to seini pasak dow to tibo namakabotang kani. Sikandin to ogboot to tibuuk yangit dow pasak. Kaling kona sikandin og-ugpa duon to ampunan no hininang to otow. 25 To Diyus kona no kinahangyan no og-atimanon, su wada man kuyang kandin. Sikandin man nasi to ogbogoy to tibo kaotawan to kinabuhi

§ 17:18 To pagkabanhaw og-ilingon to *anastasis* to Grigu no inikagihan. Nailing buwa to boot to mgo taga-Atenas no si Jesus dow si Anastasis mgo ngadan to daduwa no mgo diyus. * 17:21 Ubin *dayu*

hasta to duma no mgo kadojawan. ²⁶ Likat to songo otow, pighinang din to tibo mgo tribu aw ipatangkap kani to tibuuk kalibutan. Tahan din on pigbootan to kada nasyun dow kagan-u din ogtukudon dow kagan-u oggawangon. Pigbootan din isab to ogkangkapanggadan to mgo banwa no og-ugpaan dan. ²⁷ Pig-iling din to sikan agun pamanghaon dan podom sikandin kotob no madamdaman dan aw matae-an. Di to tinood, kona no madiyu ita to Diyus. ²⁸ Su meyduon pig-iling,

‘Tongod to gahom din, buhi ki aw ogpakalihok ki.’
Meyduon isab mgo duma now no magbabalak no mig-iling,

‘Sikita mgo anak to Diyus.’

²⁹ “Na, manno mgo anak ki to Diyus, kona ki oghona-hona no to Diyus angod to buyawan dow plata hasta batu no nahinang no diyus-diyus tongod to pagboot dow kapandoy to otow. ³⁰ Hinuun, wada pad kamaan to otow bahin to Diyus, wada din sikandan kastiguha to angay kandan. Di kuntoon igsugu din on to tibo mgo otow diya to inggad andei no banwa no musosey sikandan aw talikudan dan to mgo sae dan. ³¹ Su meyduon aedow no pigbootan din no oghukuman to tibo kaotawan. Meyduon isab otow no pigpili din to paghukum kandan to minatarong. Pigbanhaw on to Diyus sikan ogpahukumon din pagmatuud no sikandin iyan to oghukum.”

³² Pagdinog dan to sikan kagi ni Pablo bahin to pagkabanhaw, pigngingisihan sikandin to duma. Di to duma mig-iling, “Og-isab koy da ogpaminog to sikan ognangonon nu.” ³³ Dajun panow si

Pablo. ³⁴ Na, mey mgo otow duon no migpasakup ki Pablo su migtuu on ki Jesu-Cristo yakip si Dionisio no kunsihal to sikan no banwa dow songo bohi no iyan ngadan si Damaris.

18

Onsi Pablo diya to Corinto

¹ Miglikat si Pablo to Atenas padeg diya to siyudad to Corinto. ² Duon din ipaghibayak to songo Hibru no taga-Ponto no iyan ngadan si Aquila. Bag-u pad sikandin tidow likat to siyudad to Roma no sakup to Italia duma to asawa din no si Priscila. Nakayaguy sikandan su to tibo mgo Hibru pigpang-abug ni Hari Claudio likat to Roma. Wada kayugoy migpagkita si Pablo kandan diya to bayoy dan. ³ Mig-aangod to pangita ni Pablo dow sikan mag-asawa, su tibo sikandan mgo maghinangay to tuldahonon. Kaling migsoyod si Pablo kandan to pag-ugpa agun ogkaduduma sikandan to pagtrabahu. ⁴ Kada Aedow no Tigpahuway, og-andiya si Pablo to simbahan to mgo Hibru aw wal-ih i din hasta to kona no mgo Hibru agun madae din sikandan.

⁵ Pagtidow ni Silas dow ni Timoteo likat to Macedonia, wadad yain no pighinang ni Pablo gawas to pagwali to kagi to Diyus. Pigmatuud din diya to mgo Hibru no si Jesus yagboy to diya Insaad no Manyuyuwas.* ⁶ Di wada sikandan tuu, nasi dan on pigdoot-doot si Pablo. Tongod to sikan no pagsupak to mgo Hibru, pigpanghiyab ni Pablo to kabo din pagpakiyaya no wadad on

* **18:5** To Grigu no inikagihan: *Cristo*

yabot din kandan. Kagi din, “Sae now on ko kona kow mayuwas. Wadad yabot ku iyu. Sugud kuntoon, iyan ogwalihan ku to kona no mgo Hibru.” ⁷ Kaling pig-ojowan din sikan mgo Hibru aw andiya to bayoy ni Tito Justo no kona no Hibru di migsimba to Diyus. Sikan bayoy din topad to sikan simbahan to mgo Hibru. ⁸ Migpadajun si Pablo to pagpang-anad, aw mahan-in to mgo taga-Corinto no migtuu to Ginuu dow migpabawtismu yakip si Crispo no panguyu to sikan simbahan to mgo Hibru hasta to tibo pamilya din.

⁹ Songo kadukiloman no malipodong si Pablo, nasailow din no mig-ikagi to Diyus kandin, “Kona ka ogkahaedok. Padajuna to pagwali to kagi ku ¹⁰ su ogduma a ikow. Wada oghilabot ikow su mahan-in pad to mgo taga-kani no oghinangon ku no mgo sakup.” ¹¹ Kaling sed to songo tuig tonga, mig-ugpa si Pablo duon aw pang-anad to kagi to Diyus.

¹² Di pag-ingkud ni Galio to pagka-gubernadur to Grecia, nauujun to mgo Hibru to pagsupak ki Pablo. Pigdakop dan sikandin aw paatubanga ki Gubernadur Galio. ¹³ Inriklamu dan sikandin. Kagi dan, “Seini no otawa nangumbinyu to kaotawan to pagtuman to Diyus to paagi no supak to mgo balaod to tinuuhan noy.”

¹⁴ Og-ikagi podom si Pablo, di naunahan sikandin ni Galio no mig-iling, “Sikiyu no mgo Hibru, ko nakayapas pa seini otow to balaod to gubernu, maagkap ko mabog-at, ogpaminogon ku to riklamu now. ¹⁵ Di manno mig-uunoy kow to pagyayalis bahin to sikan iyu no mgo balaod dow to paghiluwas to sikan tinuuhan now, sikiyu

to angajan no oghusoy to sikan kasamuk now. Kona a ogpanginyabot.” ¹⁶ Dajun din sikandan abuga duon to husajan. ¹⁷ Duon-dajun si Sostenes no panguyu to sikan simbahan to mgo Hibu pigdakop to kona no mgo Hibu aw kulataha duon to yuwas to husajan. Di wada lipara si Galio.

To Pagpauli onni Pablo diya to Antioquia

¹⁸ No nayugoy on to pag-ugpa ni Pablo duon to Corinto duma to mgo magtutuu, migpanow sikandin pailing diya to Siria. Nahiduma si Pablo dow onsi Aquila. Mighapit sikandan duon to yunsud to Cencrea, aw paupow si Pablo pagpakiyaya no meyduon panaad din to Diyus. Dajun sikandan sakoy to barku no linayagan. ¹⁹ Mighapit isab sikandan duon to siyudad to Efeso. Pagtidow dan duon, migpakamonang da sikan mag-asawa, di si Pablo migpadajun. No wada pad sikandin panow, mig-andiya to simbahan to mgo Hibu aw walihi sikandan. ²⁰ No oglikat on si Pablo, meyduon mgo taga-Efeso no mighangyu pad podom kandin no mupakamonang naa, di wada sikandin patagon. ²¹ Nasi no pig-ikagihan din sikandan no mig-iling, “Ko tugutan a to Diyus, ogpauli a dini iyu.” Dajun panakajan si Pablo duon to dagat likat to Efeso ²² padeg diya to Cesarea no sakup to Siria.

Pagduung to sikan pigsakajan din duon to Cesarea, mighaw-as sikandin aw andiya to Jerusalem. Tapus din pangumustaha to mgo magtutuu duon, migpadajun diya to Antioquia, ²³ di wada yugoy duon. Migpanow manda sikandin aw duon baja to mgo prubinsya to

Galacia dow Frigia aw digona din to mgo magtutuu duon.

Si Apolos diya to Efeso

²⁴ Na, meyduon songo Hibru no taga-Alejandria no migtidow diya to siyudad to Efeso no iyan ngadan si Apolos. Mahan-in to namaanan din bahin to Kasuyatan to Diyus, aw angod to ogpanodosan to mgo otow no ogpaminog kandin.

²⁵ Tahan sikandin pig-anad bahin to Ginuu no si Jesus, aw namaanan din on to pagpamawtismu ni Juan to diya una. Madasigon sikandin to pagpang-anad. Hustu sikan impang-anad din, di kuyang pad to namaanan din bahin ki Jesus. ²⁶ Na, pagtidow ni Apolos duon to Efeso, migsugud sikandin to masaligon no pagpang-anad duon to simbahan to mgo Hibru. Pagkadinog ni Priscila dow ni Aquila to sikan impang-anad din, pigduma dan diya to bayoy dan aw idedeyjow i-anad kandin sikan impasabut on to Diyus. ²⁷ Na, mighona-hona si Apolos no og-andiya to prubinsya to Grecia. Pagkamaan to mgo taga-Efeso no mgo magtutuu to sikan planu ni Apolos, pigdasig dan sikandin to pagpadajun. Pigsuyatan dan man ngani to mgo magtutuu diya to Grecia no abi-abihon dan si Apolos. Dajun sikandin panow. Na, pagtidow din, pigtabangan yagboy sikandin to Ginuu, aw ingkatabang din isab to mgo magtutuu duon. ²⁸ Tongod to madigon no mgo katarongan din pinasikad to Kasuyatan to Diyus, nayupig din to mgo Hibru duon to atubangan to kaotawan. Su

pigmatuud din kandan no si Jesus to diya Insaad no Manyuyuwas.†

19

Si Pablo diya to Efeso

¹ No duon pad si Apolos to Corinto, migpadajun si Pablo to panow din no namaja-baja to mgo kayunsudan diya dapit to didaja to Efeso kotob no nakatogbang sikandin diya to siyudad to Efeso. Duon din ipaghibayak to pila no mgo magtutuu.

² Dajun din usipa sikandan, “Nadawat now on to Ispiritu Santu to diya pagtuu now?”

Migtabak sikandan, “Wada koy kamaan to sikan. Iyan pad pagdinog noy to sikan og-ilingon to Ispiritu Santu.”

³ Mig-usip si Pablo, “Nokoy man naan to pigtuuhan now to diya pagbawtismuhi iyu?”

Migtabak sikandan, “Iyan pigtuuhan noy sikan impang-anad ni Juan no Magbawtismuhay to diya una.”

⁴ Kagi ni Pablo, “To kaotawan pignangonan iyan ni Juan no kinahangyan mupabawtismu pag-pakiyaya no migsosey on sikandan aw talikudi to mgo sae dan. Di pig-ikagihan din isab no mutuu sikandan dow musalig to sikan ogpakasunu kandin no si Jesus.”

⁵ Na, pagkadinog to sikan mgo taga-Efeso to kagi ni Pablo, migpabawtismu sikandan to ngadan ni Jesus no Ginuu. ⁶ Pagsampoyongi ni Pablo to uyu dan, dajun sikandan pigsedan to Ispiritu Santu aw nakaikagi to mgo inikagihan no wada dan

† **18:28** To Grigu no inikagihan: *Cristo*

kasabuti. Naikagi dan isab to igpaikagi to Diyus duon to kandan inikagihan. ⁷ Mgo sampuyu-tag-duwa sikandan no ka otow.

⁸ Na, sed to tatoyu no buyan mig-inandiya si Pablo to simbahan to mgo Hibu aw masaligon no migwali. Nankingamot sikandin to pag-pangumbinyu kandan bahin to paghari to Diyus agun madae sikandan. ⁹ Meyduon namanuu, di meyduon isab wada tuu su madoson to uyu dan. Duon to atubangan to mgo otow, pigdoot-doot dan sikan pigtuuhan to mgo sakup ni Jesus. Kaling pig-ojowan sikandan ni Pablo. To diya namanuu migduma kandin, aw kada aedow pigwalihan din to mgo otow duon to mitinganan ni Tirano. ¹⁰ Migpadajun sikan sed to daduwa no tuig. Kaling migtangkap sikan kagi to Ginuu hangtod no nakadinog to tibo mgo otow duon to prubinsya to Asia, mgo Hibu dow kona no mgo Hibu.

To mgo Anak ni Esceva

¹¹ Duon to sikan no panahon, kabeynganan yagboy to mgo milagru no pighinang to Diyus no impabaja ki Pablo. ¹² Inggad panyu da ubin duma no panapton no ogpakadogkot to yawa din, ko ogdaehon diya to mgo masakiton, ogkangkaulian. Ogkangkaabug isab to mangkadoot no ispiritu no ogsamuk to otow.

¹³ Na, meyduon mgo Hibu no ogyogob-yogob to mgo kabaryuhan su ogpang-abug to mangkadoot no ispiritu no ogsamuk to otow. Pig-anti dan piggamit to ngadan ni Jesus no Ginuu. Mig-iling sikandan, "Tongod to gahom to ngadan ni

Jesus no ingwali ni Pablo, yogwa ka.” ¹⁴ Sikan to pigsunud to pitu no mgo anak ni Esceva no songo yabow no magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru. ¹⁵ Di pagdinog to sikan ispiritu to kagi dan, mig-ikagi sikandin, “Eh, migkiyaya a kay ki Jesus dow ki Pablo. Di sikiyu, hintawa kow man?” ¹⁶ Dajun sikandan yapugada to sikan otow no pigsedan to madoot no ispiritu. Nayupig sikandan to gahom, kaling nangkapalian aw namakalinaguy no nakapahawae-hawae.* ¹⁷ No makadinog to mgo taga-Efeso to sikan nahitabu, nangkahaedok sikandan tibo, mgo Hibru dow kona no mgo Hibru. Sikan on yagboy to panahon no migdugang to pagtahud to ngadan ni Jesus no Ginuu. ¹⁸ Kaling mahan-in to mgo magtutuu no mig-angkon duon to atubangan to kaotawan to madoot no mgo hinang dan su og-ojowan dan on. ¹⁹ Meyduon isab namanuu on no mgo urasyunan no nandaya to mgo libritu dan aw sangaba duon to atubangan to sikan nahimun no mgo otow. No bilangan to imboli to sikan mgo libritu, bali kaliman no libu to sikan saepi dan. ²⁰ Tongod to sikan tibo no nahitabu, migtangkap to kagi to Ginuu no madaogon yagboy duon to sikan no banwa.

To Kagubut diya to Efeso

²¹ Tapus to sikan no mgo hitabu, migplanu si Pablo† no ogbajaan din to mgo prubinsya to Macedonia dow Grecia aw ogpauli diya to Jerusalem. Migplanu isab sikandin no likat to Jerusalem, ogpadajun diya to Roma. ²² Dajun din paunaha

* **19:16** Ubin no nangkahukasan to kabo † **19:21** To yain no igpasabut to seini: *pigmanduan si Pablo to Ispiritu*

diya to Macedonia si Timoteo dow si Erasto no daduwa to sikan mgo pangabaga din, di sikandin migpakamonang pad duon to prubinsya to Asia.

²³ To diya panahon no mig-ugpa pad si Pablo diya to Efeso, meyduon maagbot hilabi no kagubut no nahitabu kuntra to sikan pigtuuhan to mgo sakup ni Jesus. ²⁴ Mey otow duon no iyan ngadan si Demetrio no ogpanghinang to mangkaintok no bayoy-bayoy no plata no impaaw-angod to sikan ampuanan ki Diana no diyus dan. To mgo sinuhuyan din nangkasapian tongod to sikan no pangita. ²⁵ Songo aedow pighimun ni Demetrio sikan mgo sinuhuyan din dow to duma no angod-angod din to pangita aw ikagihi, “Mgo suun ku, namaan ki no madojow to panginabuhi ta tongod da to seini no pangita. ²⁶ Di kuntoon ogpamiligru seini pangita ta. Pigkita now on buwa sikan otow no iyan ngadan si Pablo, aw pigdinog now to oghinangon din. Og-iling sikandin no kona kun no matuud no Diyus sikan oghinangon to otow. Mahan-in on hilabi to mgo otow kani to Efeso hasta tibuuk prubinsya to Asia no nadaya din. ²⁷ Na, to ogkadeygan to sikan, ogtamajon seini pangita ta aw konad on ogpues sikan ampuanan ta ki Diana. Aw kona no sikan da, su ogkaminusan sikan diyus ta no pigsimba inggad andei dini to Asia hasta to tibuuk kalibutan!”

²⁸ Pagdinog to sikan mgo otow to kagi ni Demetrio, pigyangotan sikandan no namangiyak, “Gamhanan si Diana no diyus ta no mgo taga-Efeso!” ²⁹ Nagubut dajun to tibuuk siyudad. Pigdakop dan si Gayus dow si Aristarco no mgo taga-

Macedonia no duma ni Pablo to mgo panow din aw gujuda diya to mitinganan. ³⁰ Ogsed podom si Pablo su og-ikagi duon to kaotawan, di pig-pogongan sikandin to mgo magtutuu. ³¹ Meyduon isab mgo upisyal to sikan prubinsya no mgo amigu ni Pablo no migtugun no kona sikandin ogpasedon duon to sikan pighihimunan to mgo otow. ³² Nagubut hilabi to mgo otow duon. Yain-yain to imbansagon dan, di to kahan-inan kandan wada kalibutan dow nokoy to ingkahimun dan. ³³ Nahaedok yagboy to mgo Hibru duon su unu ko sikandan to oghapoyan to sikan no kagubut, su tinamay man sikandan. Kaling pig-ikagihan dan si Alejandro to igpaikagi dan kandin aw patindoga duon to kabaknaan to sikan nahimun no mgo otow agun magapian din to mgo Hibru. Anoy man no nakatindog on si Alejandro, pigsingyasan din sikan mgo otow no konad ogsasamuk su og-ikagi sikandin. ³⁴ Di no mamaanan dan no Hibru sikandin, migkinuliya on nasi sikandan sed to daduwa no uras no mig-iling, “Gamhanan si Diana no diyus ta no mgo taga-Efeso!”

³⁵ Bali no pigsapadan to songo upisyal to siyudad sikan mgo otow no nahimun. Kagi din, “Mgo suun ku no taga-Efeso, nataga to tibo no sikita iyan sinaligan to sikan ampuanan ki Diana no gamhanan no diyus ta. Insalig isab ita sikan balaan no batu no nauyug likat to yangit. ³⁶ Wada ogpakalidung to sikan. Kaling sigkon kow to ogk-inasamuk. Kona kow puli ogyagmak. ³⁷ Pigdaya now seini mgo otow dini, di wada man pigkawat dan duon to sikan ampuanan. Wada man isab

mgo kagi dan no pagtamay to sikan diyus ta. ³⁸ Na, ko meyduon igkariklamu ni Demetrio dow mgo duma din kuntra to inggad hintawa, meyduon husajan ta dow mgo huwis no ogkariklamuhan dan. Pariklamuha sikandan duon. ³⁹ Na, ko kona kow makaangay to hinusajan duon, ipahusoy now panahon to miting to mgo taga-yunsud. ⁴⁰ Di kuntoon, pahonok kow. Su ko padajunon now to pagginubut, basi ikariklamu ki to gubernu to Roma. Na, og-amonu ki kay to pagpanalipod to kaugalingon ta su wada man katarongan ta.” ⁴¹ Tapus din ikagiha sikan, pigpauli din sikan mgo otow.

20

To Pagyouy ni Pablo diya to Macedonia dow Grecia

¹ Na, pagsigkon on to kagubut, pighimun ni Pablo to mgo magtutuu aw digona din. Tapus to sikan, migpanumaid sikandin su og-andiya to prubinsya to Macedonia. ² Pigpanghapitan din to mgo kayunsudan no sakup to Macedonia aw digona din yagboy to mgo magtutuu. Pagti-dow din duon to prubinsya to Grecia, ³ mig-ugpa sikandin duon sed to tatoyu no buyan. No ogsakoy on podom sikandin to barku no linayagan pailing diya to Siria, pigdinog din no meyduon mgo Hibu no oghimatoy kandin. Kaling mighonahona sikandin no ogpauli nasi diya to Macedonia no piglikatan din su duon sikandin ogbaja.

4-5 Meyduon mgo otow no migduma kanami* dow ki Pablo, di mig-una sikandan aw tagadi koy diya to Troas. Iyan namang-una si Sopater no anak ni Piro no taga-Berea, si Aristarco dow si Segundo no mgo taga-Tesalonica, si Gayus no taga-Derbe, si Tiquico dow si Trofimo no mgo taga-Asia hasta si Timoteo. ⁶ Pagkaliwas to sikan pista to mgo Hibu no og-ilingon to Pista to Pan no Wada Patubu, migsakoy koy to barku no linayagan likat to Filipos. Pagyaboy to lima no aedow, natitibo koy diya to Troas, aw mig-ugpa koy duon sed to songo simana.

To Pagbanhaw ki Eutico diya to Troas

⁷ Duon to una no aedow to simana, mighihimun koy su ogsasayu koy to pagkoon dow to paghandom to kamatajon ni Jesus. Manno ogpanow on si Pablo pagkabukas, pighaba din to panapus no wali din kotob to tonga to kadukiloman. ⁸ Mahandin to mgo mitsa duon to sikan pighihimunan noy ⁹ diya to ikatoyu no andana to sikan bayoy. Na, meyduon batan-on no iyan ngadan si Eutico no mig-iingud duon to bintana. Mahaba hilabi to wali ni Pablo, kaling nalilipodong sikandin. Aw pagkahikyup din, nauyug diya to pasak. Patoy on no tabangan sikandin to mgo otow. ¹⁰ Duon-dajun migpon-ug si Pablo aw yangkobi din dow gogoya si Eutico. Kagi din, “Kona kow ogkalimuut su nabuhi da sikandin!” ¹¹ Dajun pauli si Pablo diya to diatas aw pagsayu to mgo magtutuu to pagkoon

* **20:4-5** Si Lucas no tag-suyat to seini migpakamonang diya to Filipos no paglikat ni Pablo to diya una. Di no pagpauli on ni Pablo, pigduma din manda si Lucas.

dow paghandom to kamatajon ni Jesu-Cristo. Na, tapus to sikan, migpaggilaung† si Pablo kandan kotob no nabukas ayha sikandin panow. ¹² Di si Eutico inghatod diya to bayoy din, aw nalipay sikandan tibo su nabuhi da.

To Panow ni Pablo pailing diya to Melito

¹³ Na, sikami no mgo duma ni Pablo, una koy no miglikat. Nanakajan koy diya to dagat pailing diya to yunsud to Asos. Ogbajaan noy si Pablo su iyan man sabut noy no ogbaktas sikandin. ¹⁴ Pagtidow noy duon to Asos, pigpasakoy noy sikandin aw padajun koy tibo diya to yunsud to Mitilene. ¹⁵⁻¹⁶ Pagkasunu no aedow, sikan pigsakajan noy migpadajun hangtod no nakatopad duon to puyu to Quio. Wada koy hapit duon to siyudad to Efeso no sakup to Asia su tahan man planu ni Pablo no kona koy ogyangan duon to sikan no prubinsya. Apuradu to panow ni Pablo su gustu din no makatidow diya to siyudad to Jerusalem no kona pad og-abut sikan pista no og-ilingon to Aedow to Pentecostes. Kaling man, puli da nabukas, migtidow koy on diya to puyu to Samo, aw to sunu no aedow, migduung koy duon to yunsud to Mileto.

To Pagpanumaid ni Pablo to mgo Taga-Efeso

¹⁷ No duon on si Pablo to Mileto, impadokat din to taga-Efeso no mgo panguyu to magtutuu. ¹⁸ Pagtidow dan, pig-ikagihan din sikandan, “Mgo suun ku, namaan kow yagboy to batasan ku sugud to diya pagtidow ku kani to prubinsya to Asia.

† **20:11** To Surigao no Minanubu: *migpayaung-yaung*

¹⁹ Migtuman a to Ginuu no wada pagpayabi-yabi inggad kanunoy migtagdu to yuha ku, inggad mig-antus a to mgo kalisod tongod to mgo planu to mgo Hibru to pagdoot kanay. ²⁰ Namaan kow isab no to pagpang-anad iyu, wada inghobong ku no ogpakadojow iyu. Di nasi no naningkamot a to pagpang-anad duon to mgo mitinganan hasta duon to mgo bayoy now. ²¹ Pignongnong ku to mgo Hibru dow kona no mgo Hibru no musosey sikandan aw talikudan to mgo sae dan hasta mutuu ki Jesus no Ginuu ta.

²² “Na, kuntoon og-andiya a to Jerusalem su iyan mandu to Ispiritu Santu. Wada ku kamaani dow nokoy to ogkahitabu kanay diya. ²³ Iyan da namaanan ku no inggad andei a ogdeg, ogpatahanan a to Ispiritu Santu no oglisod a aw ogkaprisu. ²⁴ Di baeka on su wada ku oyoga seini kinabuhi ku kani to kalibutan. Nasi no ogpaningkamot a no matapus ku to pagnawnangon to sikan Madojow no Nawnangonon bahin to kadojow dow kayuuy to Diyus ita, su sikan to impahinang kanay ni Jesus no Ginuu.

²⁵ “Na, sikiyu tibo no nanangonan kud on bahin to paghari to Diyus, kuntoon ogtahomon ku no kona kinow on ogkakikita manda. ²⁶ Kaling indani now yagboy seini. Sugud kuntoon, ko meyduon ogpakaimpernu duon iyu, konad no sae ku. ²⁷ Su impang-anad ku man iyu to tibuuk no pagboot to Diyus. Wada inghobong ku. ²⁸ Bantaji to pagkinabuhi now. Bantaji isab sikan tibo magtutuu no insalig iyu to Ispiritu Santu, su sikandin to migbogoy iyu to katongdanan to pag-atiman to mgo sakup to Diyus no naangkon din pinaagi to

kamatajon ni Jesus no Anak din. ²⁹ Namaanan ku no ko malius ad, meyduon mgo gayuon no ogpang-anad no ogtidow iyu. Ogkaangod sikan-dan to mgo mananap no wada kayuuy no ogpamood to mgo buhi su ogdooton dan to pagtuu to sikan mgo sakup now. ³⁰ Ogkahitabu man ngani no meyduon mgo sakup now no ogpang-anad to gayu agun no maojowan to matuud, aw sikan-dan nasi to ogsunudon. ³¹ Kaling bantoy kow. Kona kow ogkalingow no sed to tatoyu no tuig pignongnong ku sikiyu aedow dow madukilom. Migtagdu man ngani to yuha ku tongod iyu.

³² “Na kuntoon, mgo suun ku, igsalig ku sikiyu diya to Diyus, su pinaagi to kadojow dow kayuuy din, ogkahogot to pagtuu now. Ogpakadawat kow isab to mgo kadojawan no igbogoy din to diya mgo inabin din.

³³ “No diyan a pad iyu, wada a silag to saepi, buyawan dow kabo to inggad hintawa. ³⁴ Namaan kow man no siak yagboy to naunag to kanay no mgo kinahangyanon hasta to kinahangyanon to mgo duma ku. ³⁵ Pighinang ku sikan agun no makasunud kow, agun no makatabang kow to diya nangkalisod-lisod. Su mig-iling si Jesus no Ginuu, ‘Madojow pad to diya ogbogoy kay to diya ogdawat.’ ”

³⁶ Tapus to pag-ikagi ni Pablo, namanyuhud sikandan tibo aw naman-ampu. ³⁷ Tibo sikandan migtiyahu no miggogey aw mighadok ki Pablo no migpanumaid kandan. ³⁸ Iyan yagboy insakit to ginhawa dan sikan kagi ni Pablo no konad sikan-dan ogkababayak. Dajun dan ibue-us si Pablo duon to ogsakajan din.

21

To Pag-andiya ni Pablo to Jerusalem

¹ Masakit to ginhawa noy no nanumaid kandan. Migsakoy koy manda to barku no linayagan aw payohus koy diya to puyu to Cos. Pagkabukas, migtidow koy diya to puyu to Rodas aw padajun diya to yunsud to Patara. ² Duon koy makakita to yain no sakajan no ogpadeg diya to banwa to Fenicia no sakup to prubinsya to Siria. Migsakoy koy duon aw likat manda. ³ No kitaon noy on to puyu to Cipre, migpakalintuu koy to pagbaja pailing diya to Siria. Migduung koy duon to yunsud to Tiro su oghaw-ason to mgo yuwan to sikan sakajan. ⁴ Mighaw-as koy aw pagbayak to mgo magtutuu duon, aw pigsimanahan koy duon kandan. Pigmanduan sikandan to Ispiritu Santu to pagpatahan ki Pablo no konad ogpadajun diya to Jerusalem, ⁵ di pag-abut to aedow no oglikat on manda sikan sakajan, migpadajun koy gihapun to panow noy. Paggawas noy to yunsud padeg diya to sakajan, to tibo mgo magtutuu migbue-us kanami, mgo yukos dow mgo bohi hasta to mgo anak dan. Pagtidow noy duon to higad to dagat, migyuhud koy aw ampu. ⁶ Tapus koy makapanumaid, migsakoy koy manda, aw sikan migbue-us kanami naman-uli on.

⁷ Paglikat noy to Tiro, migpadajun koy pailing diya to yunsud to Tolemaida. Duon noy ipagkita to mgo magtutuu, aw migpabilin koy diya kandan sed to songo aedow. ⁸ Pagkabukas, miglikat koy pailing diya to siyudad to Cesarea. Pagtidow noy, duon koy paabut ki Felipe no magwawali.

Sobuuk sikandin to diya pitu no ka otow no napili diya to Jerusalem to pagbulig to mgo apustulis. ⁹ Meyduon upat no anak din no mgo daega no ogpang-ikagi ko nokoy to igpaikagi kandan to Diyus. ¹⁰ No mapilaan koy on duon, meyduon otow no migtidow likat to Judea no iyan ngadan si Agabo. Kibali ba-ba isab sikandin to Diyus. ¹¹ Dajun sikandin padani kanami aw dawata sikan bagkos ni Pablo aw gapusa to kaugalingon din no boyad dow kobong. Kagi din, “Mig-iling to Ispiritu Santu, to tag-bagkos to seini og-angodon to seini to paggapus kandin to mgo Hibru diya to Jerusalem aw igdata diya to mgo otow no kona no mgo Hibru.”

¹² Pagkadinog noy to sikan kagi ni Agabo, tibo koy mighangyu ki Pablo no konad on sikandin ogpadajun diya to Jerusalem. ¹³ Di mig-iling sikandin, “Nokoy no ogpabahawan a now man pinaagi to pagtياهو now? Inggad on maprisu a diya to Jerusalem, inggad diya a mamatoy, basta tongod ki Jesus no Ginuu.”

¹⁴ Pagsabut noy no kona sikandin ogkapogongan, puli koy on mig-iling, “Na, matuman to pagboot to Ginuu.”

¹⁵ No matapus on to pagbisita noy, migpanghi-mos koy aw panow padeg diya to Jerusalem. ¹⁶ Meyduon pila no mgo magtutuu no taga-Cesarea no migduma kanami aw ihatod koy diya to bayoy ni Manason no iyan ogpaabutan noy diya to Jerusalem. Taga-Cipre sikandin dow tahan no sakup ni Jesus.

To Pagpagkita ni Pablo ki Santiago

¹⁷ No diya koy on to Jerusalem, madojow to pag-abi-abi kanami to mgo magtutuu duon. ¹⁸ Pagkabukas, migduduma koy onsi Pablo diya ki Santiago. Nahimun duon to tibo panguyu to mgo magtutuu. ¹⁹ Tapus makapangumusta si Pablo kandan, ingnangon din to tibo nahinang to Diyus duon to kona no mgo Hibru no impabaja kandin. ²⁰ Pagkadinog dan to sikan, pigsaja dan to Diyus. Dajun dan ikagihi si Pablo, “Ogkaaha nu yagi, no linibu on to mgo kadumahan ta no mgo Hibru no migpasakup isab ki Jesus. Tibo pad yagboy sikan-dan migtagon to sikan tahan no mgo tumanon no imbilin ita ni Moises. ²¹ Nakadinog sikandan no ogpaojowan nud kun to sikan mgo Hibru diya to kadiyuan sikan nabatasan ta no mgo tumanon no imbilin ni Moises.* ²² Ogkamaanan dan man yagboy no dini kad. Na, og-amonuhon tad kay kuntoon, su nalimuut sikandan to sikan nadinog dan no impang-anad nu kun. ²³ Madojow ko tumanon nu seini igsambag noy ikow. Meyduon upat no ka otow kani no migpanaad† to Diyus. ²⁴ Agpot ka kandan to pagtuman to sikan tumanon to paghinlu. Bajadan nu isab to ogkagastu dan agun ogpakapatabungow on sikandan. Ko tu-

* **21:21** To pagtuli to mgo anak to mgo Hibru sobuuk no tumanon dan. † **21:23** Ko ogpanaad to songo Hibru to Diyus, seini to ogtumanon din. Sed to songo buyan ubin subra, kona sikandin og-inom to maisog no inomon. Kona isab ogparaspa aw kona ogpadani to patoy no yawa. Ko muabut to terminu to sikan panaad, oghalad sikandin to kanding dow karneru aw tutunga duma to kaugalingon din no bubue, su sikan to panahon no ogpatabungow sikandin. Ko meyduon pubri no ogpanaad to Diyus, ogpamang-haon din to ogtabang to gastu.

manon nu sikan, ogkamaanan to tibo mgo otow no kona no tinood sikan nadinog dan, su matinu-manon ka man to sikan mgo balaod to tinuuhan ta. ²⁵ Di sikan kona no mgo Hibu no namanuu on, pigpasuyatan noy on no kona iyan sikandan ogpatumanon to tibo mgo tumanon ta, di meyduon sikan ogpalikajan kandan. Kona sikandan ogkoon to igtuman to mgo diyus-diyus aw kona isab ogkoon to yangosa dow to ogpityokon no mgo mananap su kona ogpakaawas to yangosa. Kona isab sikandan oghinang to kayaw-ajan.”

²⁶ Kaling pagkabukas, mig-agpot si Pablo to sikan upat no ka otow to pagtuman to sikan tumanon to paghinlu. Tapus to sikan, migsed si Pablo duon to Bayoy to Diyus su igmaan din to aedow no igkatapus to pagtuman dan to sikan no tumanon, su sikan to panahon no oghalad on to kada sobuuk kandan diya to Diyus.

To Pagdakopa ki Pablo

²⁷ No madani on ogkatapus sikan pitu no aedow to pagtuman onni Pablo, meyduon mgo Hibu no taga-Asia no migkita kandin duon to Bayoy to Diyus. Dajun dan pabuyuti to mgo otow duon agun buligan sikandan to pagdakop ki Pablo.

²⁸ Migbansagon sikandan no mig-iling, “Mgo an-god noy no mgo kaliwat ni Israel, buligi koy! Seini to diya otow no ogyogob-yogob to kayunsudan su igpasupak ki din no mgo Hibu dow to mgo balaod ta hasta seini Bayoy to Diyus. Aw kuntoon pigpahilabihan to kadoot din, su pigligsoman din seini balaan no ampuanan ta. Su pigpaduma din

kani to mgo otow no kona no mgo Hibru!” ²⁹ Pig-iling dan to sikan su pigkita dan man si Trofimo no taga-Efeso no migpagduma ki Pablo duon to Jerusalem, aw nailing to boot dan no pigpased sikandin ni Pablo duon to Bayoy to Diyus.

³⁰ Sikan kasamuk migtangkap duon to tibuuk siyudad. Natingkag to tibo mgo otow aw dakopa dan si Pablo dow gujuda diya to yuwas to Bayoy to Diyus. Dajun dan sirahi sikan Bayoy. ³¹ No oghimatajan dan on podom si Pablo, to kumandanti to mgo sundayu nanangonan no nagubut to tibuuk siyudad. ³² Dajun din padumaha to mgo kapitan dow mgo sundayu din aw linaguy pailing duon to sikan nahimun no mgo otow. Pagkita dan on to sikan kumandanti dow mgo sundayu din, migsigkon sikandan to pagkulata ki Pablo. ³³ Dajun duguka to sikan kumandanti si Pablo aw dakopa dow ipusas to magdibayuy no boyad din duon to mgo sundayu no migbantoy kandin. Tapus to sikan, nangusip sikan kumandanti to sikan nahimun no mgo otow dow hintawa si Pablo dow nokoy to sae din. ³⁴ Sikan mgo otow migbansagon no migtabak, di wada kaaangod to pagkatabak dan. Aw tongod to hilabi no kasamuk, wada kasabuti to sikan kumandanti dow nokoy yagboy to nahitabu. Kaling pigsugu to mgo sundayu din to paghatod ki Pablo duon to kampu dan no dakit to Bayoy to Diyus. ³⁵ Pagtidow dan duon to hagdan, napogos to mgo sundayu to paghonat ki Pablo su mig-agbot to kagubut to sikan mgo otow no og-agow ki Pablo ³⁶ aw aboy binansagon, “Himataji!”

To Pagpanagang ni Pablo

³⁷ No igсед on podom si Pablo duon to kampu to mgo Sundayu, pig-ikagihan din sikan kumandanti, “Meyduon podom ig-ikagi ku ikow ko mahimu.”

Mig-ikagi sikan kumandanti, “Ogkaamu ka man naan ogginirigu! ³⁸ Nailing to boot ku no sikuna to diya Ehiptuhanon no mig-atu to gubernu aw migdaya-daya to upat no libu no ka ribeldi diya to matahay no banwa.”

³⁹ Kagi ni Pablo, “Hibru a. Diya a i-anak to Tarso no bantugan no siyudad no sakup to prubinsya to Cilicia. Ko mahimu, paikagiha a duon to kaotawan.”

⁴⁰ Pigtugutan sikandin to sikan kumandanti. Kaling migtindog si Pablo duon to hagdan aw singyasi to mgo otow agun ogpahonok. Dajun diskursu si Pablo no mighinibru no iyan inikagihan dan yagboy. Kagi din,

22

¹ “Talahudon no mgo inila dow mgo suun ku no mgo Hibru, paminogi a now kuntoon su og-ikagi a iyu no wada nahinang ku no angay a ogkastiguhon.” ² Pagkadinog to sikan mgo otow no mighinibru si Pablo, migpahonok yagboy sikan-dan. Migpadajun si Pablo to pag-ikagi no mig-iling,

³ “Hibru a no naotow diya to Tarso no sakup to Cilicia, di kani a tulin to Jerusalem. Pig-anad a to sikan bantugan no maistru no si Gamaliel. Pigdedeyjow a din pig-anad to sikan mgo balaod no pigtuman to mgo kaaw-apuan ta. Angod a man iyu kuntoon su migpaningkamot a yagboy

to pagtuman to Diyus. ⁴ Wada ku takasi to pagpaantus to mgo yukos dow bohi no migtuu ki Jesus. To дума impadakop ku aw ipaprisu, aw meyduon ngani nangkamatoy tongod to pagdoot ku kandan. ⁵ Ogpakakistigus sikan kinayabawan no magdudumaya to tinuuhon ta dow tibo mgo maghusajay ta. Su sikandan to migbogoy kanay to katongod, su meyduon sikan suyat dan no ogdaehon ku diya to angod ta no mgo Hibu duon to Damasco. Dajun a panow su ogdakopon ku to diya namanuu ki Jesus su ogdaehon ku dini to Jerusalem no ginapus agun kastiguhon.

To Pagnangon ni Pablo to Pagkakabig Din

⁶ “Maugtu on no madani ad ogtidow diya to siyudad to Damasco. Hinggawan migsimag to masiga hilabi kani kanay likat to yangit. ⁷ Natuad a dajun aw makadinog to migtagawag no migiling, ‘O Saulo, nokoy no ogpaantuson a nu man?’ ⁸ Dajun a pangusip, ‘Hintawa ka man?’* Migtabak sikandin, ‘Si Jesus a no taga-Nazaret no ogpaantuson nu.’ ⁹ To mgo дума ku nakakita to diya masiga, di wada sikandan makasabut to diya pigikagi kanay. ¹⁰ Dajun a pangusip, ‘Nokoy man to igpahinang nu kanay?’ Pigtabak a din, ‘Tindog ka. Padajun ka diya to Damasco su ogpaikagihan ku sikuna to tibo igpahinang ku.’ ¹¹ Nabuta a tongod to sikan hilabi masiga, kaling pigpikit a to mgo дума ku pailing diya to Damasco.

¹² “Na, meyduon otow duon to Damasco no iyan ngadan si Ananias. Matinumanon sikandin to

* **22:8** Ginuu to intawag ni Saulo to sikan pigdinog din, di nalibod sikandin dow hintawa.

mgo balaod to tinuuhan ta aw tinahud yagboy to angod din no mgo Hibrú duon to sikan no siyudad. ¹³ Mig-andiya sikandin to sikan pigpaabutan ku aw padani kanay no mig-iling, ‘Suun Saulo, ogkita ka da!’ Duon-dajun migkita a kandin. ¹⁴ Kagi din kanay, ‘To Diyus to mgo kaaw-apuan ta migpili ikow agun mamaan ka to igpahinang din, agun isab makakita ka yagboy to sikan matarong no Suguonon din no si Jesus aw makadinog ka yagboy to tingog din. ¹⁵ Su ogpanawnangonon ka diya to tibo kaotawan to diya pigkita dow pigdinog nu. ¹⁶ Na, nokoy pad man to ogtagadon nu? Pasakup kad ki Jesu-Cristo aw pabawtismu on agun mahugas to mgo sae nu.’

To Pagpawali ki Pablo diya to Kona no mgo Hibrú

¹⁷ “Tapus to sikan, migpauli a dini to Jerusalem. Songo aedow no mig-ampu a kani to Bayoy to Diyus, meyduon nasailow ku. ¹⁸ Pigkita ku to Ginuu no mig-ikagi kanay, ‘Yaguy ka dajun kani to Jerusalem, su to mgo taga-kani kona ogtuu to igwali nu bahin kanay.’ ¹⁹ Di mig-iling a, ‘Ginuu, ko mamaanan dan pa dow man-u to pag-isaba nu to kinabuhi ku, basi ogtuu sikandan. Su namaanan on no to diya una, pigsigid ku to pagsed to mgo simbahan noy no mgo Hibrú. Pigdakop ku to diya namanuu ikow aw panaeposa. ²⁰ Aw no himatajan si mina Esteban no mignawnangon bahin ikow, mig-ujun a. Siak pad ngani to migbantoy to kabo to diya mgo otow no mighimatoy kandin.’ ²¹ Di to Ginuu mig-ikagi kanay, ‘Inggad on. Panow kad su ogsuguon ku sikuna diya to

kadiyuan agun pang-anadon nu to kona no mgo Hibru.’ ”

²² Na, pagdinog to sikan mgo Hibru no pig-pawali si Pablo diya to kona no mgo Hibru, dajun sikandan namangiyak no mig-iling, “Himataji! Kona no angay sikandin no mabuhi!” ²³ Tongod to maagbot no kaboyu dan, migbinansagon sikandan aw ibeybos-beybos to mgo kabo dan dow panabud to abug. ²⁴ Dajun paseda si Pablo to sikan kumandanti duon to kampu to mgo sundayu. Ogpalinapdosan din podom agun makanangon dow nokoy to sae din no ogpahimatajan man podom sikandin, ²⁵ di dugaja dan pad on oggapuson su oglinapdosan, pig-usip ni Pablo sikan kapitan no migtitindog duon, “Kona no supak to balaod to gubernu ko linapdosan to otow no angod kanay no sakup to Roma ko kona pad og-imbistigahon?”

²⁶ Pagdinog to kapitan to sikan, pig-andiyaan din sikan kumandanti aw ikagihi, “Sir, honahonaa naa sikan igpahinang nu, su sakup man naan to Roma sikan otow!”

²⁷ Dajun andiya sikan kumandanti ki Pablo aw usipa, “Sakup ka iyan to Roma?”

“Hoo,” migtabak si Pablo.

²⁸ Kagi to kumandanti, “Madogi to saepi no nagastu ku agun masakup a to Roma.”

Kagi ni Pablo, “Di siak, ingkaotow ku to pagkasakup ku.”

²⁹ Dajun sibog sikan mgo sundayu no oglinapdos podom ki Pablo. Nahaedok isab sikan kumandanti su ingkapagapus din to otow no sakup to Roma.

To Pagpaatubang ki Pablo diya to Husajan to mgo Hibru

³⁰ Pagkasunu no aedow, pighimun to sikan kumandanti to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru dow to duma no mgo maghusajay su ogpangintaga dow nokoy yagboy to inriklamu to mgo Hibru kuntra ki Pablo. Pigpayuwas si Pablo to sikan kumandanti aw paatubanga kandan.

23

¹ Pigyongyongan ni Pablo sikan mgo maghusajay aw ikagi, “Mgo suun ku no mgo Hibru, sugud to pagkabata ku hangtod kuntoon, iyan da pighinang ku to nahona-honaan ku no madojow duon to atubangan to Diyus.” ² Tapus kaikagi ni Pablo sikan, si Ananias no kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan migsugu no sampakon si Pablo to sikan mgo otow no migtindog duon to dani din. ³ Dajun nakaikagi si Pablo kandin, “Sikuna no puli ogpatitinoood iyan nasi ogsampakon to Diyus. Oghukuman a nu pinasikad to sikan mgo balaod to tinuuhan ta, di to pagpasampak nu kanay, nayapas nu mismu sikan no balaod.”

⁴ Kagi to sikan mgo otow no nakadani ki Pablo, “Nakayangub ka to pagdoot-doot to sikan kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan ta! Sikandin to sinaligan to Diyus dini ita!”

⁵ Mig-ikagi si Pablo, “Mgo suun, wada a kamaan no sikandin naan to kinayabawan no magdudumaya. Meyduon iyan nasuyat no kagi to Diyus

no pig-iling, ‘Kona kow ogdoot-doot to otow no ogmandu iyu.’* ”

⁶ No makapaniid si Pablo no meyduon mgo Pariseo dow mgo Saduseo duon, mig-ikagi sikandin to maagbot, “Mgo suun, Pariseo a. Pariseo isab to amoy ku. Ingkariklamu a su migtuu a no ogbanhawon to Diyus to mgo patoy.”

⁷ No malituk ni Pablo sikan, nayayalis sikan mgo Pariseo dow mgo Saduseo, ⁸ su to mgo Saduseo wada man tuu no ogbanhawon to mgo patoy. Wada isab sikandan tuu to mgo anghil dow ispiritu. Di to mgo Pariseo ogtuu to sikan tibo.

⁹ Migdugang to pagyayalis hangtod meyduon mgo maistru to tinuuhan no sakup to Pariseo no migtindog aw supaka yagboy sikan mgo Saduseo. Kagi dan, “Wada pigkita noy no sae to seini no otow. Basi meyduon mig-ikagi kandin no anghil ubin ispiritu.”

¹⁰ Na, manno migdugang on nasi to kaagbot to pagyayalis, nahaedok sikan kumandanti ko hihigbiton si Pablo to sikan mgo otow. Kaling pigsugu din to mgo sundayu to pag-agow ki Pablo aw daeha duon to kampu dan.

¹¹ Pagkadukilom, migpakita to Ginuu ki Pablo aw ikagi, “Kona ka ogkahaedok. Ingnawnangon a nud dini to Jerusalem. Na kuntoon, ogpaandiyaon ku sikuna to siyudad to Roma agun ikanawnangon a nu isab diya.”

To Planu to mgo Hibru to Paghimatoy ki Pablo

¹² Pagkamasem, mighihimun to pila no ka Hibru aw planuha dan to paghimatoy ki Pablo.

* 23:5 Exodo 22:28

Migpanapa sikandan no kona ogkoon dow oginom ko kona dan pad sikandin mahimatajan. ¹³ Subra sikandan to kap-atan no nauujun to paghimatoy kandin. ¹⁴ Dajun sikandan andiya to sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan dan hasta duma no mgo inila no mgo Hibru. Kagi dan, “Migpanapa koy no kona koy ogkoon ko kona noy pad mahimatajan si Pablo. ¹⁵ Na, madojow ko sikiyu dow to duma no mgo maghusajay mangamuju to sikan kumandanti no ihatod din dini iyu si Pablo su kunungkun ogpanginklaru kow to sikan kasu din. Di konad ogtidow dini su oghimatajan noy on.”

¹⁶ Na, meyduon anakon ni Pablo† no nakadinog to sikan planu to pagbangan kandin. Dajun andiya sikan batan-on to kampu to mgo sundayu aw nangoni si Pablo. ¹⁷ Pagkadinog ni Pablo to sikan, pigtawag din to songo kapitan aw ikagih, “Daeha seini batan-on diya to kumandanti su meyduon ignangon din.” ¹⁸ Dajun daeha to sikan kapitan sikan batan-on diya to kumandanti aw ikagi, “Sikan prisu no si Pablo mighangyu kanay no daehon ku seini batan-on dini ikow su meyduon kun ig-ikagi din.”

¹⁹ Dajun tagoni to sikan kumandanti to boyad to sikan batan-on aw daeha duon to wada ogdinog aw usipa, “Utu, nokoy man to tuud nu?”

²⁰ Migtabak sikan batan-on, “Sir, meyduon mgo Hibru no migsasabut no oghangyuon ka dan no paatubangon nu si Pablo diya to husajan kasem. Kunungkun ogpanginklaru sikandan to kasu din.

† **23:16** To Grigu no inikagihan: *anak to atoboy ni Pablo*

21 Di sadangay ajaw sikandan ogpaminoga, su subra to kap-atan no ka otow to ogbangan kandin. Nanapa sikandan no kona ogkoon dow og-inom ko kona dan pad mahimatajan si Pablo. Andam on sikandan, iyan nanda pigtagad to pag-ujun nu.”

22 Dajun sikandin pinahi to sikan kumandanti, “Kona ka’g nangon to inggad hintawa no pig-ikagihan a nu to sikan.” Dajun din paulia sikan batan-on.

To Paghatod ki Pablo diya ki Gubernadur Felix

23 Pagkalius to sikan batan-on, pigsabi to sikan kumandanti to daduwa no mgo kapitan din aw ikagihi, “Hinaata to daduwa no gatus no mgo sundayu su ogpaandiyaon ku sikiyu to siyudad to Cesarea. Padumaha to kapituan no mgo sundayu no ogsakoy to kabaju dow daduwa no gatus no yogob to tabae. Kinahangyan no maandam kow tibo su gaja alas nuybe to kadukiloman to iglikat now.

24 Hinaata now isab to mgo kabaju no ogsakajan ni Pablo, aw siguruha no makatidow sikandin diya ki Gubernadur Felix no wada ogkahitabu.”

25 Tapus din sugu-a to mgo kapitan din, migsuyat sikan kumandanti diya ki Felix no pig-iling din,

26 “Talahudon no Gubernadur Felix, siak si Claudio Lisias iyan migsuyat to seini diyan ikow. Kumusta ka man?

27 Seini otow no igpahatod ku diyan ikow pigdakop to mgo Hibru aw oghimatajan dan podom. Di pagkadinog ku to nahitabu, dajun ku pig-andiya duma to mgo sundayu ku. Pigyuwas ku su namaan ad no sakup sikandin to Roma. 28 Pigpaatubang ku sikandin to mgo maghusajay to mgo Hibru agun mamaanan ku

dow nokoy to ingkariklamu dan kuntra kandin. ²⁹ Duon ku kamaani no wada naan nahinang din no angajan sikandin no prisuhon ubin himatajan. Su iyan da man naamungan to pagriklamu dan sikan tinuuhan dan. ³⁰ Na, kuntoon a pad makadinog no meyduon mgo Hibru no migplanu to paghimatoy kandin, kaling igpahatod ku dajun diyan ikow. Pig-ikagihan kud sikan namanriklamu no umandiya sikandan ikow, su sikuna to oghukum to sikan kasu dan. Sikan da.”

³¹ Kaling namanlikat to mgo sundayu to sikan no kadukiloman su ogtuman to insugu kandan. Inghatod dan si Pablo diya to yunsud to Antipatris. ³² Pagkabukas, sikan mgo sundayu no wada sakoy to kabaju mig-uli diya to kampu dan, aw sikan namanakoy to kabaju iyan da mighatod ki Pablo diya to Cesarea. ³³ Pagtidow dan, intadwoy sikan suyat diya to gubernadur aw idata si Pablo. ³⁴ Tapus din basaha sikan suyat, pig-usip din si Pablo dow taga-andei sikandin. Pagtabak ni Pablo no sakup sikandin to prubinsya to Cilicia, ³⁵ mig-ikagi si Felix, “Ogpaminogan ku sikan kasu nu ko mutidow on to diya namanriklamu kuntra ikow.” Dajun din pabantaji si Pablo duon to palasyu ni mina Herodes.

24

To Pagriklamu kuntra ki Pablo

¹ Pagyaboy to lima no aedow, mig-andiya to Cesarea si Ananias no kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru. Duma din to pila no mgo inila no mgo Hibru dow sobuuk to abugadu no iyan ngadan si Tertulo. Mig-atubang

sikandan ki Gubernadur Felix su igriklamu dan si Pablo. ² No makaatubang on si Pablo to sikan gubernadur, inriklamu sikandin ni Tertulo no mig-iling, “Talahudon no Gubernadur, tongod to maalamon no pagmandu nu kanami, nayugoy on no nakapahimuyus koy to kalinow. Kanunoy on mig-uswag to kabotang to mgo Hibru kani to seini banwa noy hasta to duma no mgo sakup nu ³ inggad andei. Kaling ogpasalamat koy ikow tongod to madojow no nangkahinang nu. ⁴ Na, kona kud oghabaon to kagi ku agun kona ka ogkayangan, di oghangyu a ikow no paminogan nu naa seini og-ikagihon noy. ⁵ Bahin to seini otow no mig-atubang ikow kuntoon, napaniidan noy no kanunoy sikandin oghinang to kasamuk. Og-gubuton din to mgo Hibru inggad andei sikandin ogdeg. Sobuuk isab sikandin no panguyu to sikan samukan no mgo otow no og-ilingon to Nazareno. ⁶ Ogligsoman din man ngani podom sikan Bayoy to Diyus. Kaling pigdakop noy on sikandin. ⁷* ⁸ Ko imbistigahon nu sikandin, ogkamaanan nu no matuud yagboy to tibo inriklamu noy.” ⁹ Migkistigus dajun to mgo Hibru no duma ni Tertulo no matuud iyan tibo sikan inriklamu.

To Tabak ni Pablo to Riklamu kuntra Kandin

¹⁰ Tapus to sikan, migsingyas to gubernadur ki Pablo no ogpaikagihon sikandin. Dajun ikagi si Pablo,

* **24:7** Bersikulu 6b-8a ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Ogkastiguhon noy podom suboy to balaod noy, di naagow da sikandin ni Lisias no kumandanti to mgo sundayu aw paatubanga koy tibo dini ikow agun iriklamu sikandin.*

“Talahudon no Gubernadur, namaan a no sed on to mahan-in no mgo tuig, sikuna to huwis noy no mgo Hibru. Kaling masaligon a no ogtabak to sikan inriklamu kuntra kanay. ¹¹ Ko susihon nu, ogkamaanan nu no wada pad yapas to sampuyutag-duwa no aedow sugud to pag-andiya ku to Jerusalem su ogsimba a. ¹² Seini namanriklamu kuntra kanay, wada sikandan kita no migpagbuyow a diya to Bayoy to Diyus. Wada isab pigkita dan no nakaguli-guli a to mgo otow diya to mgo simbahan to mgo Hibru ubin inggad andei duon to siyudad. ¹³ Wada isab igkamatuud dan to sikan mgo riklamu dan kuntra kanay kuntoon. ¹⁴ Hinuun og-angkonon ku no sakup a to sikan og-ilingon to Cristuhanon. Og-iling iyan sikandan no sajop sikan ogtuuhon noy, di to Diyus no pigtuman to mgo minuna noy iyan man isab ogtumanon ku. Migtuu a to tibo mgo sinuyat ni Moises hasta to duma no kibali ba-ba to Diyus. ¹⁵ Og-imanon ku to pagbanhaw to Diyus to mgo patoy, madojow ko madoot. Sikan isab to og-imanon to seini mgo otow no naboyu kanay. ¹⁶ Manno pigtuuhan ku yagboy sikan, kanunoy ku ogpaningkamotan no wada igkasawoy kanay to Diyus dow otow.

¹⁷ “Pila on no tuig no wada a makaandiya to Jerusalem. Na, nakaandiya ad su mighatod a to hinabang to angod ku no mgo Hibru dow mighalad a diya to Diyus. ¹⁸⁻¹⁹ Duon a pad to Bayoy to Diyus no migtuman to sikan tumanon to paghinlu no matae-an a to pila no ka Hibru no taga-Asia. Wada a dumahi to mahan-in no mgo otow. Wada kasamuk no pighinang ku. Sikan mgo

taga-Asia podom to angajan no og-atubang dini agun iriklamu a ko meyduon pa ogkapasikadan to pagriklamu dan. Di wada. ²⁰ Seini isab namariklamu kuntra kanay kuntoon wada manda ogkapasikadan. Usipa sikandan dow nokoy to sae ku no pigkita dan to diya pag-atubang ku to mgo maghusajay diya to Jerusalem. ²¹ Iyan da buwa igkariklamu dan to diya naagbotan ku to pag-ikagi duon to atubangan dan no pig-iling ku, 'Naimbistiga a kuntoon su migtuu a no ogbanhawon to Diyus to mgo patoy.' ” Sikan da to pig-ikagi ni Pablo duon to atubangan to gubernadur.

²² Na, manno namaan si Gubernadur Felix to pigtuuhan to mgo sakup ni Jesu-Cristo, in-uswag din to husoy. Kagi din, “Oghukuman ku da seini kasu now ko makatidow on si Kumandanti Lisias.” ²³ Dajun din sugu-a to songo kapitan no bantajan si Pablo di kona og-istriktuhan. Ko meyduon kadumahan din no ogyouy to pag-atiman kandin, kona ogpogongan.

Si Pablo duon to Atubangan ni Felix

²⁴ Pagyaboy to pila no aedow, migtidow manda si Gubernadur Felix duma to asawa din no si Drusila no Hibru. Pagtidow din, impatawag din si Pablo su ogpaminog to kagi din bahin to pagtuu ki Cristo Jesus. ²⁵ Di wada kayugoy, nahaedok on si Felix su naigu sikandin to diya pig-ikagi ni Pablo bahin to madojow no pamatasan dow to pagpogong to kaugalingon hasta to aedow to paghukum. Kaling pig-ikagihan din si Pablo, “Na, igu on. Panow kad. Igpatawag ku da sikuna ko meyduon lugar ku.” ²⁶ Masabid din impatawag si

Pablo agun makapaggilaung[†] kandin, di to tinood, ogtagadon din ko hiphipan[‡] sikandin ni Pablo.

²⁷ Anoy man no pigdaduwahan on no tuig, pig-ilisan to pagka-gubernadur si Felix ki Porcio Festo. Di wada pasabuki ni Felix si Pablo su gustu din no makailing to mgo Hibu no ogmadojawan din sikandan.

25

To Pagdangop ni Pablo diya to Hari to Roma

¹ Pagtidow ni Festo duon to sikan prubinsya, tatoyu din da no aedow duon to Cesarea ayha payahus diya to Jerusalem. ² Pag-abut din, inrik-lamu si Pablo to sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhon to mgo Hibu dow to inila no mgo duma dan. Pighangyu dan sikandin ³ no ipauli si Pablo diya to Jerusalem. Di iyan matuud no ogbanganan dan si Pablo duon to dayan su oghimatajan. ⁴ Migtabak si Festo, “Pakamonan-gon si Pablo diya to Cesarea su kona ogkayugoy, ogpauli a diya. ⁵ Na, ko meyduon sae din, to duma iyu padumahon kanay aw pariklamuha diya to Cesarea.”

⁶ Anoy man no subra on to simana to pag-ugpa ni Festo diya to Jerusalem, migpauli sikandin diya to Cesarea. Pagkabukas, mig-ingkud sikandin duon to husajan aw sugu no paatubangon si Pablo. ⁷ No duon on si Pablo, piglilibongan sikandin to mgo Hibu no napuun diya to Jerusalem. Mabog-at hilabi to mgo riklamu dan kuntra kandin, di wada ingkapamatuud dan.

[†] 24:26 To Surigao no Minanubu: *migpagaung-yaung* [‡] 24:26 Ubin *ogbogajan to tip*

⁸ Dajun ikagi si Pablo, “Wada a makayapas to mgo balaod to tinnuhan noy no mgo Hibru. Wada a makaligsom to Bayoy to Diyus. Wada a isab makasupak to sikan hari ta diya to Roma.”

⁹ Di manno gustu ni Festo no mailing to mgo Hibru no ogmadojawan din sikandan, pig-usip din si Pablo, “Og-ujun ka ko paandiyaon ku sikuna to Jerusalem su diya ku sikuna og-imbistigahon?”

¹⁰ Migtabak si Pablo, “Sir, nokoy no set a now pad man ogpaatubangon diya to Jerusalem no kani ad man to husajan to sikan hari to Roma? Kani ad podom hukuman. Namaan kad man yagboy no wada a makasae to mgo Hibru. ¹¹ Ko ugaling meyduon sae ku no angay igkahimatoy kanay, kona a oghangyu no pasayluhon a. Di ko kona no matuud to inriklamu dan kuntra kanay, wada inggad hintawa no ogpakadata kanay diya kandan. Na, ogdangop a to hari ta diya to Roma!”

¹² Dajun paggilaung* si Festo to mgo magsasambag din. Tapus to sikan, pig-ikagihan din si Pablo, “Na hala, manno igdangop nu sikan no kasu diya to yabow no hari to Roma, diya ka deg to Roma.”

To Pagbatbat ni Festo ki Agripa to Kasu ni Pablo

¹³ Anoy man no migyaboy on to pila no aedow, migtidow diya to Cesarea si Agripa no hari to mgo Hibru no pigdumahan ni Bernice,† su ogku-mustahon dan si Festo no bag-u pad makaingkud to pagka-gubernadur. ¹⁴ No abutan on sikandan to pila no aedow duon, inbatbat ni Festo sikan

* **25:12** To Surigao no Minanubu: *pagyaung-yaung* † **25:13** Si Bernice atoboy ni Agripa no pig-aasawa din.

kasu ni Pablo diya ki Agripa. Kagi din, “Pag-sokoli ku ki Felix to pagka-gubernadur, meyduon otow no nabilin din no prisu no iyan ngadan si Pablo. ¹⁵ Na, pag-andiya ku to Jerusalem, in-riklamu sikandin to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru dow to inila no mgo duma dan. Pighangyu a dan no kastiguhon ku. ¹⁶ Pignangonan ku sikandan no kona igtugut to balaod to Roma no kastiguhon to otow ko kona pad makaatubang to sikan migriklamu agun makatabak sikandin. ¹⁷ Na, pagtidow to sikan mgo Hibru no namanriklamu, wada ad yangan. Pagkabukas, pigpaatubang ku dajun si Pablo kani to husajan. ¹⁸ Nailing to boot ku no mabog-at to sae din, di pagnangon dan, ¹⁹ iyan da man naan nayayalisan to tinuuhan dan dow to songo otow no namatoy no iyan ngadan si Jesus di nabanhaw kun, ojow pa ni Pablo. ²⁰ Na, manno wada kud kaamuhi seini no kasu, pig-usip ku si Pablo dow og-ujun sikandin ko paandiyaon to Jerusalem agun diya oghusajon sikan kasu din. ²¹ Di igdangop din nasi diya to hari to Roma agun iyan oghusoy. Kaling pigpabantajan ku naa kotob no ikapahatod ku sikandin diya.”

²² Kagi ni Agripa, “Ogkaliyag a no siak mismu ogpakapaminog isab to sikan no otow.”

Kagi ni Festo, “Na, ogkapaminogan nu kasem.”

²³ Pagkabukas, mig-anduon to husajan si Hari Agripa dow si Bernice no pigdumahan to mgo kumandanti dow mgo inila to Cesarea. Si Agripa dow si Bernice migpakita to pagka-harianon dan aw pigpasidonggan no sumoyod on sikandan. Dajun

sugu si Festo no paatubangon si Pablo. ²⁴ Kagi din, “Talahudon no Hari Agripa dow tibo now no nahimun kani, seini to diya otow no inriklamu to tibo mgo Hibu kani to Cesarea dow diya to Jerusalem. Namanbansagon sikandan no angajan sikandin oghimatajan. ²⁵ Di no imbistigahon ku, wada pigkita ku no hinang din no angay igkamatoy. Di manno ogdangop sikandin diya to yabow no hari to Roma, diya kud nasi igpahusoy to kasu din. ²⁶ Di wada man igkasuyat ku diya to yabow no hari bahin to seini no kasu. Kaling pigpaatubang ku sikandin iyu, yabi ka Hari Agripa, agun mamaanan ta dow nokoy to igkasuyat ku. ²⁷ Su wada man pues to pagpahatod to prisu diya ko kona ku ikamaan kandin dow nokoy sikan inriklamu.”

26

To Pagpanagang ni Pablo duon to Atubangan ni Hari Agripa

¹ Dajun ikagihi ni Hari Agripa si Pablo, “Na, ikagi kad.” Dajun bajawa ni Pablo to boyad din aw ikagi, ² “Talahudon no Hari Agripa, salamat su sikuna to igpaatubang kanay kuntoon agun matabak ku sikan inriklamu to mgo Hibu kuntra kanay. ³ Su yagboy nud man namaanan to batasan dow to mgo nayayalisan noy no mgo Hibu. Kaling oghangyuon ku sikuna no kona ka podom ogtakahan to pagpaminog to seini ogikagihon ku.

⁴ “To mgo Hibu namaan to batasan ku sugud no maintok a pad diya to banwa ku hangtod no diya ad to Jerusalem. ⁵ Tahan dan on namaanan

no matinumanon a yagboy to tinuuhan noy, su Pariseo a. Ogtumatuud dan sikan ko maliyag pa sikandan mukistigus. ⁶ Di kuntoon, naimbistiga a su migtuu a no ogtumanon to Diyus to diya insaad din to mgo minuna. ⁷ Sikan isab to og-
 imanon to angod ku no mgo Hibu no ogpadajun to pagtuman to Diyus aedow dow madukilom. Na talahudon no Hari, anoy su sikan isab to pigtu-
 uhan ku, inriklamu a dan! ⁸ Na sikiyu, nokoy no kona kow man ogtuu no ogbanhawon to Diyus to mgo patoy?

⁹ “To diya una, mighona-hona a isab no katong-
 danan ku to pagkuntra to mgo sakup ni Jesus no taga-Nazaret kotob to mahimu ku. ¹⁰ Sikan to pighinang ku diya to Jerusalem. Mahan-in to mgo sakup ni Jesus no impaprisu ku su naboga-
 jan ad man to katongod to sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan noy no mgo Hibu. Aw no hukuman on sikandan to kamatajon, mig-
 ujun a. ¹¹ Kona no kapila ku da sigida to mgo simbahan to mgo Hibu to pagpamangha kandan su igpakastigu ku. Ogpogon ku isab podom sikandan to pag-
 ojow to pagtuu dan. Tongod to hilabi no kaboyu ku, nakaaw-andei a to pagpa-
 mangha kandan, inggad diya to kadiyuan.

To Pagnangon ni Pablo to Pagkakabig Din

¹² “Kaling songo aedow diya a deg to siyudad to Damasco. Migdae a to suyat no imbogoy kanay to sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan noy no ogmatuud no pigsugu a dan to pagdakop to mgo sakup ni Jesus. ¹³ Na, anoy man no maugtu on no duon a pad to pangindaenan, pigkita ku

to masiga likat to yangit no migsimag kani kanay dow to mgo duma ku. Yupig pad to kasilow to soga. ¹⁴ Tibo koy natuad, aw migdinog a to migtawag kanay to Hibru no inikagihan, 'O Saulo, nokoy no ogpaantuson a nu man? Angod ka to baka no og-atu to tag-iyá kandin su ogsipaon din sikan maidob no kaju no ig-apura kandin. Di ginona ogkasakitan ko sipaon din sikan maidob. Sikan to ogkaangodan nu ko padajunon nu to pag-atu kanay. Sikuna da to ogkasakitan.' ¹⁵ Dajun a pangusip, 'Hintawa ka man?*' Migtabak to Ginuu, 'Siak si Jesus no ogpaantuson nu. ¹⁶ Na, tindog ka. Pigyogwa ku sikuna su oghinangon ka no suguonon ku. Igpanawnangon ku seini pagpakita ku ikow kuntoon hasta ko mupakita a diya to umaabut no panahon. ¹⁷ Ogbantajan ku sikuna agun no kona ka og-amonuhon to inggad hintawa, mgo Hibru ko kona. Ogsuguon ku sikuna diya kandan ¹⁸ agun matang-awan to hona-hona dan. Su hangtod kuntoon, nadigyoman pad sikandan, no ko ita pa, mgo sakup pad sikandan ni Satanas. Di ko mutuu sikandan kanay, ogkabalhin sikan-dan diya to kaawangan, no ko ita pa, ogkahinang sikandan no mgo sakup to Diyus. Na, ogkapasaylu to mgo sae dan aw ogkayakip sikandan to diya mgo otow no inabin to Diyus tongod to pagtuu kanay.'

To Pagnangon ni Pablo to Pag-alagad Din ki Cristo

* **26:15** Ginuu to intawag ni Saulo to sikan pigdinog din, di nalibod sikandin dow hintawa.

19 “Kaling Hari Agripa, pigtuman ku to diya nasailow ku likat to yangit. ²⁰ Su iyan una no pigwalihan ku to mgo Hibu duon to siyudad to Damasco, dajun diya to siyudad to Jerusalem hasta duon to tibuuk Judea. Pigwalihan ku isab to kona no mgo Hibu. Pigpasabut ku sikandan tibo no kinahangyan musosey sikandan aw talikudan to mgo sae dan. Mupakatarong isab sikandan agun ogkakiyayahan no pigtalikudan dan on to mgo sae dan. ²¹ Sikan to hinongdan to pagdakop kanay to mgo Hibu diya to Bayoy to Diyus. Oghimatajan a dan podom, ²² di hangtod kuntoon pigtabangan a to Diyus. Kaling migpadajun a to pagnawnangon to tibo mgo otow, bantugan ko obos. Wada ku pasubrahi to pagpang-anad ku to sikan intagan ni Moises dow to duma no kibali ba-ba to Diyus ²³ bahin to diya Insaad no Manyuyuwat.† Mig-iling sikandan no kinahangyan no himatajan sikandin aw iyan una no ogbanhawon no konad on ogkamatoy. Na, ogtang-awan din to mgo Hibu dow kona no mgo Hibu agun makasabut sikandan dow amonuhon no mayuwas.”

²⁴ No mig-ikagi pad si Pablo, migbansagon si Gubernadur Festo, “Nayangog kad Pablo! Sikan on to nadeygan to subra on no naamuhan nu.”

²⁵ Di mig-ikagi si Pablo, “Talahudon no Gubernadur, wada a kayangog. Matuud dow makataronganon sikan pig-ikagi ku. ²⁶ Nasiguru ku no namaan si Hari Agripa to sikan ognangonon ku, su wada man ihobong. Ogpakaikagi a kandin to wada lipod-lipod. ²⁷ Na Hari Agripa, og-usip a

† **26:23** To Grigu no inikagihan: *Cristo*

ikow dow ogtuu ka to intag-an to diya kibali mgo ba-ba to Diyus? Namaan a no ogtuu ka.”

²⁸ Di mig-iling si Hari Agripa, “Basi kay makailing ka no madali a nu ogkapatuu ki Cristo.”

²⁹ Kagi ni Pablo, “Inggad madali ko mayugoy, ig-ampu ku diya to Diyus no sikuna dow tibo no naminog kanay kuntoon maangod podom kanay, wada yabot hinuun to pagkaprisu ku.”

³⁰ Dajun tindog si Hari Agripa, si Gubernadur Festo dow si Bernice hasta to mgo duma dan.

³¹ Paggawas dan on, mig-iling sikandan, “Kona man naan angay no oghimatajan si Pablo ubin ogprisuhon.” ³² Mig-ikagi si Agripa ki Festo, “Ogkasabukan podom sikandin ko wada pa dangop to hari diya to Roma.”

27

To Paglikat ni Pablo padeg diya to Roma

¹ Pag-abut to aedow no ogpaandiyaon koy on to Italia, indata si Pablo dow duma no mgo prisu diya ki Julio, songo kapitan to kasundayuhan to Roma no og-ilingon to Kasundayuhan to Hari.

² Migsakoy koy to barku no linayagan no likat to Adramito no og-andiya to mgo yunsud duon to kahigadan to prubinsya to Asia. Migduma kanami si Aristarco no taga-Tesalonica, songo siyudad no sakup to prubinsya to Macedonia. ³ Pagkabukas, migduung koy duon to Sidon. Pigkae-atan si Pablo to sikan kapitan, kaling pigpaandiya sikandin to mgo amigu din duon agun maatiman dan. ⁴ Na, paglikat noy manda, migliput koy to sikan puyu to Cipre no nakasalipod kanami su ogkasugang

noy to kaemag ko manyaktod koy. ⁵ Migpadajun koy diya to dani to mgo prubinsya to Cilicia dow Pampilia aw duung koy duon to Mira, songo yunsud no sakup to prubinsya to Licia. ⁶ Duon to Mira, nakakita sikan kapitan to yain no sakajan no likat to Alejandria no ogpayohus diya to Italia. Dajun koy din pasakaja.

⁷ Mahinoy to panow to sikan pigsakajan noy su nasugang noy to kaemag sed to pila no aedow. Nalisod-lisod koy iyan, di nakayaboy koy giha-pun to yunsud to Nido. Di wada koy makapayohus diya to ogdeygan noy su maagbot yagboy to kaemag. Kaling diya koy deg to dibayuy to sikan puyu to Creta no nakasalipod kanami, aw migyaboy koy to yunsud to Salmon. ⁸ Migpahigad koy, di hilabi koy nalisodan hangtod migtidow koy duon to yunsud no og-ilingon to Madojow no Duunganan no dani to yunsud to Lasea.

⁹ Na, manno nayuyugajan to panow noy, nasakpanan koy to panahon no madoot on igpanow duon to kadagatan su tigbabagju* on. Kaling pigsambagan ni Pablo sikan namandumaya to sakajan. Kagi din, ¹⁰ “Nasabut ku no meyduon madoot no ogkahitabu ita ko mupadajun ki. Kanugun on to seini sakajan dow to mgo yuwan ta, aw ogpamiligru pad to mgo kinabuhi ta.” ¹¹ Di sikan kapitan to sundayu wada paminog to sambag ni Pablo su iyan nasi pigsaligan din to kagi to tag-iya dow kapitan to barku. ¹² Migiling sikandan no sikan pigduungan noy kona no

* **27:9** To Grigu no inikagihan: *su naliwas on to puasa*. Impurtanti sikan no puasa no ogtumanon to mgo Hibu ru kada Septimbri ubin Uktubri.

madojow no ogpaaputan to sakajan ko ogbagju. Kaling to kahan-inan to mgo otow mig-ujun to planu dan no ogpadajun koy. Ogpaningkamot sikandan no makaduung diya to yunsud to Fenice no sakup isab to sikan no puyu, su nakapasalipod sikan no lugar. Kaling madojow no ogpaaputan to sakajan kotob no maliwas to tigbabagju.

To Pagbagjuha ongki Pablo

¹³ Paghodos to mahinoy no kaemag likat to bae-bagan, sikan namandumaya to sakajan nakailing no ogkatuman to planu dan. Kaling pigbatun dan to teybatu to sikan sakajan aw likat no migpahigad to sikan puyu. ¹⁴ Di wada kayugoy pigbagju koy. Mighodos to maagbot no kaemag likat to amihanan ¹⁵ hangtod no konad ogkadaog to sikan sakajan to pagsugang to kaemag. Puli noy on pigpagboot dow andeid sikan sakajan ogdaehon to kaemag. ¹⁶ No makatopad koy on to sikan maligot no puyu to Cauda, migminus-minus to kaemag. Inggad malisod pad hilabi, di ingkayuwan noy sikan buti no piggujud to barku. ¹⁷ Tapus to sikan, piggakutan dan to pisi sikan barku agun ogdigon. Nahaedok sikandan no magoba ko musadae duon to kababawan no dani to higad to Libya. Kaling pighubad dan to mgo layag aw puli dan on pagboota sikan sakajan. ¹⁸ Migpadajun to paghodos sikan maagbot no bagju. Kaling pagkabukas on, migsugud sikan mgo pahinanti to pagpamegbog to mgo yuwan diya to dagat. ¹⁹ Pagkabukas manda, impamegbog dan inggad to mgo kasangkapan to sikan sakajan. ²⁰ Sed to mahan-in no mgo aedow, wada noy kitaa no

migsilat to sogá hasta bituon. Migpadajun sikan maagbot hilabi no bagju, aw wada koy on yagboy iman no ogkabuhi koy pad.

²¹ Anoy man no napilaan on no wada mgo ki-noon noy, migtindog si Pablo duon to atubangan noy aw ikagi, “Mgo duma ku, ko naminog kow pa kanay no kona ki naa oglikat diya to Creta, kona podom seini ogkahitabu ita. ²² Di kona kow ogkahaedok. Ogkagoba iyan seini pigsakajan ta, di wada sobuuk ita no ogkamatoy. ²³ Su gabii madukilom, to Diyus no tag-sakup kanay no iyan ogtumanon ku migsugu to anghil din dini kanay ²⁴ aw ikagihi a, ‘Kona ka ogkahaedok Pablo! Ogkabuhi ka su kinahangyan no muatubang ka pad to hari diya to Roma. Kona isab ogkamatoy to mgo duma nu kani to sakajan, su pigkae-atan sikandan to Diyus tongod ikow.’ ²⁵ Kaling mgo duma ku,” kagi ni Pablo, “kona kow ogkahaedok su migtuu a no ogkatuman yagboy sikan impaikagi to Diyus dini kanay. ²⁶ Di ogsadae ki duon to songo puyu.”

²⁷ No ikasampuyu on tag-upat no kadukiloman, nadae koy gihapun to sikan bagju duon to sikan dagat no Mediteraneo. Pagkatonga to kadukiloman, migtahom sikan mgo pahinanti no madani koy on to pasak. ²⁸ Dajun dan togkada sikan wohig, aw namaanan dan no kaewaan no dopa to kadayom. Pagkauswag dan diya to uunahan, pigtogkad dan manda, sampuyu nanda tag-lima no dopa. ²⁹ Tongod to haedok no makadagha sikan sakajan duon to mgo gatung, pigtuntun dan to upat no mgo teybatu duon to ulin aw mig-awos yagboy sikandan no mabukas on podom. ³⁰ Na,

sikan mgo pahinanti migplanu no og-ojowan dan on puli sikan sakajan. Pigtuntun dan sikan buti duon to dagat no kunungkun iyan igtuntun dan to teybatu no duon to duyung. ³¹ Di pagkita ni Pablo no ogpamanyaguy podom sikandan, pig-ikagihan din sikan kapitan hasta to mgo sundayu din, “Ko kona mupakamonang sikan no mgo otow kani to seini sakajan, kona kow ogkayuwas.” ³² Dajun tampoda to sikan mgo sundayu to mgo pisi no nakagaid to sikan buti aw pabay-ani no maanud.

³³ Anoy man no madani on ogkabukas, pig-igda koy ni Pablo to pagkoon. Kagi din, “Sed on to sampuyu-tag-upat no aedow no wada kinoon now, su angod kow to pigbitoy to so soyag no yanut. ³⁴ Na, oghangyuon ku sikiyu no kumoon kow agun ogdoson kow, su kinahangyan pad to pagpaningkamot ta agun mabuhi kinow. Di wada ogkaamonu ita tibo.” ³⁵ Dajun pisi si Pablo to pan aw pasalamati to Diyus duon to atubangan noy. Tapus to sikan, pigtibag din aw koona. ³⁶ Nagawang dajun to kalimuut noy, aw tibo koy isab migkoon. ³⁷ Sikami tibo no namanakoy, 276 no ka otow. ³⁸ No mahantoy koy on, impamegbog to mgo yuwan no bogas no trigu agun og-agkap sikan sakajan.

To Pagkawasa to sikan Sakajan

³⁹ Pagkamasem on, sikan pasak no nadeygan noy wada kiyayaha to sikan mgo pahinanti. Di pigkita dan to nakasuyuk no wohig no meyduon payok. Nakahona-hona sikandan no duon dan igpasadae sikan barku ko mahimu. ⁴⁰ Panastasa dan dajun to hikot to mgo teybatu aw puli on

ojowi. Aw idongan dan to pagpamadbad to taedigon to mgo timun. Dajun dan lindoga to layag agun madae koy podom to kaemag diya to higad. ⁴¹ Di wada koy makatidow duon to higad, su diya man nasi makadeg to kababawan aw migsadae. Sikan duyung wadad kahisu su migdokot. Sikan ulin piggupa-gupa to mgo bayod no migpadadama.

⁴² Ogpanghimatajan podom to mgo sundayu sikan mgo prisu su nahaedok no makayanguy sikandan diya to higad dow makayaguy. ⁴³ Di wada tugut sikan kapitan su gustu din no ogyuwason si Pablo. Dajun din sugu-a to tibo ogkaamu ogyanguy no muuna sikandan muyaksu aw yanguy pailing diya to higad. ⁴⁴ Sikan kona ogkaamu ogyanguy muukjang to mgo tabla ubin inggad nokoy no nangkagoba no bahin to sikan barku aw patisunu. Na, tibo nakatidow diya to higad no wada naamonu.

28

To Pagpaaput onni Pablo diya to Malta

¹ No diya koy on to higad, namaanan noy no Malta naan sikan puyu. ² To mgo taga-duon nayuuy hilabi kanami. Pagkita dan no pighagsiy koy tongod to udan dow kahagsiy to panahon, mi-gyapug sikandan agun makapanghinadang koy. Madojow to pag-abi-abi dan kanami tibo. ³ Na, si Pablo nanghimun to kaju. Pagtomog din to sikan, meyduon migyogwa no yaposung tongod to kapasu to kaeju aw kagata to boyad din. ⁴ Pagkita to mgo taga-Malta to sikan yaposung no migbitoy-bitoy duon to boyad ni Pablo, nakailing sikandan,

“Kriminal kay buwa sikan no otow, kaling pig-gabaan. Su nayuwas iyan sikandin to pagkatabug, di ogkamatoy da gihapun.” ⁵ Dajun iwilik ni Pablo sikan yaposung duon to kaeju aw wada sikandin kaamonu. ⁶ Nailing to boot to mgo otow no ogyobag sikan boyad ni Pablo ubin puli on sikandin ogkatuad aw ogkamatoy. Di pagkahina-hina no maaha dan no wada nahitabu ki Pablo, nasi nailing to boot dan no songo diyus sikandin.

⁷ Na, duon to dani to sikan napaaputan noy, meyduon mgo uma ni Publio no panguyu to sikan no puyu. Pigpapaabut koy din duon to bayoy din. Madojow to pag-abi-abi din kanami sed to tatoyu no aedow. ⁸ To diya no panahon, mighibat to amoy ni Publio su pighingyow dow pigsinteriya. Dajun sed si Pablo duon to sinabong aw ampu. Pagdampa din to sikan masakiton, dajun naulian. ⁹ Na, pagkamaanid on to pagkaulii to sikan otow, mig-andiya ki Pablo to tibo mgo masakiton, aw nangkaulian isab sikandan. ¹⁰⁻¹¹ Mahan-in to impamogoy dan kanami. Na, migpakamonang koy duon to sikan no banwa sed to tatoyu no buyan su pigliwas noy pad to tigbabagju. Anoy man no madani koy on ogpanow, pigpamogajan koy dan to inggad nokoy no mgo kinahangyanon to panow noy.

To Pagtidow ni Pablo diya to Roma

Na, meyduon sakajan no tahan duon no likat to siyudad to Alejandria no migpaliwas isab to tigbabagju. Pिंगgadanan sikan sakajan no Diyus

no Iping.* Sikan to pigsakajan noy pailing diya to Roma. ¹² Pagtidow noy diya to yunsud to Siracusa, mig-ugpa koy duon sed to tatoyu no aedow. ¹³ Likat duon, migpaajun-ajun koy to kaemag ayha koy tidow diya to yunsud to Regio no sakup to Italia. Pagkabukas, madojow on to panow noy su to kaemag natalikudan noy on. Pagkabukas manda, migduung koy duon to yunsud to Puteoli. ¹⁴ Paghaw-as noy, meyduon nabaekan noy duon no mgo magtutuu. Mighangyu sikandan no mupakamonang koy naa duon kandan sed to songo simana. Na, tapus to sikan no simana, miglikat koy pailing diya to siyudad to Roma. ¹⁵ Pagkadinog to mgo magtutuu diya to Roma no og-andiya koy kandan, wada dan baliha to kadiyu to igbaktas dan. Migtagbu sikandan kanami duon to yunsud no og-ilingon to Merkadu ni Apio. To duma migtagbu kanami duon to yunsud no og-ilingon to Tatoyu no ka Paabutanang. No kitaon sikandan ni Pablo, migpasalamat sikandin to Diyus aw migdigon to ginhawa din.

To Pagwali ni Pablo diya to Roma

¹⁶ Pagtidow noy diya to siyudad to Roma, wadad prisuha si Pablo. Pigtugutan sikandin to kinaugalingon no pag-ugpa, di binantajan da to sobuuk no sundayu.

¹⁷ No natatoyuhan on no aedow to pagtidow noy, impadokat ni Pablo to inila no mgo Hibru

* **28:10-11** Sikan iping no diyus iyan ngadan si Castor dow si Pollux. Sikandan to og-ampuan to ogpamanakajan diya to dagat to diya no panahon.

no taga-Roma. No mahimun on sikandan, mig-iling si Pablo, “Mgo suun ku, meyduon igpasabut ku iyu. Wada man podom sae ku to angod ta no mgo Hibu. Wada a isab supak to sikan mgo tumanon no imbilin ita to mgo minuna ta. Di pigdakop a dan diya to Jerusalem aw idata duon to mgo upisyalis to gubernu to Roma. ¹⁸ Tapus a dan imbistigaha, wada naaha dan no sae ku no angay a oghimatajan. Gustu dan podom no ogsabukan a, ¹⁹ di to angod ta no mgo Hibu wada ujun. Na, manno wada yain no paagi ku, migdangop a to hari ta dini to Roma. Wada hinuun igkarik-lamu ku kuntra kandan. ²⁰ Kaling impadokat ku sikiyu kuntoon su ogpaggilaung† a iyu agun no makasabut kow to hinongdan to pagpusasi kanay. Nailing a to seini tongod to pagtuu ku to sikan pigpaabut tanow‡ no mgo kaliwat ni Israel.”

²¹ Mig-iling sikandan, “Wada nadawat noy no suyat likat to mgo Hibu diya to Judea bahin ikow. Wada isab mgo Hibu no napuun diya no mig-iling no meyduon nangkahinang nu no madoot. ²² Di gustu koy ogpaminog to sikan igpang-anad nu. Su namaanan noy no duon to inggad andei no banwa meyduon ogsupak to sikan punduk now.”

²³ Na, dajun dan sabuti dow kagan-u sikandan oghihimun manda. Pag-abut to sikan aedow no nasabutan dan, mahan-in to mgo Hibu no nahimun duon to pig-ugpaan ni Pablo. Sugud to masem kotob no nadukilom, pigpasabut sikandan ni Pablo aw pigmatuud din bahin to paghari to

† **28:20** To Surigao no Minanubu: *ogpagaung-yaung* ‡ **28:20** Migtuu si Pablo no si Jesus iyan pigpaabut to mgo Hibu.

Diyus. Pigkumbinyu din sikandan pinasikad to sikan mgo sinuyat ni Moises dow duma no kibali ba-ba to Diyus agun makatuu sikandan ki Jesus. ²⁴⁻²⁵ No matapus on to pagwali ni Pablo, naman-uli sikan mgo Hibu no migyayalis, su meyduon namanuu to sikan pig-ikagi din, di to duma wada tuu. Di no wada pad sikandan pamang-uli, mig-iling si Pablo, “Matuud iyan to diya pig-ikagi to Ispiritu Santu to mgo minuna ta no impabaja ki Isaias no kibali ba-ba din ²⁶ no pig-iling,

‘Andiya ka to mgo Hibu aw ikagihi sikandan,
Inggad amonuhon now to pagpaminog, kona kow ogpakasabut.

Inggad amonuhon now to pag-aha, kona kow ogpakakita.

²⁷ Sikan to ikagihon nu kandan su madoson to uyu dan.

Angod to pigsampongan dan to mgo talinga dan aw migpiyong

agun kona makasabut dow makakita.

Su ko paningkamotan dan pa no makasabut aw makakita dow pauli dini kanay,

ogpang-ulian ku sikandan.’§

²⁸ “Na,” kagi isab ni Pablo, “kaling kinahangyan no matagahan now no sikan kagi to Diyus no ogpakayuwat to otow ingnawnangon on diya to kona no mgo Hibu, aw ogdawaton dan on.” ²⁹ *

³⁰ Sed to daduwa no tuig mig-ugpa si Pablo duon to bayoy no pigplitihan din, aw pig-abi-abi din

§ **28:27** Isaias 6:9,10 * **28:29** Bersikulu 29 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Tapus to pag-ikagi ni Pablo, mig-uli sikan mgo Hibu no migyayalis to maagbot.*

to tibo naman-andiya kandin. ³¹ Wada haedok
din no mignawnangon bahin to paghari to Diyus.
Nang-anad isab sikandin bahin ki Jesu-Cristo no
Ginuu no wadad migbaebag.

Kasuyatan to Diyus New Testament in Agusan Manobo

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Manobo, Agusan

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Agusan Manobo

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
d7c5e431-c4ee-57b3-aaae-8b01f7c1bdac